

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Heiberg, Peter Andreas.; udgivne ved K. L. Rahbek

Titel | Title:

P. A. Heibergs Samlede Skuespil.

Alternativ titel | Alternative title:

Samlede Skuespil.

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Anden og forøgede Udgave.

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 1

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : Joh. Fred. Schultz, 1806-19

Fysiske størrelse | Physical extent:

4 bd.

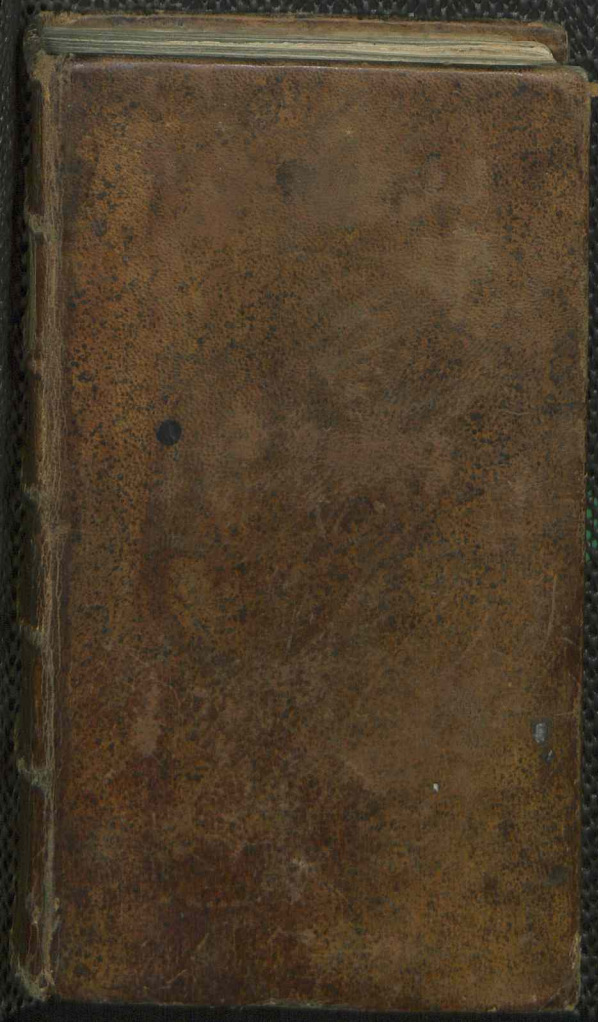
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

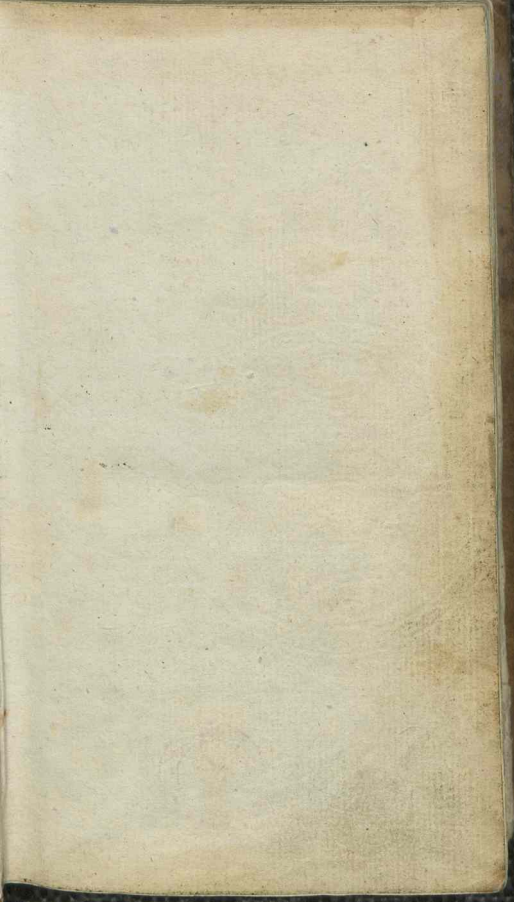
55-94

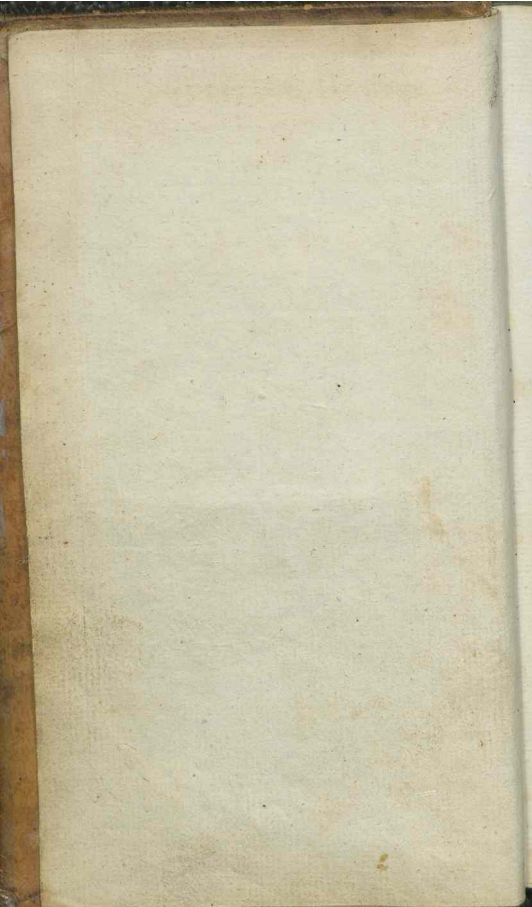
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021953912

P. A. Heibergs

samlende

G f u e s p i l.

Udgivne

ved

K. L. Rahbek,

Professor.

Første Deel.

Anden og forøgede udgave.

Kjøbenhavn, 1806.

Trykt og forlagt af Directeur Joh. Fred. Schultze,
Kongelig og Universitets Bogtrykker.

1843

1843

1843

1843

1843

1843

1843

1843

1843

Forerindring.

Da Udgiveren besluttede at besørge dette nye Dplag af en Samling Skuespil, der, i det mindste for en Deel, synes at have vundet Publikums Bifald, og at forøge samme med Forfatterens senere og hidtil utrykte Arbejder, hvortil han af denne er bleven berettiget, var det hans Hensigt at bekjendtgjøre til Salg ethvert Bind særskilt, efterhaanden som samme blev færdigt fra Pressen, saaledes som almindelig Skik og Brug er ved Bogenhandelen i Danmark. Han troede derfor at burde begynde Samlingen med een af Forfatterens utrykte Comedier, og saaledes at afvige fra den Chronologiske Orden, der, fra andre Sider betragtet, havde været den rigtige. Afspilte Bevæggrunde, som det dog kan være Læseren ligegyldigt at kende, have siden efter bestemt ham til at forandre denne Beslutning, og at lade alle de fire Bind, hvoraf Samlingen skal bestaae, udkomme paa eengang. Denne An-

mark.

mærkning har man troet at burde forudsikke, for at sætte Læseren i Stand til at forklare sig en Slags Anachronisme, der maaskee ellers vilde støde ham. Af samme Harsag har man besluttet at sætte i ethvert Bind i det mindste eet af de nye og forhen utrykte Skuespil, som ellers vilde have kommet til at opfylde det sidste, og en god Deel af det næstsidste Bind.

De tre gamle Stykker, som findes i dette første Bind, ere aftrykte aldeles ordlydende efter den forrige Udgave. De Forandringer, der ere foretagne med Skuespillene i de følgende Bind, ere af saare liden Betydning. Fortælleren bestaaer blot i eet eller andet bedre valgt Ord, Udeladelsen af et Par Noter, og Forandring af nogle faa Replikker, der ikke mere vilde være at forstaae, saasom de sigte til Omstændigheder, der nu ere glemte, eller dog snart ville blive det. Af samme Grund har man nægtet de to Parodier Plads i denne Samling. Den Bård, som man tillagde dem i deres Nyhed, var maaskee ikke aldeles ufortjent, men maatte nødvendig blive mindre ved Tidens Længde. Man har Grund til at troe, at Forfatteren vilde have foretaget langt flere og betydeligere Forandringer ved sine Arbejder, isald han havde været tilstede og selv bestyret denne Udgave. Nu har dette, i Følge Omstændighederne, været umueligt; Læser-

ferne ombedes derfor at overbære med Feilene; og Forfatteren kan være saa meget mere overbeviist om, at man vil vise ham denne Skaansel, som det Bisalt billige Dommere, og Mængden af hans Landsmænd, altid har Hjenket ham, har burdet holde ham mere end skadesløs nok for de Ubehageligheder, som nogle saa ubillige Aristiker nu og da kunne have forvoldet ham.

Man har ogsaa i denne nye Udgave bortskaaet alle Fortalerne; ikke just fordi man troer at deri findes saa saare meget, som Forfatteren ønskede at have været usagt; men fordi de, ved Tidens Længde, have tabt en stor Deel af det pikante, som de maaskee havde i deres Nyhedss Dage. De ere desuden ikke nødvendige for at forstaae Skuespillene, og mange Læsere vilde sikkert tage det ilde op, om man havde forøget Udgavens Størrelse, og selvgeligen gjort den kostbarere, ved at opfylde den med Undersegelser, der med Nyheden havde tabt den største Deel af deres Værd. De saa Læsere, der endnu kunne finde Fornøielse i at læse disse Fortaler, ville nok vide at finde dem i de forrige Udgaver.

Hvad der kan være at sige, og som det er nødvendigt at sige, om de nye Skuespil, vil blive sagt i et Efterkrift ved Enden af det fjerde Bind. Man vil maaskee deraf see, at Forfatteren aldeles ikke er blind for sine egne

egne Arbeiders Mangler. Har han havt den Lykke at
 staae paa en Bane, hvor saa mange andre faldt; har han
 bundet større Bifald, end han nogensinde vovede at drøm-
 me om, da tilstaaer han ubentvivt at denne Lykke skyldes
 heldige Omstændigheder, langt mere end hans Skuespils
 eget Værd; og Kritiken vilde nok være meget ubillig imod
 ham, isald den paastod at Egentjertlighed og Autorstolt-
 hed havde havt Deel i hvad han ofte har sagt angaaende
 Bamskeligheden af den dramatiske Digtekunst. Denne
 Bamskelighed er noget saa nær almindelig erkjendt; og
 enhver Skuespildigter kan gjerne tillade sig at sige med
 den Græske Comedieskriver:

..... νομιζω

Κωμωιδιστῶν εἶναι χαλεπώτατον ἔργον πάντων,
 Πολλῶν γὰρ δὴ πειραζάντων αὐτὴν, ὀλίγοις χαρίζασθαι.

Aristoph. Equit. Act. 1.

S n d h o l d .

	Side
Mennesketjenderen eller de falske Formodninger . .	1
Virtuosen No. 1	191
Virtuosen No. 2	239
Selim og Mirza	303

2 u d 10

20. annuelt lidenberu

1014

20. annuelt lidenberu eller 20. lidenberu

101 101

102 102

103 103

20. annuelt lidenberu

Menneskefjenderen

eller

De falske Formodninger.

Comedie i fem Acter.

Personerne:

Alvis.

Statsraad Werbahl, hans Onkel.

Clementia, hans Søster.

Blinville, en Emigrant under Navn af Sierval.

Oberste Schierbek.

Caroline, hans Datter.

Lise, Carolines Pige.

Jens, Alvises Tjener.

Handlingen foregaaer i en Sahl med 5 eller 6 Dørre i
Statsraad Werbahls Gaard i Kjøbenhavn.

Første Akt.

Første Scene.

Alviss.

(Alvissene i en Morgenfrak; Kommer ud af et Værelse paa Siden af Theatret).

Hvilken Glæde efter fire Aars Gravværelse at samles igjen i Skibet af sin Familie! Uagtet jeg ikke gik til Sengs førend Klokken to, uagtet jeg i de to sidste Nætter paa min Reise næsten aldeles ikke har sovet; var det mig dog neppe mueligt at faae Søvnen i mine Dine, saa mange Ideer løb der mig rundt i Hovedet. Jeg erindrer mig ret godt min Glæde, da jeg gjorde min første Udenlandsrejse; den var langt fra ikke saa stor som nu, da jeg en Hoben mere beriget med Kundskaber kommer hjem til alt, hvad jeg har kiært i Verden, min redelige Morbroder, min forettelige Søster, og, fremfor alt, min dyrebare, min elskværdige Caroline. At hun elsker mig, det er jeg forvissnet om. — Dog! — ikke for sikker i din Beregning! Hun er en Engel; det er sandt; men er hun derfor frie for menneskelige Svagheder?

Hvad om 4 Aars Riedsomnelighed havde forandret hende? En Pige paa 15 Aar! — ældre var hun ikke, da jeg forlod hende — kan man vel med Frie fordre Styrke nok hos hende til at modstaae sandfælsige Indtryk? Hvad om hun i min Gravværelse havde givet nogen anden Fortrinet for mig? Jeg skjælder ved den blotte Tanke. Virkeligheden deraf vilde gjøre mig ulykkelig, dog skulde jeg bære min Ulykke som en Mand, naar jeg kun havde Vilhed om, at hun blev lykkelig. Dette maae undersøges først, førend jeg vover det store Skridt, at forbinde mig med hende for evig. Et saadant Foretagende er ikke vanskeligt; hun er frie for al Falskhed og Forstillelse, og jeg har Menneskekundskab nok dertil. Men, Jens kommer ikke. (gaaer til Døren og raaber:) Jens!

Anden Scene.

Alviss. Jens.

Jens.

Her er jeg, Herre!

Alviss.

Hvor længe skal jeg vente paa Dig?

Jens.

Herre Gud! jeg maatte jo dog have Tid til at gnide Sønnen af mine Dine.

Al-

Alviss.

Hvor er det mueligt, at Du kan sove, naar Du tænker paa, at Du er kommet hjem til dine Venner?

Jens.

Jeg ikke alleeneste kan sove, men jeg vil bevise Herren, at det var min Pligt at sove i Nat. Det vilde see net ud, om jeg faldt i Sovn, imedens jeg ligger for den smukke Lises Fodder. Mennesket er Menneske, og Naturen vil have sin Ret. Gid den kun ikke vil kræve denne Ret hos Herren, naar han gjør sit første Besøg hos Frøken Caroline.

Alviss.

Lad mig sørge for det! Skynd Dig nu og gaae hen til hende

Jens.

Troer Herren, at han behøver at bede mig skynde sig? Herren veed jo dog, at Lise tjener hos hende?

Alviss.

O! hvad bryder jeg mig om Lise?

Jens.

Det vil jeg ogsaa have mig frabedet. Alt andet er til Herrens Tjeneste; men Lise . . . den skønne Lise er en Lækkerbidsten for min egen Mund.

Alviss.

Jeg har ingen Tvivl om hendes Skønhed.

Jens.

Det gjør Herren ogsaa best i, for hun er, min

Troe!

Troe! ikke hverdags Guds. Herren maae ikke troe, at det er saadan en, der sminker sig med Kirsebærssaft, som Bønderpigerne i Lyngbye, naar de skal dandse.

Alvis.

Vær roelig! vær roelig! Du forlanger at tale med Frøkenen, melder hende min Hjemkomst, og spørger

Jens.

Spørger! — hvorfor skal jeg spørge? Ligesom vi ikke kunde faae at vide alt, hvad vi vilde, uden at spørge. Det Ord spørge har vi jo slettet ud i vores Ordbog.

Alvis.

Vær saa god, og spar Dine Anmærkninger. Du spørger, naar det er mig tilladt at besøge hende.

Jens.

Kaste sig for hendes Fødder! — Det er mere galant talt, Herre! Vi maae lade hende mærke, at vi har reist og lært Levemaade.

Alvis.

Brug hvad Talemaade, Du behager, men gaae!

Jens.

Jeg gaaer. Jeg gaaer! . . . (kommer tilbage.) Skulde jeg ikke spionere lidt? — at sige, paa en honnet Maade? — gjøre nogen Observationer; for siden at fortælle Herren, hvad jeg har seet?

Al-

Alvis.

Du er en Nar med Dine Observationer. Over-
lad det til mig, og udret Dit Errende!

Jens.

Dersom ikke Herren var min Herre, saa vilde
jeg sige, at jeg forstod den Kunst bedre, og at jeg
havde mere Mennekekundskab end han. I det
mindste har jeg ikke saa tidt taget Fejl.

Alvis.

Kan hans Ræsonnements faae Ende.

Jens.

Det strax, Herre! ret strax! Jeg vilde bare for
Curiositets Skyld

Alvis.

Paa den Maade vil Du neppe førend i Aften
komme til at kaste Dig for Lises Fodder.

Jens.

Lise! O det Navn gav min Krop Vinger. Jeg
flyver. Adieu. (gaar).

Tredie Scene.

Alvis (allene).

Det ubehageligste ved en saadan Hjemkomst er
det, at man, i Henseende til en Mængde Smaa-
ting er aldeles ubekjendt, og kommer ligesom i en
nye og fremmed Kreds. Inden man lærer at kjende
de

de smaae Glæder, de smaae Ubehageligheder, som
vore Venner har erfaret under vores Fraværelse, er
det ikke vel mueligt, ret at orienterere sig, eller
sætte sig ind i deres hêle Forfatning. Udfritte dem,
spørge dem derom, det er upasseligt, og røber en
uansændig Nysgjerrighed. Det Middel behøver
jeg heller ikke at anvende; jeg stoler paa mit skarpe
Blik, paa min Menneskekundskab, og jeg er vis paa
at jeg, ved Hjælp af nogle Sagttagelser og nogen
Grandstæning, skal inden otte Dage være saa aldeles
hjemme i Familiens Forfatning, som om jeg aldrig
havde været borte. Her er da den Sahl, hvor jeg
har fordrevet saa mange glade Aftener i en Cirkel
af lutter retskafne Mennesker (nærmer sig til den ene Dør
i Daggrunden). Denne Dør gaaer ind til min Onkels
Bærelse. Fred og Velsignelse følge med denne
gamle redelige Mand, indtil han, gid seent! gaaer
derhen, hvor vi alle skulle følge ham! (nærmer sig til
den anden Dør.) Her har min gode, min kjerlige Sø-
ster sit Bærelse. Skade! at hun er saa ligegyldig
og flygtig! Hendes fortræffelige Hjerter og gode Egen-
skaber vilde ellers gjøre hende til den bedste Kone
og Moder i Verden! Her igjen — (nærmer sig til en
Dør paa Siden, og kuder.) Hvad seer jeg? Den er
forseglet! hvad skal det betyde? (betragter Seglene nøie.)
Min Gud! Hof og Stats Rættens Segl! . . .
Hvilke sorte Anelser opstige der ikke hos mig! Skulde
min

min stakkels Onkel! . . . dette fordrer Undersøgelse, men varsom forsigtig Undersøgelse; og den er jeg, lovet være min Menneſkekundskab! istand til at anstille. (det banker.) Kom ind!

Fjerde Scene.

Alviis. Fierval.

Alviis.

Hvad seer jeg! Feiler jeg? eller er det ikke

Fierval.

Kiereste Herr Alviis! man har sagt mig, at De var kommen, og jeg iler

Alviis.

Monsieur de Blinville! quoi! vous êtes ici?

Fierval.

Stille! Stille min Ven! jeg er her incognito.

Alviis (affædes).

Incognito! hvad mon dertil være Marsag? (hoir). De taler dansk?

Fierval.

Free Mars Ophold i dette Land, hvor jeg har nydt al optænkelig Gjestfrihed, har gjort mig det til en hellig Pligt at lære det Sprog, som denne gode gjørende og elskværdige Nation taler. Det er den Naade, hvorpaa jeg kan vise min Erkiendtlighed for de Velgjerninger, som jeg har nydt.

Al.

Alvis.

O min Ven! hvor er jeg ikke lykkelig i dette Øieblik! At see Dem her i mit Fædreland, da jeg ventede aldrig at see Dem mere. Længe har jeg anseet det for en afgjort Sag, at De havde endt Deres Dage i een eller anden Braae, iblandt de mangfoldige andre, den Franske Revolutions ube-
kiendte Offere. For ti Aar siden, paa min første Udenlandsrejse, gjorde jeg Deres Bekjendtskab. Jeg glemmer aldrig, hvad Venkab jeg har nydt af Dem og Deres Familie. Jeg kommer til Frankrig anden Gang, søger Dem, men finder Dem ikke; spørger om Dem, men faaer ingen Efterretning uden den, at Deres Godser og Ejendeele ere sequestrede.

Fier val.

Ja vel ere de sequestrede. Det er haardt; især naar man fra sin Barndom har været vant til at leve i Overflødighed. Men en Mand maae være Mand, og vide at stikke sig i alle Omstændigheder. Desuden har jeg grundet Haab

Alvis.

Stakkels gode Ven! De er ulykkelig! men jeg er næsten glad ved at finde Dem ulykkelig.

Fier val.

Jeg har tabt usigelig meget, det er sandt. Men er man da saa ganske ulykkelig, saa længe som man har een oprigtig Ven tilbage i Verden?

Al

Alvis (affides).

Jeg forstaaer ham. (høit.) Sørg ikke min Ven!
Deres Tab kan oprettes.

Fierval.

O nej! o nej! det er uerstatteligt.

Alvis.

Det skal erstattes, saa vidt som det er mig mueligt. Forlad mig! Jeg er først ankommet hertil i Nat, og har for det første maattet benytte mig af et Værelse i min Onkels Huus. Snart skal jeg have mit eget Huus, og da forbeholder jeg mig....

Fierval.

Beste Ven! tillad mig

Alvis.

Ingen Omstændigheder! Mit Huus skal være Deres. Det er min Pligt at gjengjelde Deres Ven-
skab, da jeg, Gud være lovet! er istand dertil.

Fierval.

Derom, min Ven! ville vi tale en anden Gang.
Men for nærværende Tid

Alvis.

Jeg veed, hvad De vil sige. Lad mig sørge
derfor.

Fierval.

De veed det ikke, og Frygt og Undseelse binder
min Tunge. Jeg vilde bede Dem

Al.

Alvis.

Tal ikke videre! jeg forstaaer Dem.

Tierval.

De forstaaer mig ikke.

Alvis.

Jeg forstaaer Dem, siger jeg. Wie lidt! (gaaer ind i sit Værelse).

Femte Scene.

Tierval (alene).

Hvor faaer jeg Mod til at aabenbare ham min Kjerlighed til hans Søster? Jeg har, af gode Grunde, og for at være saa meget ubekjendt, som mueligt, ikke villet sige hende, at jeg kiendte, at jeg var en Ven af hendes Broder. Hun elsker mig, denne fortreffelige Pige! hun vil erstatte mig det Tab af hele min øvrige Familie. Dog! hvor breider jeg mig ikke det fremsusende Skridt at erklære hende min Kjerlighed, førend jeg havde Visshed om Restitutionen af mine Ejendomme! Gud! om nu dette Haab slog fejl! om det blev til intet! Hvor foragtelig maatte jeg ikke blive i denne værdige ædle Families Vine! Man ville ansee mig for en Chevalier d'Industrie, for en Lykkeridder, for en af den store Hob Emigranter, der gaae ud paa Speculationer, og leve af deres Frugter.

Siet:

Sjette Scene.

Fierval. Alvis (med et Papiir i Haanden).

Alvis (omfavner ham).

Kjæreste Ven! jeg fordrev blot Venskab og Op-
rigtighed af Dem. Lev hos mig, og ansee Dem for
min Broder! Inden faa Dage, som jeg siger, skal
mit eget Huus modtage Dem; modtag imidlertid
denne Bagatelle, som rækkes Dem af en broderlig
Haand med et broderligt Hjerter.

Fierval.

De forstaaer mig ikke, sagde jeg før, og jeg seer,
at jeg havde ret.

Alvis.

Maaskee mit Hoved ikke forstaaer Dem; men
mit Hjerter forstaaer Dem. Tag, og gaae! Jeg
har Forretninger. Lad mig see Dem snart igjen,
(rækker ham Papietet).

Fierval (stoder det fra sig).

Behold Deres Gave; den skiller mig ved Deres
Venskab!

Alvis.

Mit Venskab er evigt; og, i dette Venskabs
Navn: modtag og gaae. (han stikker Papietet med Magt
i Fiervalsomme, og fører ham til Døren).

Fierval.

Hør dog! Hør dog! lad mig tale!

Al:

Alviis.

Jeg hører intet i Dag. Gaae! og lad mig være allene! (aabner Døren for ham).

Interval.

De vil intet høre? Velan da! vi tales ved en anden Gang! Jeg modtager Deres Penge, og skal give et værdigt Brug deraf. (gaaer).

Syvende Scene.

Alviis (allene).

Stakkels Blinville! Gud ske Lov, at jeg fik ham hørt! Man maae skaane Folks Undseelse i visse Tilfælde. Gaae jeg ikke nok, at han var i den yderste Trang for Penge? Men — denne Forsegling! — O min Stakkels Onkel! — hvor der dog er mange ulykkelige Mennesker i Verden! — Men hvor bliver dog Jens af?

Attende Scene.

Alviis. Statsraad Verdahl (kommer ud fra sit Bærelse tilligemed en Mand, der har et Papir i Haanden).

Verdahl.

Som sagt, min gode Mand! Regningen er, saa vidt som jeg kan see rigtig nok; og gjerne vilde jeg betale den, naar jeg kunde; men jeg kan ikke, og De maae henvende sig til Hof- og Stads-Retten, der har Voet under Behandling. (Manden gaaer).

Al-

Alviss (affides).

Kan ikke betale — Hof- og Stads-Netten —
Boet under Behandling — det er klart — saa
klart som Solen. — Jeg maae have fat paa Man-
den. (vil løbe).

Verdahl.

Hvorhen? hvorhen? Min kjære Søstersøn!

Alviss.

Et Dieblisk, kjære Onkel! (vil gaae).

Verdahl.

Du har saa meget Hastværk! Lad mig dog sige
god Morgen til Dig! Jeg har jo neppe talt to Ord
med Dig siden Du kom hjem.

Alviss.

God Morgen, kjæreste Onkel! (affides.) Nu er
vist Manden borte. — (høst.) Det glæder mig in-
derlig at finde Dem frisk. Med et sundt Legeme,
bærer man dog Livets Gjenvordigheder bedre end
med en syg Krop.

Verdahl.

O! Livets Gjenvordigheder hist, og Livets Gjen-
vordigheder her! dem gider jeg ikke tænkt paa i
dette Øjeblik, da jeg har den Fornægtelse at see Dig
igjen efter saa lang en Fraværelse.

Alviss.

Hvor er jeg ikke lykkelig, at jeg kan bidrage no-
get til at forsøde Livets Bitterheder for Dem.

Verdahl.

Werdahl.

„Noget, siger Du; Du skal sige meget! Du veed jo, hvor inderlig jeg elsker Dig og Din Søster? ret som mine egne Børn, dem Himlen gav mig, og som den tog igjen fra mig.“

Alviss.

Ogsaa vi, beste Onkel! elske Dem som vores Fader. Vi takke Gud, som, da han efter sit vise Raad, berøvede os vores Forældre, dog lod os beholde Dem. Troeligen vilte vi ogsaa bære alle Byrderne i Livet med Dem.

Werdahl.

Jeg veed det. Jeg veed det. Og denne Tanke, denne Overbeviisning trøster mig stedse ved ethvert Tab som jeg lider.

Alviss (affødet).

Der har vi det. Det er hans Godgjørenhed og hans Godtroenhed, der har ruineret ham. (høit.) Deres Tab gaaer mig inderlig nær til Hjertet; Jeg kjender det, og føler hele Bageen deraf.

Werdahl.

Du vel. Tungt er det rigtig nok; men.....

Alviss.

Isar for en Mand paa Deres Alder

Werdahl.

O! jeg vilde have følt dette Tab lige stærkt i enhver Tidspunkt af mit Liv.

Alviss.

Werdahl.

Alviss.

Jeg vil troe det. Men et saadant Tab er dog mere sœleligt i sit Livets Aften, da man mere trænger til

Verdahl.

Sandt nok! især naar man betragter, at man da har alt for lidt Tid til at oprette Tabet.

Alviss.

Oprette! — kjæreste Onkel! det skal blive oprettet. Det er allerede oprettet. Har De ikke mig?

Verdahl.

Jo vist, og denne Tanke trøster mig meget; men det er dog ikke

Alviss.

De nedtrykker mig dybt, kære Onkel! Skulde da Deres Tab være saa stort, at det ikke er mig mueligt at oprette det?

Verdahl.

Vær roelig! Lad os ikke tale mere derom! Jeg giver i Dag ikke tænke paa andet end paa Glæden over Din Hjemkomst. Jeg maae ud for at drage Aande. Denne Gal, hvori jeg har nydt saa mangen Glæde, hvor jeg har passeret mange fornøjelige Aftener i en Kreds af udvalgte Venner, den er mig næsten forhadet. Jeg gaaer ind til Din Søster; der spiser vi vores Frokost. Du kommer vel efter? Vi pleier ellers, som Du veed, at spise Frokost her.

men jeg giber ikke saa lange som Seglet sidder for den Dør. Kom med mig!

Alviiis.

Jeg skal komme. Strax, kjære Onkel! (Werdahls gaaer).

Niende Scene.

Alviiis (allene).

Stakkels Mand! hvor hans Ulykke gaaer ham nær til Hjerte! Dette Segl kan han ikke taale at see paa. Hvem kan forundre sig derover? Det maae bort. Være hans Gjeld ikke er større end at jeg kan betale den uden at blive aldeles ruineret! Hvad har jeg nu at gjøre? — Lad see! — Nøg-
tig. — Her er Skrivertøi. — See saa maae det være. — (sætter sig ned og skriver.) Et par Ord til Hof- og Stads-Retten. — Jeg haaber dog, at man kjender mig. — Min Formue er anseelig nok. — See saa! — mere behøves der ikke. — Lad os nu løse det engang! — "Jeg tager mig herved den
"Friehed at udbede mig en summarisk Fortegnelse
"over Etatsraad Werdahls heele Gjeld, hvilken jeg,
"saasnart samme ikke overstiger mine Kræfter, har
"foresat mig at betale, paa det at Manden jo før jo
"hellere kan faae sit Bøe ekstraderet." Alviiis. —
Ja det skal han. — Det maae skee. — (lægger Bree-
vet sammen, forsegler det og skriver Udfristen).

Tien-

Tiende Scene.

Alviis. Jens.

Jens.

Herre! jeg har store, vigtige, mærkværdige Opdagelser at fortælle Dem.

Alviis.

Nu da!

Jens.

De kjender Jens. De veed at han befatter sig ikke med Glas, og at han har Dine som en Falk og Forstand som en Bjørn.

Alviis.

Spar Dine Lovtaler over Dig selv.

Jens.

Man skulde gjøre Jens til Ambassadør — at sige, med et honet Salarium af et tusende Rigsdaler om Aaret — og saa sende ham til en Fredetraktat for at handle om Staternes Profit og Interesser. Hille en Ulykke! hvor skulde han ikke udspionene alt hvad de fremmede Amphibier eller Amphioer tænkte, talte, og gjorde baade Nat og Dag, ja lige til hvad de spiste, og forpurre Sagerne saaledes, at heele Europa skulde komme til at see ud som en Klump Krølhaar eller et Fjed ureedt Garn.

Alviis.

Maas jeg bede Herr Jens, at han vil forrette sit Vrende.

Jens.

Strax, Herre! strax. Det var bare hvad vi
Politici kalde Præliminarierne.

Alvis.

Saa Du Frøken Caroline?

Jens.

Ja. Men hendes Fader, Oberste Schier-
bel

Alvis.

Sig mig først, hvad Caroline sagde.

Jens.

Men Herre! Ancienniteten maa jo tagttages?
Hendes Fader er ældre end hun, og en gammel
Mand i Tjenesten, og hun har jo endnu ikke begyndt
at gjøre Tjeneste?

Alvis.

Naa, saa fortæl da! men gesvindt.

Jens.

Hvor jeg beklager den Stakkels gamle Mand!

Alvis.

Hvorfor da? Hvorfor? Er der nogen Ulykke
hændet?

Jens.

Endnu ikke; men den er ikke langt fra.

Alvis.

Du gjør mig ganske uroelig.

Jens.

Jens.

De veed, Herre! hvormeget jeg har profiteret af Deres Verdom og Exempler. O! jeg skal aldrig glemme det! Jeg skal takke Dem i min Grav derfor, at jeg har lært at kjende Mennesker, og at jeg blot behøver at see Enden af en Finger, for at slutte mig til, hvorledes det heele Legeme seer ud.

Alvis.

Ja Du er en klog Karl.

Jens.

Skulde jeg ikke forstaae mig paa Physiognomien — paa Mandfolk, at sige? — Jeg som har lært at barbere?

Alvis.

Til Sagen! til Sagen!

Jens.

Obersten er bleven udfordret. Han skal duellere, og det med en Major.

Alvis.

Hvem har sagt Dig det?

Jens.

Behøver jeg at lade mig noget sige? Har jeg da ikke Pine i Hovedet? Har jeg da ikke Forstand i Panden? Jeg kommer ind i den forreste Stue, der ligger mig en draget Sabel paa Bordet, og Tjeneren staaet og pudser et Par Pistoler.

Al.

Alvis,

Var Pistolerne ladte?

Jens.

Det veed jeg ikke, Herre! for jeg har ikke studeret Physiognomien saa godt paa Pistoler som paa Mennesker. Men der hang et Krudthorn og en Hagelpung paa Væggen.

Alvis.

Du er en Nar, Jens! følger det nu deraf, at Obersten skulde staaes?

Jens.

Men hør nu videre. Der kom en Tjener ud af Oberstens Børrelse, og jeg hørte med mine egne Øren at Obersten sagde til ham: Hils Majoren og sig, at han kan være vis paa at jeg skal møde. Jeg er ikke den Mand, der plejer at blive borte, hvor det gælder.

Alvis.

Det lader virkelig til at være Alvor. Dog, det er kunns Jens der har seet og hørt det. Ham stoeler jeg ikke meget paa. Du Caroline da?

Jens.

Først Lise som Herren tillader. Hun er aldres end Frokenen.

Alvis.

Saa saa! hvor længe har hun været i Tjenesten?

Alvis.

Jens.

Jens.

Hy Herre! det var grovt. Men de er min Herre, saa faaar jeg taale det.

Alvis.

Om Forladelse! naa, hvad har Du da observeret paa Lise?

Jens.

O! der giver jeg mig ikke Tid til at observere andet, end at hun er smuk, nydelig, indtagende, fortryllende og saa videre — i mine Dine. Tillad mig bare at beskrive hende for Dem.

Alvis.

En anden Gang; en anden Gang!

Jens.

Det skal være gjort i et Øieblik. Forestil Dem en Fod Jeg begynder saa gjerne neden fra, for — for — for det er det reelleste — og forbi det er saa sjældent at man seer en smuk Piges Fødder og Been, for de forbandede lange Skjorters Skyld.

Alvis.

Monsieur Jens! han prøver min Taalmodighed. Jeg befaler Dig at svare mig ordentlig. Saa Du Frøken Caroline?

Jens.

Sa jeg gjorde, Herre! og talte med hende og saa. Seer De: da jeg kom derhen, saa stod Lise og

og Tjeneren og hviskede sagte til hinanden. Jeg begyndte at tage det ilde op: for jeg spørger Herren selv, om det ikke var haardt at forboje?

Alvis.

Glemmer Du Dig allerede igjen?

Jens.

Nej, nej; om Forladelse! Af denne Hvijsen sluttede jeg mig til, at Frøkenen endnu ikke var opstaet, og at de ikke torde tale højt af Frygt for at vække hende.

Alvis.

Meget forsigtigt.

Jens.

Dette kunde der nu ingen Tvivl være om. Det, troede jeg, maatte være en Sandhed. Og deraf sluttede jeg mig til en anden Sandhed, nemlig at hun var gaaet seent til Sengs i Aftes eller i Nat. Nu galdt det om at komme efter, hvorfor hun var gaaet saa seent til Sengs. Det simpleste havde nu rigtig nok været at spørge derom; men det er da ikke Herrens og min Maade; vi abstraherer; vi gjør een Bemærkning her, en anden der; hører et Ord hist, et andet her; alt dette combinerer vi, som man kalder det; gjør vores Betragtninger deraf, og samle deraf et Resultat, som vi rigtig nok kunde komme til paa en nemmere Façon ved et Par

Spørgs

Spørgsmaal, og hvorved vi da ogsaa vandt det, at vi ikke saa ofte toge Fejl, som vi gjør.

Alvis.

Til Sagen! uden Omsvøb.

Jens.

Nu kommer jeg. Jeg seer mig da om i Stuen, for at see, om jeg ikke kunde finde noget, der kunde give mig Anledning til at slutte mig til Marsagen. Endelig seer jeg uden for Frokenens Kammerdør et Par hvide Atlaskes Skoe, som hun sikkert havde haft paa i Gaar. Deraf sluttede jeg at hun havde fjørt hjem i Afres; for det kan Herren nok begribe, at man paa Rjøbenhavns Gader, saadan som de seer ud, ikke kan gaae med hvide Silkeskoe. Men hvor havde hun nu været henne? Det kom jeg ogsaa efter, blot ved Hjælp af mit eget forslagne Hoved. Paa en Kommode laae der en hvid Natteldugs Kiole og ved Siden af den et Hæfte af Ebbesens Engelske Dands. Det er jo nu saa klart, som at to og tre er fire, at hun havde været paa Bal, og at hun derfor sov saa længe.

Alvis.

Ganske vist. Og der behøvedes ogsaa al Din Klygtighed for at opdage denne Sandhed.

Jens.

Saa troede jeg, og jeg var paa Vejen til at ville gaae for ikke at forstyrre hendes Roelighed.

Men

Men jeg tog forbandet fejl med al min Klogskab, for saa kommer Lise, og fortæller mig, at Frøkenen havde været ude at spadserere Klokken 6 i Morges, og at hun for et Øjeblik siden var kommet hjem. Der stod jeg, og spekulerede paa, hvorledes det kunde være muligt, at jeg havde taget saa ganske Fejl. Jeg var paa Vej til at udfinde en nye Formodning, maaskee lige saa rigtig som den første; da Frøkenen i det samme kom ind i Stuen.

Alvis.

Du saae hende altsaa? Hvorledes saae hun ud? Frisk, vil jeg haabe, som sædvanlig.

Jens.

Saa skøn som en Rose uden Tørne. — Saa let som en Hind — det er Hunnen til en Hjort, veed Herren nok — saa rank som et Cedertree — det skal være meget højt, siger man; jeg har aldrig seet det — og saa frisk som Fisken i Vand, naar den ikke er død. Men Staffels Pige! rød om Djinene, rød om Djinene som Ryslæder. Hun havde grædt. Hun tørrede Djinene i et Tørklæde af det fineste Kammerbug med røde Kanter.

Alvis.

Hvad siger Du? hun havde grædt?

Jens.

Jeg tør just ikke sige det med Visshed, men det lød dertil. I det mindste saae hun saa glad ud,

som

som en Soldat, der har løbet Spidsrod ved Musketen af Fryd Dig ved Livet.

Alv. Caroline var bedrøvet! Min Gud! Hvad hører jeg! Hvad kan dog vel Årsagen være dertil? Spurgte Du ikke derom?

Jens.

Fy Herre! det havde jo været en Skam; for en Ufærd! at handle saaledes imod vore egne Regler. Folk der har Forstand i Vanden maae aldrig spørge. De maae begribe alting, forstaae en halvqvædet Vise, som Ordsproget siger. Han er ikke kommet igjen? Lise! spurgte hun. Nej, svarede Lise; og det skulde hun faae Skam for, isald hun ikke hed Lise. Kan Herren, der er saa klog i alle Ting nu ikke begribe Årsagen, hvorfor hun har grædt?

Alv. Nej. Og det er just det der smelter. Min Gud! Caroline har Sorger, og jeg kjender dem ikke.

Jens.

Da kan saa min Troe! jeg begribe det. Det kunde være, fordi hendes Fader skal slaas, det kan ogsaa være af Længsel efter Herren. Det sidste troer jeg, for saa snart hun saae mig, blev hun saa glad som en Kat. Herren maae nu ikke troe, at hun har saadan en Kjærlighed for mig, som denne Glæde

kun:

Kunde give Dem Anledning til at troe: Det er fornuftigere og rigtigere deraf at gjøre den Slutning, at Frøkenen, der har Forstand i Vanden som en Engel, og kjender Mennesker næsten ligesaa godt som vi to, har ræsonneret saaledes: Naar Jens er kommet hjem, saa maae hans Herre vel ogsaa være kommet.

Alvis.

Spurgte hun Dig da derom?

Jens. Ja, det er just det, jeg har imod hende.

Ja; og det er just det, jeg har imod hende. Det burde hun have sluttet sig til uden at spørge. Det vilde een af os andre have gjort i hendes Sted, og Herren maae venne hende af med den Fejl.

Alvis.

Hvad sagde hun da til Dig?

Jens.

Min Gud! kan Herren nu ikke begribe det af alt, hvad jeg har sagt? Nu, siden jeg da, imod Ebbvane, skal tyde det for Herren, saa sagde hun, hun var usigelig glad over denne Esterretning, at hun længtes meget efter at see Herren, og at

Alvis.

O! Resten veed jeg; jeg veed det. Gent mig min Hat.

Jens.

Jeg vedder, at Herren, med al sin Menneskefundsab, tager Fejl af Resten.

Al.

Al.

Alviiis.

Dosmer! seer Du mig an for en Tasse? Min Hat! siger jeg, og en Kiøle!

Jens.

Hvad vil Herren med dem?

Alviiis.

Sagde Du ikke, at hun længtes efter mig? vil det ikke sige, at jeg skal skynde mig hen til hende?

Jens.

Med Herrens Tilladelse! Kan det ikke ogsaa betyde, at hun vil skynde sig og komme herhen?

Alviiis.

Sagde hun, at hun vilde komme herhid?

Jens.

Ja; og det paa Diebliffet. Vi har hende, inden vi veed et Ord deraf. Det vilde jeg have sagt det paa at tænke, naar jeg havde været Herren, for jeg vilde have ræsonneret saaledes: Frøkenen tænker som saa: Min Kjereste er træt af at reise saa mange hundrede Mile; jeg er ikke træt; altsaa er det rimeligere, at jeg gaaer til ham, end at han kommer til mig.

Alviiis.

Det er Forstue-Ræsonnements, Monsieur Jens!

Jens.

Kan nok være; men jeg har tidt hørt mere Fornuft i Forstuen, end i Salen, hvor Herskabet sidder.

Al.

Alviiis.

Jeg skal da altsaa see hende efter saa lang en
Fraværelse?

Jens.

Ja; og det strax, Herre! for hører jeg ikke
feil, saa er hun allerede paa Trappen.

Alviiis (læser Jens et Brev).

Hør engang! saa snart som vi er gaaet ind for
at spise Froekost, saa bringer Du dette Brev hen
til Hof- og Stads-Retten.

Jens.

Skal skee, Herre! (affides.) dog maae jeg først
snakke lidt med Lise; jeg har sat hende Stevne at
møde mig her.

Ellevte Scene.

De Forrige. Caroline. Oberste Schierbek.

Alviiis (moder dem i Døren).

Kjæreste, elskede Caroline!

Caroline.

Bedste Ven! velkommen! (de omfavne hinanden).

Obersten.

Velkommen hjem, min gode Dreng! Kom hid
og lad mig omfavne Dig! Lad mig kysse Dig!
Bed Du hvad! saa gammel og saa svag til Fods
som jeg er, saa kunde jeg, Fanden tage mig! ikke
lade

lade være at humpe herhen for at see Dig igjen, efter at Du har været saa længe borte.

Alvis.

Tilgiv mig! jeg burde have forekommet Dem.

Caroline.

Det vilde min Fader mindre have fornøiet sig over.

Obersten.

Fanden tage mig! om det ikke er sandt. Men see mig engang hvor rask han seer ud! Det sætter dog Skik paa Folk, at de saaledes seer dem om i Verden i deres Ungdom. Jeg veed nok, hvad det hjalp paa mig. Havde ikke min Fader, til Trods for min Moder, sendt mig ud at tjene i Syvaarskrigen, Djævelen annamme mig! havde jeg ikke blevet en Kjerlingunge min hele Levetid, en Mamas Søn, ret en Hugas bag Kaffelovnen, der havde forstaaet sig bedre paa Debernødder end paa Bhekugler. Men see nu ogsaa paa min Caroline! er hun ikke voxet og blevet smukkere i de fire Aar, Du ikke har seet hende?

Alvis.

Har jeg vel havt Dine for andet end for hende, siden hun kom? Vær ikke vred! jeg har næsten ikke seet Dem.

Obersten.

Skader ikke; skader ikke. Hun er vel værd at see paa, og mere til.

Ca:

Caroline.

Min Fader!

Alvits.

O! hun ligner Dem; hun er Deres udtrykte Billede.

Obersten.

Siger Du det? Na! det var, Fanden tage mig! den smukkeste Compliment, som Du kunde gjøre mig. Det kysser jeg Jer begge for. Ja vist ligner hun mig, og, giv kunns Tid, hun skal give Dig Sønner, der skal ligne mig endnu mere — og de skal ligne Dig med, min Dreng!

Caroline.

Kjæreste Fader! Lad os afbryde den Materie!

Obersten.

Det er, Djevelen annamme mig! den bedste Materie, vi kan tale om. Men — som Du vil, mit Barn! Saa lad os da tale om noget andet.

Alvits.

Min Søster og Onkel venter mig med Groefstien. Vil De træde ind i min Søsters Værelse? Den gode Pige! Jeg har næsten glædet mig ligesaa meget til at see hende igien, som til min Caroline.

Obersten.

Ja vel, kom! der skal Du fortælle os noget om, hvad Du har seet og hørt. Nu! Djevelen annamme den Podagra! der plager mig just i Dag, da

jeg vil være glad! Men jeg skal vise den, at jeg ikke bryder mig om den i Dag. Giv mig Din eene Arm min Dreng! Caroline kan nok nøjes med den anden. Saa, fremad Marsch (de gaae).

Alviiis (til Jens i det han gaaer).

Glem ikke Brevet, Jens!

Tolvte Scene.

Jens (allene).

Jeg skal ikke glemme det. Men han vil dog vel ikke forlange, at jeg skal glemme Lise og forsømme mit Rendez vous for et lumpent Brev Skylde. Hof- og Stads-Retten har Breve nok; den længes vel ikke saa meget efter dette. Lad mig nu engang see, om ikke Lise skulde være kommet. (gaaer til Døren, og seer ud).

Trettende Scene.

Jens. Lise.

Lise.

See! skal vi mødes her?

Jens.

Skal vi mødes her! — Net som vi ikke havde sat hinanden Stevne.

Lise.

Naar skede det? Herr Jens! det maae nok have været, inden Du reiste bort.

Jens.

Har Du saa fort en Hukommelse? Gensfrue
Lise! at Du ikke eengang kan huske den Aftale, vi
giorde for en halv Time siden?

Lise.

Hvad for en Aftale? om jeg maae spørge?

Jens.

Den Aftale, at Du skulde komme herhid strax,
naar Din Frøken var gaaet.

Lise.

Og det skulde jeg have lovet?

Jens.

Ja; naar sætter vel Herskabet Goden uden for
Dørren, uden at Pigerne løbe?

Lise.

Spar Dine uforklammede Anmærkninger! jeg
troer ellers, at Du drømmer.

Jens.

Nu vel da, min kjære Lise! for at skaane Din
Bessedenhed, saa vil jeg lade, som om Du ikke hav-
de lovet mig noget Nøde. Men saa maae Du til-
lade mig at forsikre, at jeg kunde see paa Dine Dine,
at det var Din Mening.

Lise.

Kan Du læse i Folks Dine? og hvad læser Du
da i mine?

Jens.

Jens.

Alt hvad Du tænker; alt hvad Du foretager Dig; og alt, hvad Du hvissker. Jeg veed meget vel, hvad det var, Du hvisskede for til Oberstens Tjener.

Lise.

Naar, hvad var det da?

Jens.

Ja det skulde være en Hemmelighed; men jeg beder Dig at tage Dig i Agt. Det var mig, Du talte om.

Lise.

Og hvad var der da at sige om Dig?

Jens.

Jeg vil spare Jomfruen for den Ydmygelse at fortælle hende, hvad hun vel ikke gjerne vil høre.

Lise.

Da vil jeg, min Troe, gjerne være bekendt hvert et eeneste Ord. Jeg sagde intet andet, end dette, som er et gammelt Ordsprog: Jens reiste til Rom som en Nar, og han kom hjem som en Nar.

Jens.

Ja jeg veed det ret vel. Jeg vidste, hvad Du vilde sige, førend Du aabnede Munden.

Lise.

Hillemend! hvor Du er blevet klog paa Din udenlandske Rejse! Jeg troede sandelig, at Du var reist udenlands ligesom Klipfiskken.

Jens.

Og hvorledes rejser den da?

Lise.

Som saa mange store Herrer, uden Hoved.

Jens.

Du skal nok faae at see, at vi har havt Hovedet
baade ud og hjem med os, naar først vores Rejsebes-
krivelse bliver trykt.

Lise.

Bliver den meget vidløftig?

Jens.

Saa vidløftig, at Du kan komme til at løbe
vild i den.

Lise.

Det skal jeg vel tage mig i Agt for; for jeg har
ikke i Sinde at løse den.

Jens.

Da er det en evig Skade; for Du vil deraf
først ret kunne lære, hvad min Herre og jeg ere for
kloge Folk.

Lise.

Er Din Herre klogere eller galere end Du?

Jens.

Det anstaaer mig ikke at roese mig selv. Var
han ikke min Herre, saa vilde jeg sige, at han er
en Maddike imod mig; men nu maae jeg tilstaae,
at jeg er en Maddike imod ham i Klogskab.

Lise.

Lise.

Hvori bestaaer da hans Klogskab?

Jens.

I at kjende Mennesker.

Lise.

Ja saa klog er jeg ogsaa, uden at have reist; for naar jeg har seet et Menneske een Gang, saa kan jeg kjende ham igjen, naar jeg seer ham anden Gang.

Jens.

Det er ikke saaledes at forstaae. Men han kan see paa ethvert Menneske, hvad han er, af hvad Nation, og af hvad Profession; hvad han tænker og hvad han har i Sinde at gjøre, ikke alleneft een Dag, men en heel Uge igjennem.

Lise.

Saa er han jo en farlig Mand! Og det holder altid Stik?

Jens.

Nei; undertiden slumper han til at tage Fejl, som jeg skal fortælle Dig nogle Exempler paa. I Nürnberg traf han en Mand paa Gaden, som han sagde var en Skoemager; det kunde han see paa ham. Han gaaer hen til ham og beder ham tage Maal af sig til et Par Støvler. Og veed Du saa, hvem det var? Det var Byefogden, eller, som han hedder paa Tydsk, Syndicus.

Lise.

Lise.

Det er ikke smukt, det Navn. Men hvad sagde Byesfogden til det?

Jens.

Han sagde, at havde det ikke været paa offentlig Gade, saa vilde han have slaaet min Herre paa Dret. I Frankrig kom vi kjørende en Aften silbrig, da vi træffer paa et ungt Menneske, der løb og var ganske forpustet. Herren loed holde stille, og spurgte, hvem han var? og hvorfor han løb saaledes? Han svarede, at hans Fader var en meget rig Mand, men at han havde maattet flygte fra sin Faders Huus, fordi man havde villet tage ham til Soldat. Jeg stødte paa Herren, og bad ham, ikke at troe den Krabat, for han saa saa lumsk ud; men Herren sagde, at han havde et ædelt Ansigt; og at han kunde see paa ham, at han var et fortræffeligt ungt Menneske. Han toeg ham altsaa ind i sin Vogn og loed ham kjøre med.

Lise.

Og hvad blev der af ham siden?

Jens.

I to Dage rejste han med os, og Herren var saa indtaget af ham, at han drak Duus med ham. Endelig den anden Nat, da Herren sov, krab Personer ud af Vinduet med vores Rejsekatol, og alle Pengene, som var deri. Og siden kom der Stifs-

breve efter ham, at det var en Kæver, der var dømt fra Livet, og var brækket ud af Arresten.

Lise.

Det var dog at see alt for meget Kæll.

Jens.

Jaa Du maae nok sige det. I Amsterdam kom han gaaende over en Bro, hvor en Mand stoed med en Sæk, og svædede for at faae den løstet op paa Nækværket. Min Herre kunde see paa ham, at der var Hundehvalpe og Stene i Sækken, og at den skulde kastes i Vandet. Han hjalp ham ogsaa ærlig Sækken i Vandet.

Lise.

Skulde den da ikke kastes ud?

Jens.

Jaa nu skal Du nok see, at man kaster en Sæk fuld af Silketøjer i Vandet.

Lise.

Silketøj! Gud forlade hans Nlemme Synd! Er det at holde Huus med Guds Gaver?

Jens.

Han maatte betale Skaden, det forstaaer sig. I Hamborg staaer han uden for Hovedvægten, og tegner et Par af Stadssoldaterne af, som er rigtig nok nogle løjerlige Figurer. Han vilde kudere dem hjemme, sagde han, for han var ikke vis paa, hvad de forte i deres Skjold. De bliver det vaer, og
jeg

jeg saae, at de toege det ilde op. Jeg siger til Herren, at han skulde gaae sin Vej, fordi jeg saae, at nogen af dem vilde hen og snakke med ham; men han svarte at han kunde see paa dem, at de skulde løse af; og den Troe blev han i, indtil de havde ham i Naffen, og han maatte spadserere med dem i Bagten.

Lise.

Naar, og hvordan slap han fra det?

Jens.

Det var da ikke af hans kostbare Eventyr, for det slap han fra med et Par Dukater. Men Kroppen for alle hans Hændelser er, hvad der skeede i London, og som jeg saa gjerne vilde have stukket i Kobber til vores Reisebeskrivelse. Han sad en Aften, og spillede i Boret med een — jeg troer, det var Lord Mæren

Lise.

Hvad er det for en Madame?

Jens.

Det er Fanden ikke en Madame. En Mær i London er et Mandfolk.

Lise.

Det er et herligt Land for Fruentimmerne.

Jens.

Du gjør alligevel bedst i at blive en Mær i Kjøbenhavn, for i London bliver Du det saa aldrig. Nu, for at komme til vores Historie igjen; det var
just

Just paa en Tid, da der havde været Opløb af Pøbel-
len. Som de bedst sidder og spiller, kom der en
Slagtersvend med en lang Kniv i Haanden løbens-
des ind i Stuen, og raaber paa sin Engelsk: Et
hundrede Guineer! Et hundrede Guineer! Min
Herre, der kunde see paa Karlen, at han vilde plyn-
dre Mæren eller dræbe ham, springer op og tager
en Stool, som var det nærmeste, der var ved Haan-
den, og kyler Slagtersvenden den i Hovedet, saa at
han faldt om i samme Stilling, som saa mangen
Stud var faldet for ham.

Lise.

Det var vel ogsaa en Fejltagelse? Gud være
hans Sjæl naadig!

Jens.

Nej Karlen døde ikke, men han havde faaet et
Satans Hul i Hovedet, som kostede min Herre
ganske artig i Badstjerløn. Og saa kom det for en
Dag, at Karlen havde slagtet en Stud, og væddet
med Mæren om, hvormeget den skulde veje, og at
han havde vundet sit Væddemaal.

Lise.

Saa er jo Din Herre gal? blev han ikke sat i
Daarekisten?

Jens.

Aldeles gal er han just ikke, men heller ikke rig-
tig klog. Jeg kunde fortælle Dig hundrede saadanne

Hj:

Historier om ham, den eene bedre end den anden. Men det er ikke værd at spille den ædle Tid dermed.

Lise.

Sig mig bare: Kan Du ogsaa lige saa godt see paa Folk, hvad de tænker?

Jens.

Det forstaaer sig. Og det ikke alleensete, naar Folk tænker paa Dansk, men ogsaa paa Tydsk, Fransk og Engelsk.

Lise.

Formodentlig ogsaa paa Kragemaal? Og det paa alle Mennesker?

Jens.

Jeg kan baade Dansk, Tydsk, Fransk og Engelsk Kragemaal, for jeg har rejst. Men bliv ikke bange! Jeg vil troste Dig noget. Hvad mig angaaer, da er jeg mere sikker med et Mandfolkeansigt, end med et Fruentimmeransigt; og det kommer sig deraf, at jeg har aldrig barbeert Fruentimmer.

Lise.

Gud ske Lov for det!

Jens.

Men nok om det! Jeg har saa meget andet at tale med den dejlige Lise om, som angaaer mig selv.

Lise.

Er det af Vigtighed? om jeg maae spørge.

Jens.

Jens.

Jens.

Mit timelige Vel heroer derpaa. See jeg elsker mig for Dine Fødder! (falder paa Knæ).

Lise.

Hvad skal det betyde?

Jens.

Her paa mine Knæ tilsværger jeg Dig en evig Gjenkjerlighed. Saaledes bærer man sig ad udenlands.

Lise.

Herligt! men paa den Maade maatte jeg jo have Kjerlighed for Dig? og hvem har sagt Dig det?

Jens.

Dine Øjne, Dine skjelmske Øjne, Dine dejlige Øjne, Dine forliebte Øjne; Dit hele Væsen, ja hvert et Ledemoed paa Dit Væsen, raaber højt: jeg elsker Jens.

Lise.

Og det kan Du høre?

Jens.

Jeg læser i Din Sjæl som i en Bog.

Lise.

Men Du veed jo dog ogsaa, at det er ikke alts Guds Ord, hvad der staar i en Bog?

Jens.

Forgiøves søger Du at skjule Din Kjerlighed for mig. Intet undgaar mine skarpsæende Øjne.

Lise

Lise.

Ja naar saa'er, saa seer jeg, at det er bedst at give efter. Men saa lag da et Tørklæde under Knæene, for ellers smører Du Dig til.

Jens.

Som Du befaler (tager et Tørklæde op, og sætter sig paa).

Lise.

See saa skal det være. Die nu et Øieblik! jeg kommer strax igjen.

Jens.

Hvorhen? hvorhen?

Lise.

Jeg vil bare see, om der ingen lurar paa os ved Døren. (gaaer).

Fjortende Scene.

Jens (allene; efter nogen Taushed).

Lise! . . . Lise! . . . hvor bliver hun af? . . .

Er der nogen udenfor? . . . Lise dog! . . . Jeg

bliver træt af at ligge saadan . . . Lille Lise! . . .

Forbarme Dig over mig, og hør, hvad jeg har at

sige! . . . Kunde jeg bare sætte mig paa min

Numpe, saa maatte hun gjerne blive borte endnu

noget . . . Lise! . . . hun kommer ikke . . .

det gjør ondt i mine Knæ . . . Jeg vil sætte

mig ned ordentlig . . . (sætter sig.) See saa! . . .

Ru

Nu kan jeg holde det ud noget længere . . . Kommer hun dog aldrig? . . . Fanden fare i mig, troer jeg ikke, at hun er gaaet sin Vej . . . Vil hun gjøre Nar af mig? (Raaer op, og seer ud af Døren.) Rigtig nok! borte er hun! . . . Ja bide hun kun, til jeg kommer fra Hof: og Stads: Retten! . . . Jeg skal, paa min Sjæl! nok hævne mig . . . Hvad om jeg toog en Stævning ud med det samme? . . . Det vil jeg betænke mig paa paa Vejen, og see, hvor jeg faaer nogen Vidner fra. (han gaaer.)

Anden Akt.

Første Scene.

Alviis. Caroline og Clementia (Kommer ud fra Clementias Værelse).

Clementia (affædes til Caroline i det, de træder ind i Værelset).

Jeg har glemt at spørge Dig, om han ikke er kommet igjen.

Alviis (affædes, da han har hørt Spørgsmaalet.)

Ogsaa hun dette Spørgsmaal!

Caroline (til Clementia.)

Nej desværre! jeg seer, at der er intet Haab
mee:

meere; og jeg nødes til at trøste mig selv saa godt, som jeg kan.

Elementia.
Din Stakkel!

Alviiis (afides).
Jeg har inter at haabe! Jeg saaer trøste mig

saa godt som jeg kan! — Jens sagde, at hun havde grædt! (betragter Caroline meget nøje).

Elementia.

Hvorfor gjør min Herr Broder saadanne store Dine?

Alviiis.

Det veed jeg ikke noget af.

Caroline (afides til *Elementia*).

Jeg er bange for, at Din Broder har hørt det.

Elementia.

O intet! o intet! og om nu saa var, hvad da?

Anden Scene.

De Forrige. Berdahl. Obersten.

Obersten.

Fanden tage mig! om Froekøsten har nogeninde smagt mig saa godt i alle de fire Aar, Du har været borte, min Dreng!

Berdahl.

Jeg nægter ikke, at den altid har smagt mig godt,

godt, naar jeg har nydt den i Selskab med min gode, omhyggelige Elementia.

Elementia.

Tak, kjære Morbroder! men tilstaae mig dog, at den har smagt Dem bedre i Dag.

Verdahl.

Naar jeg skal sige Sandheden, saa har Du ganske ret. Men det er just ikke, fordi Din Broder var tilstede, i hvor meget jeg end holder af ham, men fordi han var tilstede tilligemed Dig.

Obersten.

Djevelen annamme mig! mærker jeg ikke, at jeg har sagt min egen gode, rare, kjære Datter en Uartighed; ret ligesom Maden ikke smagte mig i hendes Selskab.

Caroline.

Kjære Fader! hvor kunde jeg troe det?

Obersten.

Vær ikke vred, min Pige! (Kysser hende).

Alviss.

Jeg er stolt af at være overbevist om, at Deres elskværdige Datter veed, at hun har Deel i enhver Betsignelse, som Deres faderlige Hjerte tildeeler os, om endog handelsviis Deres Mund nævner mit Navn allene.

Obersten.

Gud velsigne Dig, min Søn! og hende med!

Ele-

Clementia.
 Herr Oberst! Skulde Aftensmaden ikke ogsaa kunne smage Dem godt i vores lille Selskab?

Wer dahl.

Det er ogsaa mit Spørgsmaal.

Alviis.

Det er alles Spørgsmaal.

Obersten.

Og hvad burde jeg vel svare herpaa andet end det oprigtigste Ja? og naar den gamle Oberste Schierbek siger Ja med et glad Ansigt, saa gad jeg nok see paa den, der torde paastaae, at han heller havde sagt Nej.

Clementia.

De kommer altsaa?

Obersten.

Ja see! der har vi det. Har jeg ikke der en Ulykke paa Halsen?

Alviis (affides).

En Ulykke!

Obersten.

Jeg vil komme. Jeg vil komme. Jeg er saa glad derover, som et Barn over Julefage. Og saa kan jeg ikke komme. Jeg kan, Djevelen regjere mig! ikke komme. Jeg har givet mit Eresord; og I veed dog vel, godt Folk! hvad det betyder hos en gammel Krigsnekt?

Al.

Alviiis (affides).

Hans Eresord! Skalde Jens da have Ret?

Verdahl.

Hvorledes da?

Obersten.

Den forbandede Major!

Alviiis (affides).

Der har vi Majoren, som Jens talte om.

Obersten.

Gaaer jeg ikke der i Morges et Brev fra den fordynte Major Schirmer, hvori han fordrer Satisfaction!

Alviiis (affides).

Satisfaction! Seer man der de ulykkelige Pistoler! —

Obersten.

Han fordrer mig at møde Klokken sex. Jeg har antaget Udfordringen; og den gamle Oberste Schierbek har endnu aldrig taget sit Eresord tilbage.

Alviiis (affides).

Min Gud! og det en saadan gammel Mand! med hans rystende Hænder. Det maa forebygges.

Elementia.

Det vil gjøre meget Skaar i vores Hornøjelse.

Obersten.

Det vilde jeg dog ikke. Caroline kommer her; det forstaaer sig; og mig kan I jo gjerne undvære?

Leibergs Skuespil. 1ste Deel.

D

Ver

Verdahl.

Det faaer de vænne sig til; for naar Døden engang kommer, maae de undvære os begge.

Obersten.

Og hvem veed, hvor langt den er borte? Hør! jeg gaaer nu fra Jer, mine Børn! men jeg skal være midt iblandt Jer endstjændt fraværende. I Morgen seer I mig her igjen. Dog, som sagt, maaſkee ikke. En Mand paa min Alder, med min Svaghed, i mine nærværende Omſtændigheder kan ikke gjøre Regning paa noget.

Caroline.

Kjæreste Fader! formindſt ikke vores Glæde ved ſaadanne Yttringer!

Alviis (affides).

Hvor ligegyldige alle diſſe Mennesker dog ere!

Obersten.

Formindſte den! Guden tage mig, om jeg det vil! Gid jeg bare kunde forøge den! Hør, min Pige! jeg gaaer. Du bliver her; for Du har ſagtens eet eller andet at aftale med ham, der ſtaaer.

Caroline.

Om De tillader det, min Fader! men den Fornøjſe at gjøre Dem Selskab ved Middagsbordet, lader jeg mig ikke berøve.

Obersten.

Som Du vil. Som Du vil. Rigtig nok ſidder

der jeg ikke gjerne allene til Bords. Og Gud veed, hvor længe jeg endnu har at sidde til Bords med Dig. Farvel da!

Werdahl.

Jeg følger med Dem, for jeg har noget at bestille i Hof- og Stads-Retten.

Elementia.

Farvel Herr Oberst!

Caroline (kysser ham).

Farvel, kjære Fader! farvel saa længe! (Obersten og Werdahl gaar. Elementia og Caroline følger dem til Døren).

Alvis (affides).

Den Affaire maae jeg blande mig lidt i. (gaar ind i sit Kammer).

Tredie Scene.

Caroline. Elementia.

Elementia.

Hvor i al Verden blev min Broder af? Ja han kommer nok igjen! det har ingen Nød. Magneten, som trækker, er her i Stuen. Men sig mig nu engang, min gode Pige! Er Du ikke nu ret glad? Nu har Du dog den største Befryrning hævet.

Caroline.

Det er sandt. Jeg vil ikke nægte, at jeg jo med megen Uroelighed har ventet paa Din Broders Hjemkomst; og at jeg nu er ret lykkelig. Nu mis-

under

under jeg Dig ikke længer, min kære Pige! den Lykke at have Din Elsker dagligdags hos Dig.

Elementia.

Det er sandt, jeg elsker Sierval; ret inderlig elsker jeg ham; og han fortjener det. Sierval er en fortræffelig ung Mand; et Menneske af det bedste Hjerte. Saa ung, som han er, saa ulykkelig har han været. Det er nu forbi, og det skal være min Sag at faae ham til at glemme sine overstandene Gjenvordigheder. I det mindste skal jeg ikke plage ham og mig selv med unyttige Sorger.

Caroline.

Skal det være mig, Du siger til?

Elementia.

Kan vel være. Veed Du hvad? Vi Fruentimmer vi klage over, at Mandfolkene behandle os som Børn; det er sandt, det gjør de ogsaa undertiden. Men vi gjør det samme ved dem, og det er værre, naar vi ængstes over ethvert Skridt, som de gjør, og som vi ikke seer; naar vi hvert Øjeblik frygter for, at en Ulykke er rammet dem. Vær vi ikke i dets Sted tænke: det er Mand; de gaae ikke i Ledebaand; de behøver det ikke; de vide at handle som Mand, og at undgaae de Farer, som ved menneskelig Forsigtighed kan undgaaes; og lade saa Skjebnen, Lykken eller vor Herre, hvem det skal være, raade for Resten? Naar saae Du nogensinde
at

at jeg var ængstelig i min Broders Fraværelse? Og dog elsker jeg ham ligesaa højt som Du. Derfor er det nok ogsaa, at han altid behager at tillægge mig den Egenkab at være letfindig og ligegyldig. Og naar mærkede Du, at jeg plagede Fierval med Ængstelighed?

Caroline.

Ja det er ogsaa en mægtig lang Tid, Du har været forlovet med ham. Heele fjorten Dage!

Elementia.

Forlovet med ham. Lad os ikke tale derom. Jeg har dog vel kjendt ham og havt Godhed for ham længere? Men husker Du for et Aars Tid siden, da Fierval var paa Jagt med Din Fader; da de havde lovet at komme hjem Klokken otte, og kom ikke førend Klokken tolv? Hvordan bare vi os da ad begge to? Du ængstede Dig, og forestillede Dig, at den eene havde skudt den anden; at en Væssepibe var sprunget, og havde slaaet dem begge ihjel; at de havde mødt en Løve i Skoven, eller at en Hare havde bidt dem; og jeg veed ikke alt, hvad Du forestillede Dig. Min Meening derimod var den, at de var kommet til en Bondebye, hvor de havde faaet Dem en Dands og en Svingom med Bønderpigerne. Ingen af os havde ret, men hvis Formodning var den rigtigste?

Ea

Caroline.

Det er sandt. Jeg skammede mig ogsaa derved. Men hvad kan jeg gjøre derfor? at jeg angstes og bedrøves over Bagateller og ingen Ting; det ligger nu engang i mit Temperament.

Clementia.

Det er ikke saa. Det ligger ikke i Temperamentet. Det er en Vane; en styg Vane, som Du maae vænne Dig af med, isald Du ikke vil plage Din Mand til Døde. Jeg skal vel vogte mig for at behandle Fierval saaledes.

Caroline.

Apropos! Veed Din Broder af dette Giftermaal?

Clementia.

Nej; thi i de sidste fjorten Dage har vi ikke skrevet ham til, siden vi ikke kunde vide bestemt, hvor han kunde træffes, og nu har jeg faaet Lyst til at lade ham opdage denne Hemmelighed selv, siden han er saa stor en Menneskekjender. Jeg har ogsaa just skrevet Fierval en Seddel til, og bedet ham, endnu ikke at tale til min Broder derom.

Caroline.

Det er vel, at Du har sagt mig det. Jeg skal ikke lade mig mærke.

Clementia.

Godt! men nu om noget andet. Laan mig

Din

Din Guldskjede. (tager en Kiede, hvori der hænger en Guldskapsel, af Carolines Hals.) Kom og sæt Dig her. (de sætter sig ved Bordet, saa at de vende Ryggen til det Kammer, hvori Alviis er. Elementia tager et Papir op af Kommen, hvori der er et Portræt.) Her er min Broders Portræt, som jeg har malet efter det store, der hænger i den anden Stue. Synes Du, det ligner?

Caroline.

Overordentlig meget.

Elementia.

Jeg vil, at han skal give Dig det selv. Men jeg vil prøve, om det passer i Kapselen. (aabner den.) Seer Du? saa akkurat som mueligt. Nu tager jeg Portrætet til mig, der har Du den tomme Kapsel. (hænger Kieden igjen om hendes Hals).

Fjerde Scene.

De Forrige. Alviis (som har hørt det sidste Ord, og stundser).

Alvitis (affides).

Et Portræt! En Hemmelighed! Hvad er det?

Gud forlade mig min Nysgjerrighed! (han standser og bliver staaende i Døren, uden at de andre, der vender Ryggen til Døren, see ham. Han har et Brev i Haanden).

Elementia (visker Portrætet igjen i Papiret, og stikker det i Kommen).

Men nu maae Du ogsaa laae Dine smaae Sorger af Hovedet og ikke tænke paa andet end at fornøje Dig.

Car

Caroline. Det forstaaer sig. Det er mig dog umueligt ganske at glemme dem. Men for alting tael ikke til Din Broder derom.

Elementia.

Frygt ikke for mig. Forresten misbilliger jeg meget Din Sorg. En saa utaknemmelig Skabning fortjener ikke, at man sørger for ham.

Caroline. Du taler som et Mandfolk, Elementia! der har ingen Medlidenhed med os Fruentimmer i saadanne Tilfælde. Skjend paa mig! Gjør mig Vebrejdelser! det kan jeg finde mig i, det fortjener jeg; men beklag mig, og hav Medlidenhed med mig! Jeg holdt saa usigelig meget af ham.

Alvis (affides). Gud! hvad hører jeg?

Elementia. Jeg har altid Medlidenhed med mine Venner, naar de fortjener den.

Caroline. Jeg føler det, at jeg ikke fortjener den. Jeg forlanger ikke, at Du skal undskylde min Svaghed; men søg at rette den; eller troe heller om mig, at jeg har rettet den. Jeg sværger Dig til ved alt, hvad helligt er, at jeg skal aldrig mere have saadan-

danne daarlige Inclinationer. Det har jeg lovet mig selv, og det lover jeg Dig.

Elementia.

Sværg ikke paa noget; min kjære gode Pige! har Du ikke saa tidt soeret derpaa?

Caroline.

Ja rigtig nok to eller tre Gange; hver Gang jeg har seet mig forladt af dem.

Elementia.

Saa Du har ikke havt mere end tre eller fire forskjellige?

Caroline.

Jeg synes, det kunde være nok.

Alvis (affides).

Bed Gud! alt for meget.

Elementia.

Det viser i det mindste, at Du holder længe paa dem.

Caroline.

Saa længe, som jeg kan. Naar jeg mister dem, er det sandelig aldrig min Skyld.

Elementia.

Det troer jeg gjerne.

Caroline.

Derfor gjør det mig ogsaa inderlig ondt, naar det indtræffer. Og det er en Sorg, som jeg ikke østere vil udsætte mig for. Det sværger jeg paa.

Ele.

Clementia.

Endnu eensgang, min fiere Pige! sværg ikke paa noget. Og husk paa, at Du venter Opreisning for Dit Tab.

Alvis (affides).

Det er nok. Det er Tid, at jeg kommer frem; (putter Brevet i Bommen.) men forsigtig! Først undersøge nøjere, førend jeg dommer. (lukker Kammerdøren meget stærkt).

Clementia.

Der har vi min Broder.

Alvis.

Du har Ret, min Søster! man skal ikke forsværge noget.

Caroline (uroelig til Clementia).

Jeg er bange, han har hørt, hvad vi talte om.

Alvis (med en tvungen Pigeandighed).

Jeg har ogsaa foresat mig at gjøre dette til en Regel.

Clementia.

Hvorfor det? Hvad fattes Dig?

Alvis (forlegen).

Intet; slet intet. Det var en Anmærkning, der skulde sigte til Dig.

Clementia.

Hvorledes det?

Alvis.

Jeg haaber, at Du har fulgt Din egen Regel,
og altsaa ikke forsoeret at have nogen Inclination.

Clementia.

Nej mand! forsoeret det har jeg just ikke.

Alvis.

Ja videre er det da heller ikke kommet med Dig.

Clementia.

Og hvoraf veed Du det saa vist?

Alvis.

Dine Breve, Din Munterhed, Din heele Ud-
færd, alting siger mig, at Dit Hjerte er frit, og at
Du endnu ikke har smagt Kjerligheds Eddhed, og
(sukkende.) dens Bitterheder. O! hvor meget har
jeg ikke ønsket at see Dig foreeniet med en retskaffen
Mand, som Du elskede saa højt, saa inderlig, som
jeg (sukker.) Men hidtil har mit
Haab været forgjeves.

Caroline.

Det vil ikke altid være forgjeves; ikke længe.

Clementia.

Jeg tør ikke disputere med Dig, Du er alt for
stor en Mennekkeljender; Du seer alt for dybt ind
i Hjerter og Nyrrer; og jeg vil ikke vove paa at paa-
staae, at det var muligt, at Du engang imellem
kunde see fejl.

Fem-

Femte Scene.

De Forrige. Jens.

Jens.

Her er et Brev til Herren!

Alviis.

Fra hvem?

Jens.

Budet er allerede gaaet.

Alviis (trækker Jens til en Side, tager et Brev op af
Lommen, og giver ham).

Til Major Schirmer. Hører Du? Strax.

Jens.

Skal see, Herre! Paa Diebliffet. (gaaer).

Sjette Scene.

De Forrige uden Jens.

Alviis (aabner Brevet og læser Underkriften).

Hierval! hvem er det?

Clementia.

Hierval, siger Du?

Alviis.

Kjender Du ham?

Clementia.

Jeg skulle troe det, min kjære Broder! Men
hvorledes kommer Du til at kjende ham?

Alviiis.

Det er det, jeg grunder paa. Dog det vil Brevet oplyse. (læser for sig selv.) Min Gud! hvad har jeg gjort? Fornærmet min Ven! Men hvem skulde have formodet andet, end hvad jeg formodede? O! den Gang bedrog jeg mig skammelig.

Elementia.

Men, for Guds Skyld! sig os, hvad der er paa Færde?

Caroline.

Kjære Ven! vi fortjene begge Deres Fortroelighed.

Alviiis (affødes).

Fierval og Blinville er een og den samme Person. Lad mig ikke gjøre ondt værre ved at røbe hans Hemmelighed. (høst til Elementia). Du siger, at Du kjender hvad er det nu han hedder? . . . (seer i Brevet.) . . Fierval?

Elementia.

Jeg har sagt Dig, min Broder! at jeg kjender ham. Jeg lægger til, at jeg kjender ham, som en retskaffen og ærefjær Mand; at jeg har en temmelig høj Grad af Agtelse og Vennskab for ham; og at jeg haaber at blive endnu næjere bekendt med ham.

Alviiis.

Maa, saa læs da dette Brev, og sig om mig, at jeg er ubesindig.

Ele-

Clementia (leser).

"De har i Morges behandlet en fordums Ven
 "som en Bettler. Jeg veed ikke, hvor vide Fortæl-
 "lingen om min Forsatning eller mit Udseende kunde
 "berettige Dem til at troe, at jeg behøvede en Al-
 "misse. De paanødede mig samme, vilde ikke tillæ-
 "de mig at tale, og tvang mig til at gaae. Jeg lo-
 "vede Dem at gjøre et værdigt Brug af Deres Gæ-
 "ve; og dette Løfte er det, at jeg herved søger at op-
 "fylde. Viid da, at uagtet min Landsflygtighed,
 "uagtet mine sequestreerede Ejendomme, uagtet at
 "min nærværende Forsatning paa ingen Maade kan
 "kaldes brilliant, har jeg dog endnu Evne til at
 "førøge Deres Gave med en lige stor Summa. Jeg
 "sender Dem altsaa indsluttet 200 Rdlr. som jeg
 "ubbejder mig, at De selv efter egen Skjønsmhed
 "ville behage at uddele til saadanne, der mere trænge
 "dertil end jeg. Denne er den eneste Satisfaction,
 "som jeg forlanger af en Mand, hvis fortræffelige
 "Hjerte jeg kjender, og som jeg, uagtet han har
 "fornærmet mig, aldrig vil aflade at ansee for min
 "Ven. Gierral." Broder! Broder! hvad har
 Du gjort?

Caroline.

Veste Ven! tillad mig at sige Dem, at De har
 handlet yderst ubesindig. Kjendte De denne ædle
 Mand ret, saa nøje som jeg; det vilde angre Dem.

Al-

Alviss.

Angre mig! o det angre mig ubeskrivelig meget. Jeg gav min halve Velfærd bort for at dette var ugjort.

Elementia.

Min karsynede Herr Broder seer overmaade skarpt alle de Ting, som ingen andre seer, og det af den simple Marsag, at de ikke ere til.

Alviss.

Du har Ret; jeg fortjener Dine Vebredelser.

Elementia.

Hvad de Ting angaaer, der ligge lige for Næsen af ham, dem seer han ikke; og Marsagen dertil er lige saa simpel: fordi dem kan ethvert Menneske see.

Alviss.

Rigtig. Bliv ved! bliv ved!

Elementia.

Om Du ikke vil tage mig det ilde op, saa ligger Du meget den Mand, der faldt i Rødestenen, som var lige for hans Fødder, just i det han gik, og tilbød sig ind, at han kunde see Vønderne i Maanen sælge grønne Erter.

Caroline.

Hold op igjen, min gode Pige! Du gaaer for vidt.

Ele:

Elementia.

Uagter min Herr Broders Dine seer meget klare
ud, saa lader det dog til, at han har den sorte Star.

[Him dem sidemod Alvis.] . . .

Saa stil den. Jeg beder Dig derom. Spot
mig! Jeg taaler al Din Spot, fordi jeg seer, at jeg
har fortjent den.

Elementia.

Dersom denne Festragselse ikke giver Dig Dit
Syn igjen, saa er Du ulægelig.

Alvis.

Dog nej! spot mig ikke! beklag mig! hav Med-
lidenhed med mig! og hjælp mig til at gjøre alting
godt igjen!

Caroline.

Det vil ikke være vanskeligt. Vi kjende Gier-
vals ædle Tænkemaade. Det paatager jeg mig. Om
det end var mueligt, at han kunde være vreed paa
Dem, saa veed jeg dog vist, at jeg skulde stille ham
tilfreds.

Alvis (affides).

Hvilket næse Bekjendskab! med hvilken Varme
hun taler om ham!

Elementia.

Gode Caroline! kunde Du ikke overlade denne
Commission til mig? Du veed, at han gjør ogsaa
noget for min Skyld.

Caroline.

Caroline.

Du har Ret. Jeg forværlede vores Roller.

Alvis (affides).

Roller! . . . spiller de Komedie med mig?

Caroline.

Commissionen vil desuden ikke være vanskeligt at udføre. Brevet viser tydelig nok, at Forsøningen ikke vil koste synderlig Umage.

Elementia.

Velan da, min Broder! jeg vil forlige Dig med vores Ben; det lover jeg Dig. Jeg vil gøre endnu mere. Jeg vil søge at kurere Dig; og jeg håber at det skal lykkes mig. Et af mine Medikamenter leverer jeg Dig herved. (giver ham Brevet.) Gjem det som Din Diensteen, og bær det altid hos Dig.

Alvis.

Hvad skal det betyde.

Elementia.

Har Du læst Komedien den politiske Randsløber?

Alvis.

Jeg forstaaer ikke, hvortil det Spørgsmaal sigter.

Elementia.

Du veed jo, at han, hver Gang han fik Hug af sin Kone, eller han blev hidtig af nogen anden Aarsag, altid tællede til tyve? og i den Tid gik Heeden over. Saaledes vil jeg raade Dig, at Du, hver Zeibergs Skuespil. 1ste Deel. E Gang

Gang, naar Du er paa Vej til at gjøre Slutninger, der fornærmer andre, altid først læser dette Brev. Jeg haaber, at det skal formaae Dig til at opsætte Din Dom.

Alviiis.

Jeg forstaaer Dig, og skal aldrig glemme denne Tildragelse.

Elementia.

Jeg gaaer for at sende Bud efter Tierval. Og endnu et Raad vil jeg give Dig; og som Du maa see kan behøve, førend Du tænker det: Naar Du abstraherer, saa bær Dig ad, ligesom naar Du subtraherer; da maae Du ofte laane hos et andet Tal. Naar saaledes heller nogen Ophævelse hos andre, end at stoele paa Din egen Klogskab; og undsee Dig aldrig ved at gjøre nogle Spørgsmaal, i hvor foeleklar, Du end synes, Sagen er. (gaaer).

Syvende Scene.

Alviiis. Caroline.

Alviiis (affides).

Hum har ret; jeg skal følge hendes Regler; jeg har Lejlighed dertil i dette Øjeblik. Aldrig har det været mig saa vigtigt som nu at udforske Hemmeligheden. (høit i det han sætter sig hos Caroline.) Jeg er aldeles skamfuld over mig selv, naar jeg tænker paa den usle Rolle jeg har spillet, og det lige for Deres Øjne.

Ca-

Caroline.

O! gid intet Menneske begik nogen Handling, hvorved han behøvede mere at skamme sig end De ved Deres!

Alviss.

Hvor frygter jeg ikke for, at De, efter den Scene, som De har været Vidne til, vil agte mig mindre end forhen!

Caroline.

Hvor er det uueligt nogensinde at taale det ringeste af sin Agtelse for en Mand, hvis Hjelagskæder stedse have sin Grund i det æbleste Hjerte?

Alviss.

Jeg har fortjent den Ydmygelse, som jeg har lidt, og skal aldrig glemme den.

Caroline.

Glem Tildragelsen, og erindre Dem blot den Lærdom, som De derved har faaet! I stedet for at plage Dem med Reflexioner over denne Affaire, skulde De ene sysselsætte Dem med Tanken om at være samlet igjen med Deres Venner.

Alviss.

Ved Gud! bedste Caroline! ingen Tildragelse kan fortrænge denne Tanke af min Sjæl; og Glæden, som den giver mig, lader sig bedre føle end beskrive.

Caroline.

Ogsaa bør De her bemærke, at alle Deres Bønner yttre Deres Glæde over at see Dem igjen paa en Maade, der er aldeles utvetydig. Og troer De, at min Glæde er mindre, fordi jeg maaskee ikke har den Gave at vise den udvortes?

Alvis.

Jeg kjender Dem. Lad det være Dem nok til Deres Beroeligelse i den Post. Med hvilken Glæde jeg ilede hjem for at see Dem igjen! Hvor utallige Gange jeg dog paa mine Rejser i fremmede Lande har underholdt mig paa den meest velsignede Maade, blot ved Tanken om den ubestridelige Lyksalighed, der ventede mig ved Deres Besiddelse!

Caroline.

At bidrage til Deres Lyksalighed saa meget som mueligt, er og skal stedse være een af mine kjæreste Pligter.

Alvis (affiged).

O den kolde Pligt! (høst.) Men een Ting fastes mig dog til min fuldkomne Lyksalighed.

Caroline.

Og dette er?

Alvis.

Overbeviisningen om, at vor Forbindelse gjør Dem lykkelig?

Ca

Caroline.

Mit Hjerte valgte Dem frit og uden Tvang. Tvivler De da om, at jeg ved Dem vil blive lykkelig?

Alviss.

Lykkelig! o dette er langt fra ikke nok! (griber hendes Haand.) Caroline! De maae blive fuldkommen lykkelig.

Caroline.

Gives der en fuldkommen og ublandet Lykke i denne Verden?

Alviss.

Fuldkommen lykkelig, siger jeg; saa fuldkommen, som det er mueligt for noget dødeligt Menneske at blive. Dette er Maalet for mine Ønsker. Dynaaer jeg det, vil jeg trøste mig, om jeg endog selv var uslykkelig.

Caroline.

Troer De, at jeg kan være lykkelig under et saadant Vilkaar?

Alviss.

De skal, De maae blive det; under ethvert Vilkaar.

Caroline.

Nu sværmer De. Har de kjendt noget Menneske, der var frie for Sorger? der ikke havde sine Belymringer?

Al.

Alvis.

Ogsaa Caroline har Sorger?

Caroline.

Og om jeg nu havde dem?

Alvis.

Saa vilde De gjøre mig deelagtig dert, for at kunne hjelpe Dem at bære samme.

Caroline.

Og om nu disse Sorger vare Bagateller?

Alvis.

Sintet af, hvad der ligger Dem paa Hjertet, er en Bagatelle.

Caroline.

Om disse Sorger, hvor uskyldige de end vare, kunde bidrage til at gjøre mig mindre agtet i Deres Hine?

Alvis (med mere Biv).

Har Caroline saadanne Sorger?

Caroline (alvorslig).

Jeg siger: om jeg havde saadanne Sorger?

Alvis

(affides i det han slipper hendes Haand og staar op).

O! jeg veed mere end hun troer; alt hvad hun kunde sige.

Caroline.

Hvad fattes Dem? De er uroelig.

Alvis (affides).

Jeg har nok, hvad behøver jeg mere Oplysning?

Dog

Dog nej, nej! ikke saa. Jeg var paa Vej til at glemme min Søsters Formaninger.

Caroline.

Jeg forstaaer ikke Deres Udsærd. De gjør mig ganske bekymret.

Alviss.

(fatter sig og griber hendes Haand paa nye i det han sætter sig).

Caroline! endnu een Gang: De maae blive fuldkommen lykkelig, hvorledes det endog skal gaae med mig.

Caroline.

Forstyr ikke Deres egen Roelighed, og med den Deres Lykke, ved utidige Phantasier!

Alviss.

Elsker De mig endnu? O! at De een gang elskede mig, det veed jeg.

Caroline.

Deres Spørgsmaal, og den Tone hvormed De gelejber samme, er en Fornærmelse.

Alviss.

Ved Gud! det var aldrig min Hensigt. Jeg vilde ikke røkke mit Liv ved en Fornærmelse imod Dem. O! at de kunde see ind i mit Hjerte, hvor usigelig jeg elsker Dem! hvor inderlig vel jeg mener det med Dem!

Ca.

Caroline.

Plager man da den, som man elsker, og som man mener det vel med?

Alviiis.

Svar mig, beste Nige! blot eet eeneste Spørgsmaal: Elsker De nogen anden?

Caroline.

Hvad er Deres Hensigt med et saadant Spørgsmaal? Eroer De mig i Stand til at forglemme mine Pligter? (trækker Haanden fra ham).

Alviiis (affædes).

Atter denne Pligt! O det er klart, hun elsker mig kun af Pligt! (højt.) Tillad mig at forklare mig. De var kun femten Aar, da De lovede mig Deres Haand og Hjerte. O det lykkelige Øjeblik glemmer jeg aldrig. Jeg rejste bort, og loed Dem, saa at sige, allene. Jeg føler nu, hvor kritiske de Omstændigheder vare, i hvilke jeg forloed Dem. Tillig mig, at jeg taler reent ud; at jeg aabner mit Hjerte for Dem. En ung Nige, med levende Følelser, hvis Hjerte var fuldt af Kierlighed; hvis Sjæl ene sysselsatte sig med glade Udsigter til Fremtiden, overlade hende, saa at sige, allene, i en øde Verden. O for den, der elsker ret, er heele Verden tom og øde, naar han ikke seer sin Elskede. Sandelig der skal megen Styrke til under saadanne Om-

stæn-

stændigheder for at ikke glemme det fraværende for det nærværende.

Caroline.

Og De tiltroer mig ikke denne Styrke?

Alvis.

Og om De nu ikke havde havt den! Jeg vilde vel vogte mig for at dadle Dem. Alle mine Brejdelser skulde ramme mig selv, som den der alene havde været Aarsag deri; og jeg vilde opoffre alt, for at see Dem lykkelig.

Caroline.

Det forekommer mig, som De gjør alt, hvad De kan, for det modsatte.

Alvis.

Og nu denne Eensomhed i Deres Faders Huus

Caroline.

Min Faders Huus var siden Deres Afreise mindre eensomt end forhen. Saae vi ikke daglig Deres Onkel, Deres Søster, og med dem en Høi fortræffelige Mennesker? iblandt andre . . .

Alvis (falder hastig ind).

Iblandt andre

Caroline.

Oh nu! iblandt dem een og anden, der vel var min Højagtelse og mit inderlige Venstreb værdig. Eller troer De maaskee, at Kjerlighed for
een

een Person ikke kan bestaae med Venskab og Højagelse for andre?

Alvis.

Fra Venskab og Højagelse er kun et libet Spring til Kjerlighed.

Caroline.

Men Dyden og en god Opdragelse gjør, at man anseer dette Spring for meget større, end det er, og for saare farligt. O Carl! Carl! de glædeste Timer jeg i Deres Graværelse har haft, var, naar jeg underholdt mig med at tale om Dem i Selvkab med Elementia og Deres Ven Tierval.

Alvis.

Tierval!

Caroline.

Ja vist Tierval. Kan det falde Dem besynderligt? Han er Deres Ven, og har mere end een helig Ret til mit Venskab. Og naar jeg nu var alene, saa toeg jeg af min Finger denne Ring, som De gav mig før Deres Afreise

Alvis

(der bliver en anden Ring paa hendes Finger).

Og denne anden Ring?

Caroline.

Foruroliger Dem ogsaa. Det er dog vel ikke formedelst Bogstavet, siden der staaer et B.

Alviss (uroelig).

Udees ikke. (affædet.) Tierval og Blinville!
det passer godt sammen.

Caroline.

Den har hørt min Moder til. De erindre
dog vel, at min Fader hedder Bernhard. Han har
foræret mig den, men ladet lægge nogle af sine
graae Haar i Bunden, isteden for de brune, som
der laae før.

Alviss.

Den gode Fader! Han har vel ogsaa foræret
Dem denne Guldsjede?

Caroline.

Nej. Og hvorfor skulde jeg dølgge Sandheden
for Dem? den er en Foræring af Deres Ven
Tierval.

Alviss (forvirret).

Af Tierval! og formodentlig hans Portræt?

Caroline (i det hun aabner Kapselen).

Nej; som De her behager at see.

Alviss.

Men dog bestemt dertil?

Caroline.

Bestemt til et Portræt.

Alviss.

Seg har nok. Caroline! Caroline!

Caroline (reiser fra).

Min Herre! jeg kunde med eet eneste Ord gjøre den heele Historie, som De har sammensliffet i Deres Hoved, til intet; men jeg har for stor Agtelse for mig selv til at forsvare mig.

Alvis
(løber efter hende og griber hendes Haand for at holde hende tilbage).

For Guds Skyld! forlad mig ikke i dette gruesomme Dreiblik.

Attende Scene.

De Forrige. Clementia og Fierdal.

Alvis (i det han seer dem komme).

Hvor ubeleiligt!

Caroline.

De kommer ret beleiligt, for at løse mig af. Jeg er ikke i Stand til at udholde det længer. (vil gaae).

Alvis (vil følge efter hende).

Forlad mig

Caroline.

Bliv og lad mig være allene! Vi tales ved, naar De er blevet koldere. (gaaer).

Niende Scene.

De Forrige undtagen Caroline.

Clementia.

Hvorledes er det? Du er mig en usærvillig

Sto:

Skolar. Jeg tør sværge paa, at Du allerede har glemte de gode Regler, som jeg gav Dig for.

Alvis.

Nej, Søster! nej. Jeg har meget mere gjort Brug deraf til min egen Ulykke.

Elementia.

Jeg vil ikke tale med Dig om den Materie, for det har Du ikke Hoved til nu; især da jeg anseer det for meere vigtigt, her at præsentere Dig Din Ven Herr Gierval.

Alvis.

Beste Ven! De har ydmyget mig.

Gierval.

Det var ikke min Hensigt.

Alvis.

Men jeg har fortjent denne Ydmygelse, for jeg fornærmede Dem.

Gierval.

Det var kun Formerne i Deres Fremgangsmåde, der vare fornærmende. Deres Hjerte er langt fra at ville fornærme nogen.

Alvis.

De har altsaa tilgivet mig?

Gierval.

En Ven behøver ikke Tilgivelse af en anden. Naar Tilgivelse bliver fornøden, er Venskabet forbi. Men om vi endog ikke var Venner, saa har De dog

dog en alt for fortryllende Talsmand. Der staaer hun. See paa hende, og sig mig: om det er muligt at modstaae hendes Overtalelser?

Elementia.

De smigrer mig. Dog, man maae tilgive Dem, at De er noget blind. Men jeg kjender mig selv; og hos en mindre adel Sjæl end Deres vilde mine Undigheder neppe være tilstrækkelige til at virke en god Handling.

Fierval (kysker hendes Haand).

De nedtrykker Dem selv for at have mig. Det sidste behøver jeg, men det maae ikke skee paa Deres egen Bekostning.

Elementia.

Seer Du der, min Broder! at Din Søster er i visse Folks Dine ikke saa ubetydelig, som Du maae see troer.

Alvis.

Troer Du, at jeg ikke kjender Din hyperlige Karakter? at jeg ikke veed at skattere Dig efter For tjeneste? — Altsaa, min Ven! Forglemmelse af alt, hvad der er passeret!

Fierval.

Fortjener den Udsættelse, at man endnu tænker paa den? Forglemmelse! evig Forglemmelse af alt undtagen af Venskab, Kjærlighed, og hvad mere behageligt Verden giver!

Ele.

E l e m e n t i a.

Amen! saa siger Klokkeren! Men, min kjære
Gierval! een Ting er mig dog tvetydig i Deres
Opsarsel.

G i e r v a l.

Det skulde gjøre mig ondt, om jeg fortjente den-
ne Vebrejdselse, især af Dem.

E l e m e n t i a.

De fortjener den, og det af mig. Men jeg er
ikke vreed derfor; thi om jeg var vreed paa Dem,
saa maatte jeg ogsaa være vreed paa min Broder.

A l v i s.

Hvorledes det? Jeg længes efter at høre Grun-
den til denne Beskyldning.

E l e m e n t i a.

Hvorfor har De, kjære Gierval! aldrig sagt
mig, at De var en god Ven af min Broder? og
hvorfor har Du, min kjære Broder! aldrig i Dine
Breve talt om, at Du kjendte Gierval?

G i e r v a l.

Det har sin meget gode Aarsag: Fordi jeg ikke
hedder Gierval. Fordi han kjender mig under mit
rette Navn, som er Blinville. Politiske Aarsager
har nødt mig til at leve her incognito og under et
laant Navn, som jeg beder Dem, at jeg endnu i en
kort Tid maae beholde. Desuden ønskede jeg saa
usigelig meget at kunne erhverve mig Agtelse og

Ben-

Venskab her i dette Huus ved min egen Anbefaling, og ikke ved de Recommendationer, som en Ven kunde tildele mig i større Overflodighed end jeg maaskee fortjente.

Elementia.

Jeg burde vel være vreed paa Dem for denne Falskhed, som jeg, naar jeg vilde bære mig ad som min Herr Broder, skulde finde mange gyslige Aarsager til, undtagen netop den rigtige. Men seel jeg er et godt Skrog; jeg kan ikke være vreed. Der har De min Haand, Herr Blinville! jeg tillægger Dem.

Fierval (kysser hendes Haand).

De er uforlignelig god. Men tillad mig at hedde *Fierval*, som forhen, indtil videre.

Alvis.

Jeg er ikke i Stand til at begribe, hvorledes det er mueligt, at jeg kunde bære mig saa galt ad.

Elementia.

Det er let at begribe, min Broder! thi, med Din Tilladelse, seer Du aldrig det, der er lige for Din Næse.

Fierval.

Den smukke *Elementia* har ret. Bliv ikke vreed, om jeg erindrer Dem om den Tildragelse i Paris, som vi saa tidt har leet af.

Ele

Elementia.

O lad mig høre den!

Tier val.

Ifskuld Deres Broder tillader det.

Alvis.

Fortæl den kund! Jeg er ikke den, der ønsker at glemme mine egne Daarligheder. Meget meere ønsker jeg at erindres om dem, for derved at forbedre mig.

Tier val.

Vi var sammen i Nationalforsamlingen i den bekjendte Session, da der handlede om den saa saare vigtige Sag angaaende Privilegiernes Afkædfelse. Han sad der i tre eller fire Timer ubeskrivelig opmærksom; og da vi kom ud derfra, vidste han ikke et eneste Ord af, hvad der var talt eller passeret; der havde han faaet Nje paa to Mennesker, der sad i den anden Ende af Salen med en Mængde Papirer i deres Tegnehøjer, og taledes imellem sig selv. Vidste han ikke der at fortælle mig alt, hvad disse Mennesker havde sagt, hvad de havde tænkt, og hvad de havde i Sinde at gjøre? Hvoraf han vidste alt dette, det maae han selv forklare. Det havde han, som han sagde, sin Menneskekundskab at takke for. Og jeg er vis paa, at de snarere talede om en Soelformørkelse, end om det, som han troede.

 Clementia.

Det ligner Dig, min Broder! det ligner Dig. Men, med Din Tilladelse vil jeg anmærke for Dig, at Du nok gjorde bedst i at gaae hen og klæde Dig paa; det kan snart blive Middag.

Alviis.

Det havde jeg nær glemt. Men det skal være gjort i et Øjeblik.

Clementia.

Vi vil altsaa forlade Dig. Kom, kjære Fierval! giv mig Deres Arm! Jeg er jo dog Deres Klokkesaar, som De altid løber i Hælene paa.

Fierval.

Hvor befinder jeg mig vel bedre end i Deres Nærværelse? Behager De? (giver hende Armen.) Farvel saa længe!

Clementia.

Farvel min Broder!

Alviis.

Farvel! (de gaae).

Tiende Scene.

Alviis alene.

Gud! hvor min Sjæl pines! — Caroline! — o! jeg havde før ventet min Død. Et Portræt, som er en Hemmelighed! En Elsker, der har forladt hende! Samme Hændelse arriveret tre eller fire

Gan-

Gange! O! jeg vidste det nok. En ung Piges Hjerter kan ikke være tomt. Medens hun sørger over sit sidste Tab, seer hun Blinville. Han er ung og elskværdig, har ingen Kierligheds Forbindelse; han behager hende. Hendes Sjel hæfter sig ved ham for at trøste sig over sit lidte Tab. O! alt dette er ganske naturligt! saare naturligt. Af Tilbøjelighed elsker han Blinville. Mig vil hun tvinge sig til at elske, for at opfylde sin Pligt. Det er saa klart som den lyse Dag. — Nej ikke saa! Jeg vil ikke købe min Lykke med hendes Ulykke. Jeg maae udforske Blinville. Elsker han hende, o! da skal jeg gjøre hende og Venskab et Offer, hvis Mæge man kun sjelden har seet. At jeg bliver ulykkelig, det faaer saa være! — Dog nej! er jeg at beklage, naar jeg seer Caroline lykkelig? Min Gud! min Gud! Alt dette forvirrer min Hjerne, saa jeg neppe er i Stand til at tænke. (Gaar ind i sit Kammer).

Tredie Akt.

Første Scene.

Jens (alene).

Kan jeg glemme den fordsømte Lise, hvorledes hun gjorde Nar af mig? At lade mig saaledes i en halv Time ligge paa mine Knæe, og saa løbe fra mig i den Postur! Der kunde jeg have ligget endnu, ifald jeg ikke havde havt Present Esprit nok til at staae op. Jeg har soeret paa at hævne mig, og det skal jeg holde. Men hvorledes? det er Spørgsmaalet. At jeg har valgt mig en anden Kjereste, det er Hovdedrækket i min Hevn; det forstaaer sig. Og det maae jeg lade hende vide paa en fin Maade. Lad mig nu see, hvorledes jeg bærer mig ad (grunder lidt.) Det gaaer an. Her er et Stykke Papiir og Skriveværktøj. Jeg skriver et Brev til min Kjereste, og jeg mager det saaledes, at Lise faaer fat paa det. (Sætter sig ned for at skrive.) Men hvorledes skal jeg nu begynde? Det er altid det vanskeligste at hitte paa Begyndelsen. Lad see! . . . Min Engel! . . . Nej det duer ikke; det er saa hverdags . . . Kunde jeg ikke sætte: Min Udødelige? det er jo dog det samme omtrent som min Engel? . . .

Jo det lader sig høre. (Skriver.) See saa! Min Uds-
delige! Men ere ogsaa Englerne udsde-
lige? Saa den Skam, der veed det!
Ja lad det være deres egen Sag! det er værst for
dem selv, isald de ikke er det. . . . Du skulde hun
have et Navn. Det er lige godt, hvad det er for
eet. (Skriver.) Karen Peders Datter. (Læser. Min uds-
delige Karen Peders Datter! Nej hvordan
klinger dog det? det duer slet ikke (river Papi-
ret i Stykker.) Sy! Karen Peders Datter! Jeg
maa gjøre et brillant Partie; det maa være no-
get, som kan ærgre hende. Det maa være
lad mig see! der har vi det! Saa
den Skam, er det ikke det klogeste Jeg
gifter mig med en Alktrise Jeg gaaer til Thea-
tret Jeg maa skrive et Brev til mig
selv Men nu er her ikke mere Papiir . . .
Hvor faaer jeg nu noget fra? . . . (trækker en Skuffe
ud under Bordet.) Guntus! her har vi et Stykke.
(seer paa det.) Det har været brugt til Convolut
Det faaer ikke hjælpe Det er godt nok til
Concept I Mangel af Mennecker tager
man Bønder, siger Ordsproget. Nu gjelder det at
kunne skrive i en zierlig Stil (Skriver.) . . .
Det gaaer, gid jeg saa Skam an! (Skriver.)
. . . . Fanden fare i mig, om jeg troede, at det kunde
gaae saa godt for mig! (Skriver.) Men
hvad

hvad Navn skal jeg give denne Aftrise?
 Lad see! jeg vil bare sætte et Bogstav under. Det
 er den fornemste Maade at skrive paa, og det giver
 Anledning til meget Gjetterie. Nu videre! . . .
 (Skriver.) Det flyder for mig, som det var sød Mælk....
 (Skriver.)

Anden Scene.

Jens. Berdahl (kommer ind, uden at Jens mærker
 det, og stiller sig bag ved hans Stool).

Jens (bestandig skrivende).

See saa, nu er det færdigt Det er dog
 en herlig Kunst at kunne skrive.

Berdahl (klapper ham paa Skulderen).

Du har ret, Jens! man kan aldrig lære for
 meget i Verden.

Jens (springer ganske forkrækket op).

Om Forladelse! Jeg vidste ikke, at Herr Etats-
 raaden var her.

Berdahl.

Der er ingen Skade skeet, min gode Jens! Lad
 mig engang see Din Skrift!

Jens (forlegen).

O! det er nogen Kragetæer. Noget no-
 get, som jeg moerer mig med at skrive ud af Hukom-
 melsen efter en gammel Forskrift, som jeg har faaet
 af min Skolemester Magister Beaba.

Be r:

Verdahl.

Skader ikke; skader ikke! Lad mig kun se det.
(tager Brevet fra ham.) Seer man! det er sandelig ret
godt. Dine Bogstaver ere meget ordentlige. Det
havde jeg ikke ventet. Men hvor er Din Herre?

Jens.

J sit Kammer.

Verdahl.

Hør, min gode Jens! Lad mig være lidt al-
le! jeg vil tale med ham. Gaae Din Vej! (Jens
gjør en Bevægelse, som om han vilde tage Brevet, men døver
det ikke, siden Verdahl selv betragter det; gaaer).

Tredie Scene.

Verdahl (allene, lægger Brevet paa Bordet).

Jeg er ret stolt af denne Søstersøn. Stebse
den samme gode ædle Character. Sandelig, hans
Rejser har ikke fordærvet ham. Jeg kan ikke læn-
ger vente paa ham. Jeg maae tale med ham.
(gaaer til Kammeret, og aabner Døren.) Carl!

Fjerde Scene.

Verdahl. Alviis.

Alviis (kommer ud).

Hvad har min Onkel at befale?

Verdahl.

Kom og lad mig omfavne Dig! Gud velsigne
Dig for Dit gode Hjerte! (køsser ham).

Al.

Alvis.

Deres Velsignelse udbeder jeg mig saa inderliggen ved alle Tilfælde; men maae jeg spørge Dem hvorfor De i dette Øjeblik er saa bevæget?

Verdahl (tager et Brev afommen, og viser ham).

Du kjender dog vel dette Brev?

Alvis.

Ja, jeg kjender det. Men dermed har jeg ikke gjort andet end min Pligt.

Verdahl.

Din Pligt! o! Du har gjort uendelig meget meere; og albrig skal jeg glemme det.

Alvis.

Glem det! jeg beder Dem; men glem ikke, at De har en Søstersøn, der inderlig elsker Dem.

Verdahl.

Derpaa har Du givet mig Beviser hver Dag. Men dette Beviis overgaaer alle de andre.

Alvis.

Jeg beder Dem, lad os ikke tale mere herom!

Verdahl.

Kan jeg lade det være? Men sig mig engang: hvad har bevæget Dig til denne Handling?

Alvis.

Skulde jeg svømme i Overflødighed, og see min Onkel i Armod?

Verdahl.

Verdahl.

Armod! Gud være lovet! den frygter jeg ikke.

Alviiis.

Det veed jeg. De er en Mand, og De veed at bære Livets Byrder som en Mand. Men med alt det, maae det dog gjøre en ubehagelig Virkning hos Dem, at see en saa pludselig Forandring i Deres Omstændigheder.

Verdahl.

Hvilken Forandring? Er det Danske, Du taler? thi jeg forstaaer, ved Gud! ikke et Ord af, hvad Du der siger.

Alviiis.

De har villet skjule Deres Forsatning for mig; men jeg kjender den. Jeg veed, at Deres Formue er ødelagt, at De er ruineret.

Verdahl.

Er jeg ruineret?

Alviiis.

Ikke saa længe, som jeg endnu har en Skilling tilovers.

Verdahl.

Det er snurregt nok. Jeg troede, at Du og Din Søster efter min Død skulde finde en ganske artig Skilling til at forsøge Jeres Kapital med, og nu kommer Du

Al.

Alviss.

Tael ikke derom, beste Onkel! Troer De, at Tabet af den Arv, som Deres Godhed mueligt kunde have tiltænkt mig, gaar mig saa nær til Hjertet som Deres Forsatning?

Verdahl.

Min Forsatning er, Gud ske Lov! ikke fortvilet.

Alviss.

Det er den ikke. Ved Gud! det skal den ikke heller være.

Verdahl.

Men hør engang. Det lader, som vi to ikke forstaae hinanden. Siig mig, hvad har givet Dig Anledning til at skrive dette Brev til Hof- og Stads-Retten?

Alviss.

Min Pligt, og min Kjerlighed til Dem.

Verdahl.

Hvem har sagt Dig, at jeg var ruineret? Jeg i det mindste har ikke kunnet sige et Ord derom.

Alviss.

Det er sandt; og jeg føler hele Delikatesse i Deres Fremgangsmaade. De har villet skaae mig i de første Dage for det ubehagelige Indtryk, som denne Efterretning maatte gjøre hos mig.

Ver-

Verdahl.

Min Taalmodighed begynder at forgaae mig.
Svar mig uden Omsvøb: Hvem har sagt Dig, at
mit Bøe var under Rettens Behandling?

Alvis.

Ingen.

Verdahl.

Hvoraf veed Du det da?

Alvis.

Kjæreste Onkel! En opmærksom Jagttager, der
kender Mennesket, og har studeret Mennesket, slut-
ter sig fra det, han seer, til det, han ikke seer, fra
det, han hører, til det, han ikke hører.

Verdahl.

Og hvad har Du da seet? Og hvad har Du
da hørt?

Alvis.

De erindrer ikke — det begriber jeg letteligen —
at De i Morges lod nogle Ord falde om et uopreth-
teligt Tab, som de havde lidt, hvis Bægt var dob-
belt tung for en Mand i Deres Alder.

Verdahl.

Naa! og deraf flyder

Alvis.

Ikke deraf allene, men (tager ham ved
Armen, og fører ham hen til den forseglede Kammerdør.)
Rettens Segl for denne Dør!

Ver:

Verdahl (leer).

Ha, ha, ha! Naa Du er dog en Nar, men en god, kjerlig, fortræffelig Nar! Der har Du min Haand! Dette Træk gjør Dig endnu ti Gange kjerere for mig, end Du var forhen.

Alviiis.

De lægger alt for stor Værd paa en Opofrelse, der i sig selv ingen Opofrelse er.

Verdahl.

For saa vidt har Du ret; da jeg, Gud ske Lov! ikke trænger til Dine Penge og heller ikke til Din Hjælp i den Post.

Alviiis.

Jeg mærker da, at jeg er saa ulykkelig, at nogen anden er kommet mig i Forkjæbet.

Verdahl.

Hold Din Mund, og træk dog ikke altid den urigtige Mening ud af alt, hvad Folk siger! Svar mig nu bare Ja eller Nej! Du troer, at jeg er ruineret?

Alviiis.

Ja.

Verdahl.

At jeg paa een eller anden Maade har tabt min Formue, og er fattig?

Alviiis.

Ja.

Verdahl.

Werdahl.

At mit Bøe er under Skifterettens Behandling?

Alvils.

Ja.

Werdahl.

At Retten har forseglet hos mig, og at dette Segl vedkommer mit Bøe?

Alvils.

Ja.

Werdahl.

Har nogen fortalt Dig dette?

Alvils.

Nej.

Werdahl.

Saa Du troer det blot, fordi Du slutter Dig dertil af, hvad Du har seet og hørt?

Alvils.

Ja; og fordi De selv i Morges sagde, at de ikke kunde taale at see Seglet for den Dør.

Werdahl.

Naa! saa lær da heraf heller at spørge Dig for, end at gjøre falske Formodninger?

Alvils (affides).

Hvorledes? Skulde jeg ogsaa her have taget Fejl? —

Werdahl.

Viid da, at jeg, Himlen være lovet! ikke er

falsk

fattigere, end at jeg tænker at efterlade Dig en god Tønde fuld for Din Parr.

Alviss.

Min Gud! hvorledes hænger da alt dette sammen?

Verdahl.

Endelig fik vi da et fornuftigt Spørgsmaal. Det har vi længe ventet efter. Saa skal jeg da fortælle Dig, hvad der har givet Dig Anledning til denne elskværdige Fejltagelse. Seer Du! Jeg havde en god gammel Ven og Skolekammerat i Jylland. Hans Kone dør, og han har ingen Børn, ligesom jeg; ikke engang saadan en kjer Søstersøn som jeg. Saa tænker jeg ved mig selv, som saa: Du er nu gammel, og man kan ikke forlange af unge Mennesker, at de altid skal genere sig efter en gammel Mand for at holde ham med Selskab; og Selskab behøver Du dog. Hvad om Du fik ham herover for at røge en Pipe Tobak, og spille et Slag i Boret med Dig om Aftenen? Jeg skriver ham til, og han kommer. Men hvad sker? Det første, Manden gjorde, efter at han var kommet her for en Maanedes Tid siden, er, at han bliver syg, og lægger sig til at døe; og det er kun nogle faa Dage siden, vi begravede ham. Seer Du: det var hans Bærelse; og Forseglingen angaaer hans og ikke mit Døe.

Alvís.

Gud! hvor jeg er skamfuld over denne Fjeltagelse!

Verdahl.

Skamfuld? og jeg er saa glad deryver. Denne lykkelige Fjeltagelse har lært mig at kjende Dig endnu nøjere. Aldrig skal jeg glemme den.

Alvís.

Glem denne Daarlighed! glem den! jeg beder Dem derom.

Verdahl.

Glemme den? naa, glemmer jeg den, saa Gud glemme mig paa hiin Dag!

Alvís.

For alting, Kjereste Onkel! for alt, hvad Dem kjert er! prostitueer mig ikke! Tael ikke derom til noget Menneske!

Verdahl.

Hvad? Jeg skulde begrave en saadan Skat? jeg skulde ikke fortælle nogen, hvad for en kjer, fortræffelig, esegod Søstersøn jeg har! Nej, nej, nej, min gode Carl! det gaaer i Evighed aldrig an. Det maae Folk vide. Farvel!

Alvís.

Jeg beder Dem endnu engang

Verdahl.

Farvel! Lad mig omfavne Dig endnu engang!

(omſaoner ham.) Jeg kan ikke tie. Jeg kan ikke. Jeg kan ikke. Farvel! Gaaer.)

Femte Scene.

Alviis (allene).

Atter en Fejltagelse! men en lykkelig Fejltagelse. Den Gang vare mine Formodninger urigtige. O! gid alle mine Formodninger vare ligesaa urigtige! Men desværre! O Caroline! Caroline! (sætter sig ved Bordet.) vidste Du, hvor inderlig jeg elsker Dig! (klokker Hovedet paa Haanden.) hvorledes jeg vil opoffre alt for Din Lykſalighed! (han ſeer Jens ſes Brev.) Et Brev! — uden Underſkrift blot et R! (vender Brevet om, og ſeer Udſkriften.) Til min Søster! . . . hvad kan det være? Bør jeg læse det? hvorfor ikke? Jeg har jo ſaaet det i Hænder paa en ærlig Maade uden at lede i nogens Gjemmer for at ſtiſle Deres Hemmeligheder fra dem (læſer.) "Deres Talenter for Theatret har fundet Direktionens Bieſald, og der er ingen Tvivl om, at De jo bliver antaget. Hvad jeg underhaanden kan virke, for at ſtaffe Dem en god Gage, ſkal jeg ikke forſømme. Kjerlighed befaler det, og det er jo dog til min egen Fordeel. Naar min Gage lægges til den, ſom De kan vente, ſaa har vi et rigeligt Udkomme, og intet andet at ſørge for end at gjøre hinanden lykkelige."

"Men

"Men lad dette blive en Hemmelighed imellem os
"Jeg kysser Dem i Tanterne." Hvoresledes? min
Søster vil være Skuespillerinde? . . . gifte sig
med en Aktør! . . . Jeg ringeagter ingen Mand
men dette havde jeg dog ikke ventet! . . . Gage! . . .
hvortil behøver hun den? . . . Hun har jo For-
mue nok . . . Det er det eneste i Brevet, som
jeg ikke forstaaer . . . (betænker sig lidt.) . . .
Jo ved Gud forstaaer jeg det! . . . Hun tænker,
at hendes Familie vil sætte sig imod hendes Hensig-
ter, og skille hende ved hendes Midler, isald hun
ikke forandrer sit Forsæt. O! da kjender Du ikke
Din Familie ret, min Pige! Aldrig skal det skee.
Jeg vil bruge alle mine Overtalelser for at afholde
Dig fra Dit Forsæt. Lykkes det mig ikke, da skee,
hvad Skjebnen har besluttet! men gid blot Perso-
nen være Dig værdig! Der har jeg iglen taget Hæst.
Jeg troede, at hendes Hjerte var frit . . . Men
jeg hører, der kommer nogen. (Sikker Dreder i Kommen)

Sjette Scene.

Alviss. Caroline. Tierval.

Caroline.
Veste Ven! jeg kommer for at sige Dem Far-
vel. Jeg maae forlade Dem.

Alviss.

Jeg veed det. Jeg veed det.

Caroline.

Har De fattet Dem noget. Er de roeligere?

Alvis.

Saa roelig, at jeg kan anstille Betragtninger
over de Ord: Jeg maae forlade Dem.

Fierval.

Det raaber ikke megen Roelighed.

Alvis.

O! Caroline! Caroline! Gid De kjendte mig
aldeles, som jeg er!

Caroline.

Skulde jeg ikke med endnu større Grund kunde
sige: Gid De kjendte mig!

Alvis.

O! jeg kjender Dem! jeg kjender Dem saa godt,
som jeg kjender mig selv.

Caroline.

Det er at sige: De kjender mig ikke. De er
blind, ikke allene for Deres faa men agtværdige
Eggheder, men endogsaa for Deres mange fortræf-
felige Egenheder.

Alvis.

Jeg siger igjen: De kjender mig ikke; endnu
ikke. Men De skal, De maae kjende mig. Min
Ven! De tager mig vel ikke ilde op, om jeg beder
Dem lade os være allene.

Fierval.

Fier

Tierval.

Aldeles ikke. Jeg gaar.

Caroline.

Gaae ikke, kjere Tierval! (til Alviis.) Lad os opsætte denne Samtale, hvorefter jeg længes ligesaa meget som De.

Alviis.

Og hvorfor opsætte den?

Caroline.

Blot til De bliver noget koldere.

Alviis.

Jeg er kold. Jeg skal anstille mig kold. Gaae ikke fra mig!

Caroline.

Vognen holder i Porten. Min Fader venter paa mig. Vi sees igjen i Eftermiddag.

Alviis.

Maaskee.

Caroline.

Intet maaskee. Jeg kommer upaatvivleligen.

Alviis.

De vill altsaa ikke høre mig?

Caroline.

I Eftermiddag, saameget som De behager.
Farvel!

Alvis.

Ja saa! Farvel da! maae jeg gesejde Dem?
(hyder hende Armen.)

Caroline.

Bliv, kjereste Carl! Herr Tierval har forekommet Dem, og tilbudet mig sin Arm.

Alvis.

De har ret. Det tænkte jeg ikke paa. (til Tierval.)
Kjører De med?

Tierval.

Nej, jeg bliver her til Middag. Deres Søster har inviteret mig.

Alvis.

Det er besynderligt. Ja ja da! Altsaa to Ord, naar De har fulgt Frøkenen til Vogns.

Caroline (opmærksom)

Frøkenen!

Alvis.

Caroline, vilde jeg sige. Tilgiv mig!

Tierval.

Jeg skal komme strax. Behager De, min Frøken!

Caroline.

Farvel! og endnu engang: Fat Dem til i Eftermiddag. Begges Noelighed beroer paa en fald Forklaring af, hvad De finder utydeligt.

Alvis.

Jeg skal fatte mig. Vær vis derpaa beste Caroline! Harvel saa længe! (Caroline gaar med Hjerter)

Syvende Scene.

Alvis (allene)

Velan da! Fuld, saa meget som mueligt. Men aldeles roelig? hvem kan fordre det af mig? Den der i min Stilling kan være roelig, han maae ikke elske som jeg. Min Roelighed er forbi. Den faaer jeg aldrig mere tilbage. Men det gjelder om Carolines Lyksalighed; og kan jeg vel købe den for dyrt? At hun elsker Blinville, det er, desto værre! vist nok. Men elsker han ogsaa hende? O! det er umueligt, at han kan elske hende som jeg. Men hun har ingen Formue. Hendes Fader lever af sin Pension. Blinvilles Forsatning er, som han skriver, heller ikke brillant. Dog! det betyder intet. Kan han blot gjøre Caroline lykkelig, saa har jeg Formue for dem begge. Dette maae undersøges; undersøges paa en fornuftig Maade. Her gjelder det, at ikke stoele for meget paa sin egen Skarpsindighed; ikke at slutte for overilet, men at høre og lade sig oplyse.

De

Ottende Scene.

Alviis. Kierval.

Kierval.

Seer her er jeg til Deres Tjeneste. Hvad har De at befale?

Alviis.

Min Ven! lad os sætte os ned. (de sætte sig ved Bordet.) At jeg er inderlig glad over at have truffet Dem igjen, og det her i mit Fædreland, det haaber jeg, at De ikke tvivler om.

Kierval.

Jeg kjender Dem, og veed, hvor stort Deres Ven-skab er. Og dette Møde, der vel var uventet for Dem, men ikke for mig, er een af de behageligste Hændelser i mit hele Liv; og jeg maaler Deres Fornøjelse efter den Glæde, jeg selv føler.

Alviis.

Jeg begriber ret vel nu, hvorledes jeg i Morges kunde lade mig forføre til at begaae den overlede Handling som jeg begif, og derved at fornærme Dem.

Kierval.

Hvor tidt skal jeg bede Dem om at ikke tænke mere derpaa?

Alviis.

Ideerne om Emigrant og fattigdom ere saa nær beslægtede, at jeg var overbeviist om, at de vare uadskillelige fra hinanden.

Fier-

Fierval.

Og dog veed De, at det ofte hænder sig, at Væ
slægtede ikke omgaaes med hinanden.

Alvits.

Denne Forbindelse af Ideer gjorde, at jeg glemte
at man kan være fattig uden derfor at være en Væ
ler; og — jeg Ubefindige! — saaledes behandlede
jeg Dem.

Fierval.

Jeg haaber, at De har forlangt at tale med mig
i en anden Materie; thi ellers nødes jeg til at af
bryde Samtalen og at gaae.

Alvits.

Ja vist. Ja vist. Bliv altsaa! Kun disse
Ord for sidste Gang i den Anledning: Tilgiv mig!
og vær min Ven, som tilforn! (rækker ham Haanden.)

Fierval (tager hans Haand.)

Mit Venskab er uforandret og uforanderligt.

Alvits.

Nu vel da! saa har jeg den Byrde mindre paa
mig. De veed jo, kjereste Blinville! at Venskab
har gjensidige Fordringer. Jeg ventte, at De be
nyttede Dem af Deres Rettigheder imod mig. Til
lad mig at foregaae Dem med et godt Exempel,
og at gjøre een af mine Fordringer paa Dem
gjældende.

Fierval

Fierval. —
Jeg kjender Venskabs Pligter, og er villig til at opfylde dem.

Alvis.

Jeg fordrer blot Oprigtighed.

Fierval.

Venskab uden Oprigtighed er Stimands Afsærd. —

Alvis.

Hvad De maaskee ønsker at holde skjult for enhver anden, det aabenbarer De altsaa mig? Blot en kort Fortælling om Deres ulykkelige Hændelser.

Fierval.

Den kanfattes saare kort. De veed, hvormegget jeg yndede Begyndelsen af den Franske Revolution; at jeg var een af de første, der bragte den nyfødte Frihed mine Privilegier til Offer. Ved Gud! jeg har aldrig gjort noget med større Glæde. Jeg gjorde det som i en Ruus; og hvo kan undre sig derover? Jeg var en Ungling paa 16 Aar. Men dette var ikke nok i een af de Smaaedespoters Dine, der, under Revolutions Tribunalers Autoritet tyranniserede den Deel af mit Fædreland, hvor jeg havde mine Ejendomme. Jeg havde den Ulykke at være født adelig, og, hvad som endnu var værre i hans Dine, at være riig; jeg var folgelig ikke allene mistænkelig, men endog en Forræder imod

Da:

Nationen. Jeg maatte altsaa denonceres, og, hvad som endnu var en umiddelbar Følge deraf, arresteres, for at man kunde plyndre mine Ejendomme. Dette skeede, og man tog aldeles intet Hensyn enten til mine gjorte Opoffelser, eller til den Omstændighed, at mine to ældre og eneste Brødre vare faldne under Republikens Faner i Kamp mod dens Fjender. Jeg blev dømt fra Livet. Denne Efterretning O lad mig ofre min gode Moders Minde en Taare! (tørre Øjnene.) lagde hende i Graven.

Alviss.

Nesten en anden Gang, ifald De hører snæver det.

Gierval.

Nesten er ganske fort. Samme Dag, som Dømmen skulde fuldbyrdes, fandt jeg Løslighed til at undvige. Om Natterne vandrede jeg, om Dagen opholdt jeg mig i Skove eller Græster, og kom saaledes endelig over Grændserne og ind i Tydskland, hvor jeg i et Aars Tid opholdt mig paa forskellige Steder.

Alviss.

Men hvorledes kom De frem, da De formodentlig var blottet for Penge?

Gierval.

Den Ven, der hjalp mig til at flygte, gav mig
Pen:

Penge; og havde lykkeligviis faaet fat paa nogle Papirer, der angik en Fordring, som jeg havde i Hamborg.

Alvis.

Og denne Fordring

Fierval.

Er for det første min eeneste Ressource; ikke stor, men dog tilstrækkelig til mine Fornødenheder; ja kan endog give et Overskud.

Alvis.

Og Udsigterne for Fremtiden?

Fierval.

Jeg har Haab om at blive udslettet af Emigrantlisten, og at faae mine Ejendeele igjen,

Alvis.

Og om alt dette slaar Fejl, saa er jeg Deres Ven. De er her i et Land

Fierval.

Jeg har her i dette Land faaet Erstatning for alt, hvad jeg har tabt, saa vidt som mueligt. Jeg er, saa at sige, indlemmet i en Familie, der gjør det mueligt for mig at glemme Tabet af min egen. Jeg har her fundet Gjestfrihed, Venkab og

Alvis.

Tael ud! hvad mere af Livets Lyksaligheder har De fundet?

Fier:

Fierval.

Jeg har fundet Deres gode Onkel, Deres elsk-
værdige Søster, Dem og Caroline.

Alviss.

Og Caroline! . . . O det er en Engel!

Fierval.

Vist nok en Engel! hvo kjender hende bedre
end jeg, der næsten daglig har havt Lejlighed til at
beundre hendes fortræffelige Egenheder.

Alviss (affrødes).

Hvilken Enthusiasme! Det er Kjerlighedens Sprog,
han taler.

Fierval.

Hvad fattes Dem?

Alviss.

Intet. Aldeles intet. Tilstaae mig, min
Ven! De har fundet mere end Venkab; De har
fundet noget, der er langt dyrebareere, fordi det hos
Dem, som jeg er overbevist om, er grundet paa
Venkab; De har fundet Kjerlighed?

Fierval (studser.)

Hvoraf slutter De det?

Alviss.

O! jeg har seet det. Jeg har seet det. Jeg
har læst i Deres og hendes Hjerter. Tilstaae mig
det kuns! De elsker?

Fierval

Fierval.

Nu velan da! siden De dog har opdaget Hemmeligheden, saa vil, saa kan jeg ikke nægte at gjøre Dem min Tilstaaelse. Ja, jeg elsker. Tilgiv mig, elskværdigste Pige! jeg overtræder ikke Din Befaling, i det jeg tilstaaer, hvad der ikke længer er en Hemmelighed.

Alvis.

Hun havde befalet Dem at holde Deres Kjærlighed skjult for mig?

Fierval.

Ja.

Alvis.

Og hvorfor det? . . . O! hun tager Fejl af min Tænkemaade. Kjender jeg anden Lykke end hendes?

Fierval.

I Morges, da hun endnu ikke havde paalagt mig Taushed, vilde jeg have gjort Dem deelagtig i min Lykke, og bedet om Deres Samtykke.

Alvis.

Og hvorfor gjorde De det ikke?

Fierval.

De forhindrede mig fra at tale reent ud; hørte kun Halvparten af, hvad jeg vilde sige; og denne Halvpart tog De i en urigtig Meening.

Al-

Alvis.
Fordsømte Miesforstand! Og hvorfor har De ikke siden forklaret Dem for Deres Ven?

Sierval.

Jeg vovede ikke at overskride denne elskværdige Niges Forbud. Hun befalede mig at ikke tale til Dem om vores Kjerlighed. Desuden veed Gud, hvor tungt mit Hjerte var, da jeg vilde aabenbare mig for Dem. Jeg sølte og søler i dette Djæblisk usigelig dybt, at min Ubefindighed fortjener at dadles.

Alvis.

At elske en fortryllende Skabning, fortjener det at dadles?

Sierval.

De har sølgelig ikke tabt Deres Agtelse for mig? De tilgiver mig altsaa?

Alvis.

Tilgive Dem? Lær at kjende mig ret, og dømsaa, om det er mueligt for mig at troe, at min Ven behøver Tilgivelse.

Sierval.

Med Høje burde jeg have befrygtet, at min Tilstaaelse maatte fornærme Dem.

Alvis.

Fornærme mig? . . . Hvorfor det? . . . Beskrøv mig! det var en anden Sag. Men er jeg ikke

ikke en Mand? og bør en Mand ikke vide at finde sig i, hvad der ikke kan forandres?

Fier val.

De har ret. De handler, som en Mand bør handle. Og jeg! hvorledes handler jeg? Jeg føler alt det bittere i Deres Anmærkning; men jeg undskylder Dem. Jeg fortjener Deres Bitterhed. Jeg burde i Tide have erindret, at jeg var fattig.

Alviiis.

De fattig? De, hvis betydelige Ejendomme snart ville blive restituerede?

Fier val.

Og om dette Haab slaaer Fejl? Saa sagde De, selv nyelig.

Alviiis.

Men jeg sagde derhos: Saa er jeg Deres Ven; og min Formue . . .

Fier val.

Er jeg for stolt til at berøve Dem.

Alviiis.

Jeg kjender Dem. Jeg ventede denne Stolthed hos Dem. Det er heller ikke med Dem, jeg agter at dele den; men Pigen, Pigen kan modtage uden Skam, hvad jeg altid har anseet mere som hendes end min Ejendom. Kun, kjæreste Blinde! een eneste Bøn! . . .

Fier:

Fierval.

Og den er? . . .

Alvis.

Gjør hende lykkelig! Saa lykkelig som nogen Dødelig kan blive. Paa dette Vilkaar, og dette eneste Vilkaar være Pigen Deres. Men viid, at jeg bliver Deres dødeligste Fjende, isald De ikke opfylder Vilkaaret.

Fierval.

Ver mig! om hun nogensinde Skulde kunde sige: Denne Sorg har Blinville forvoldet mig. Tak! alt for ædle Ven! (griber hans Haand.) Evig Tak! Jeg antager Vilkaaret.

Alvis.

Saa gaae da! til til den elskede Pige! fortæl hende, hvad De har hørt. Væd hende deraf at fjende mit Hjerte.

Fierval.

O! hun kjender det. Hvorfte har hun ikke med Henrykkelse meddeelt mig adskillige Træk af Deres ædle Karakter!

Alvis.

Gaae da! forlad mig! Lad mig være allene! Mit Hjerte er færbigt at briste. O! det er en haard Kamp. Det koster! Nødig vilde jeg, at De Skulde være Vidne til min Svaghed. De maatte troe, at jeg angrede

Fier.

Fierval.

Men jeg begriber Dem sandelig ikke . . .

Alviss.

Begriber De ikke Bægten af min Oposrelse?
At afstaae en Engel som Caroline!

Fierval.

Caroline?

Alviss.

Ja, Caroline! Men jeg har gjort, hvad en
Mand bør gjøre, og det er min Trost. Gaae, min
Ven! gaae! jeg beder Dem.

Fierval.

Hvad er det, De der siger om Deres Caroline?

Alviss.

Min Caroline? . . . O! ja; engang var hun
min . . . Det er forbi . . . Ikke mere min . . .
Deres Caroline! . . .

Fierval.

Min Gud! vil De dog aldrig lade af med at
danne falske Formodninger? Hvem har talt om
Caroline? Hvem har tænkt paa at berøve Dem
hende?

Alviss.

Hvad? hvordan? Der er ikke Caroline, vi talte
om? De elsker ikke Caroline? . . . Caroline elsker
ikke Dem?

Nien-

Tiende Scene.

De forrige. Clementia.

Tierval.

De kommer ret belejligt, kjæreste Clementia! for at heroelige Deres Broder! Jeg overlader dette Arbejde til Dem. Jeg kan ikke gjøre det uden at overtræde Deres Befalinger. Tillad mig at sige Dem, førend jeg gaaer, at han med sin sædvanlige Skarpsindighed har udfundet, at jeg vil berøve ham hans Caroline; at jeg elsker hende.

Clementia.

Hvorledes hænger det sammen?

Tierval.

Han har formelig afstaaet hende til mig. Sten behager han selv at forklare. Stil hans Sind i Roelighed, bedste Frøken! De kan gjøre det med to Ord. (Klapper hendes Haand.) Jeg beder Dem indstændig derom, Farvel! (Gaaer.)

Tiende Scene.

Clementia. Alviis.

Alviis.

Forklar mig Sagen, kjæreste Clementia! Hielp mig ud af dette Vildereede: Stig mig: elsker Blinville!

Elementia.

Jeg har Grund til at troe det.

Alvis.

Elsker han Caroline?

Elementia.

Naa Gud skee lov! at du eengang er kommen
til at spørge. Spørg kuns du! Jeg skal nok svare.

Alvis.

Saa svar mig da! Elsker Blinville Caroline?
Spørger jeg.

Elementia.

Jeg svarer: Omtrent saaledes, som du elsker mig.

Alvis.

Elsker Caroline Blinville?

Elementia.

Omtrent saaledes, som jeg elsker dig.

Alvis.

Der er altsaa ingen Kjerlighedsforstaaelse imel-
lem dem?

Elementia.

Ja, min kjære Broder! Hvor kan du falde paa
en saa fornærmende Tanke?

Alvis.

O! jeg er lykkelig! jeg er lykkelig!

Elementia.

Atter har min Herr Broder løbet surr med al
sin Forstand.

Al-

Alvis.

Caroline elsker altså mig, og ikke Blinville?

Elementia.

Hun har Hviagtelse for ham. Hun anseer din Ben for sin Ben; hvad hun anseer dig for, det burde du forlænge siden have bemærket, isald du ikke var blind.

Alvis.

Ja vist er jeg blind! stokblind! saa blind, at jeg heller ikke har seet den Forandring, der er foregaaet med dig. Du er ikke mere den ligegyldige, den letfindige Pige som forhen. Ogsaa du elsker.

Elementia.

Og denne Forandring, som du behager at kalde det, er den dig ubehagelig?

Alvis.

Det kan jeg just ikke sige. Men beste Elementia! du har gjort mig usigelig lykkelig. Tillad mig nu ogsaa at tale noget med dig om, hvad der angaaer din Lykke.

Elementia.

Meget gjerne. Det er just det jeg ønsker. Men svar mig først paa eet Spørgsmaal: Hvad har givet dig Anledning til den fornærmende Mistanke om en Kjærlighedsforstaaelse imellem Caroline og Tierval.

Alvis.

Abskillige Smaaeting; saasom den Varme, hvor-
med de tale om hinanden.

Elementia.

Det er et smukt Argument; og det gjør ikke min
Herr Broders Skarpsindighed og Menneskekundskab
megen Ære, at han ikke kan stille Venskabs og
Kjærligheds Varme fra hinanden. Det kommer mig
dog før, som om den eene var en Smule mere heed
end den anden.

Alvis.

Det er sandt nok, hvad du der siger. Og jeg
samtykker gjerne i at ansees for mindre skarpsindig,
naar jeg i dets Sted er mere lyffelig.

Elementia.

Er det da den eeneste Grund, du har bygget din
~~Bygning~~ paa?

Alvis.

Langt fra. Dernæst den Guldkjæde, som han har
foræret hende.

Elementia.

Ja det er en græffelig Omstændighed. En For-
æring betyder altid Kjærlighed. Det forstaaer sig.

Alvis.

Ikke just altid. Men tilstaae mig dog, at dens
ne Grund ikke var saa aldeles urimelig.

Ele.

Clementia.

Den var rigtig nok ikke saa urimelig, som den var fornærmende. Saa viid da, at det er en Present af ham til Carolines Fødselsdag. Vi gav hende altesammen noget efter Stil og Brug, og han vilde ikke være den eeneste, der kom tomhændet.

Alvis.

Ogsaa dette lader sig begribe. Og jeg bekjender oprigtig, at jeg burde have undersøgt og underrettet mig om alt dette, førend jeg dømte.

Clementia.

Og det kunde saa magelig have skeet ved et Par Spørgsmaal. Men dem er min Herr Broder saa stor en Hader af.

Alvis.

Ikke længere. Ikke længere. Du skal see, at jeg herefter ikke mere skal dømme og gjøre Slutninger, førend jeg har gjort de fornødne Spørgsmaal.

Clementia.

Deri gjør du meget flogt. Det er en slet Dom, mer, der dommer først, og holder Forhør bag efter.

Alvis.

For at vise dig, hvor ærlig jeg agter at holde dette Løfte, saa lad mig gjøre dig et Spørgsmaal.

Clementia.

Meget gjerne. Vær du Dommer; Jeg skal finde mig i at være Delinquent.

Alvis.

Alvis.

Erindrer du dig et vist Portræt?

Elementia.

Hvad for et Portræt?

Alvis.

See hvor fremmed! . . . Et Miniaturpor-
træt; bestemt til en vis Kapsel, der hænger i en
vis Guldkjæde.

Elementia.

Dette Portrait foruroeliger dig da ogsaa?

Alvis.

Nu ikke mere. Men jeg ønsker dog at vide
Sammenhængen dermed.

Elementia.

Den kan jeg let oplyse. Men tillad mig først
at anmærke, at min Herr Broder har luret.

Alvis.

Luret?

Elementia.

Ja ret luret. Og det er ikke smukt at lure sig
bag paa Folk for at besjæle dem.

Alvis.

Du tager Fejl, kjære Søster! det var ikke for-
sættelig.

Elementia.

Strjel mine Penge fra mig, der kan jeg tilgive.
Men lad mig beholde det i Fred, som jeg vil, at andre
ikke skulle vide.

Al-

Alvis.

Du gjør mig, ved Gud! Uret. Jeg kom ind, uden at du og Caroline hørte mig, just som du toog Portrætet ud, og gjemte det.

Elementia.

Og du kom strax hen til os? gjorde du?

Alvis.

Nej. Jeg maae tilstaae, at jeg ikke var mig selv mægtig. Jeg blev noget staaende.

Elementia.

For at høre?

Alvis.

Jeg var inderlig begjerlig efter at opbage Sammenhengen med dette Portræt, der syntes at være en lykkelig Rivals.

Elementia.

Denne Indbildning undskylder dig ikke. For da med eet at holde et Spejl for dine Dine, hvori du kan see dit eget Forhold — (tager et Papiir op afommen) — saa leverer jeg dig der Portrætet. Farvel!

Alvis (tager Papiiret.)

Bliv, kjære Søster! jeg beder dig.

Elementia.

Jeg gaaer og overlader dig til dine egne Be-
tragtninger. (Gaar.)

El-

Ellevte Scene.

Alviis (allene)

Søster! Søster! du bestjømmer mig! — (aabner Papiret) — hvad seer jeg? — mit eget Portræt! O jeg Daare! jeg Ubesindige! Jeg er værre end den, der frygter for sin egen Skygge. Dette Portræt var bestemt for Caroline! Caroline vilde bære det paa sit Bryst! Min Ven havde skjenket hende Indfatningen dertil! . . . til mit Portræt! . . . O Caroline! Caroline! hvor jeg har fornærmet dig! Kan du vel tilgive mig? (I det han vil vikle Portrætet ind seer han, at der er noget skrevet paa Papiret.) Hvad seer jeg? . . . Carolines Haand! . . . Carolines Underskrift! . . . (læser.) "Mågtet jeg har været næsten "utrøstelig over mit Tab, saa har jeg dog fundet een "Betragtning, der næsten trøster mig, og som, in- "den kort Tid, vil forjage al min Sorg; og jeg haster "med at mælde dig samme, for at lade dig tage Deel "i min Glæde. Jeg venter med Utaalsmodighed paa, "at det lille Bæsen skal see Dagens Lys, der skal ind- "tage Faderens Sted, som jeg var nær nok til at "elske saa højt. Jeg skal give denne lille Skabning "Faderens Navn; jeg haaber, at den skal blive lige- "saa smuk som han; men jeg smigter mig med det "Haab, at den vil blive mindre utafnemmelig, og at "den aldrig vil forlade mig. Caroline." . . .

Dram

Drømmer jeg eller er jeg vaagen? Caroline! Caroline! hvad er det? Er din Svagthed gaaet saa vidt? . . . O jeg elendige Menneſke! Saa spiller man da Sjæk med mig, og min Søster er i Bedtog med for at narre mig? . . . Dog! det maae jeg undſkyldes. Caroline er hendes Veninde, og Elementias Ubetænksomhed kjender jeg . . . O gid jeg aldrig havde ſeet Danmark mere! . . . Dette raaber om Hevn . . . Men, min Sjæl kjender ikke til Hevn. Med Belsjæringer vil jeg hevne mig. Forlade mit Fødested, det forſtaaer ſig. Umueligen kan jeg, efter denne Opdagelse, leve længere her; men jeg ſkal efterlade mig det Minde: Han bar ſin Skjebne ſom en kjæk, og hevuede ſig ſom en ædel Mand. Nu roelig! Roelighed behøves for at fatte en Beſlutning der er dig værdig. (Lægger Portrætet i ſin Brevtaſke og Brevet iommen.)

F o l v t e S c e n e.

Alviis.

Jens.

Jens.

Man venter efter Herren med Maden.

Alviis.

Jeg kommer. Men ſørſt noget i den friſke Luſt, for at kunne fatte mig efter dette græſſelige Slag.

(Gaaer ud af den almindelige Udgang.)

Dret=

Trettende Scene.

Jens (allene.)

Mon jeg skal troe, at mit Brev endnu er her?
 (leder derom paa Bordet og i Skuffen.) Fanden fare i
 det, er det ikke borte! Hvad mon nu den gamle
 Stær vil gjøre med det? Mon han vil have det til
 Model? Nu skal man vel see, at der er nogen, der skri-
 ver Kjerlighedsbreve til ham, eller sætter ham i Be-
 fæstning med at svare! Sov du kuns roelig for det,
 Kammerat! Imidlertid var jeg dog tilfreds, at Fan-
 den havde ham, og at jeg havde mit Brev. Skal
 jeg nu til at skrive et andet, saa bliver det ikke halv
 saa godt som dette. Det veed jeg. Jeg kjender mig
 selv. Ikke for det jeg jo nok kan skrive Breve saa
 godt som nogen anden, i hvad Materie, jeg vil. Men
 dette var nu saa gandske ypperligt. Vilde jeg give
 mig af med Hogskrivervie, jeg skulde snart skrive en
 Brevbog saa tyk som Bibelen, saa at de Lærde skulde
 kalde mig Versel den anden. (Gaaer.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Werdahl. Fierval. Clementia.

Werdahl.

Jeg forstaaer mig aldeles ikke paa din Broder,
min Pige! Hvad fattes ham dog?

Clementia.

Glue i Hovedet, kjære Onkel! slet intet andet.

Werdahl.

Sad han ikke derved Spisebordet og grundede,
som om han vilde forbedre Salig Nacholts Dog om
Sirkelens Quadratur.

Clementia.

Det var nu vel ikke hans Mening; jeg troer
snarere, at han kunde see paa Stegen, at Koffepigen
havde lagt en Plan, og den vilde han udstudere.

Fierval.

Det er Skade for den fortræffelige unge Mand,
at han er falden til den Daarlighed.

Werdahl.

Ja vist nok Skade, men ingen ubodelig Skade.
Den Daarlighed maae han vennies af med, og det
er vel ikke saa vanskeligt en Sag.

Fierval.

Maaskee vanskeligere end man forestiller sig.

Cle:

Clementia.

Efter min Mening maae han være sin egen Doctor; det er at sige: Man maae lade ham have nogenledes frit Spisserum for sin Galstabs, og lade ham drive den saa vidt, som han kan. Jeg haaber, at han paa den Maade endelig skal gjøre det saa galt, at han tilfældt lærer at kjende sig selv.

Gierval.

Jeg bifalder Deres Mening beste Clementia! dog tillader De mig at gjøre den Anmærkning, at man maae sørge for, at han ikke kommer til at gaae saa vidt, at han bliver en Fabel for Byen.

Verdahl.

Saa maae det være. Den iegode brave Fyr! Skulde vi lade ham prostituere sig? Han der i Dag har gjort saadan en elskværdig Galstabs, hvorfor jeg holder saa ubeskrivelig meget af ham?

Clementia.

Ja, der skulde nu ogsaa hans Hoved til at finde paa den Idee, at skrive Hof- og Stads-Retten til om noget, der ikke eksisterede, fordi han saae en forseglet Dør. Men hvad sagde man i Retten om dette Brev?

Verdahl.

De loe rigtig nok deraf, men hele Verden holdt imidlertid Poptale over ham, som han, ved Gud, ogsaa har fortjent.

Fierval.

De maae dog tillade mig at bede Dem, ikke at tale for meget om den Historie, naar han hører derpaa.

Werdahl.

Og hvorfor ikke? den gjør ham jo ingen Skam.

Fierval.

Rigtig nok, men det ydmyger ham, at han har taget saaledes Fejl; han, hvis eeneste Svaghed det er, at troe sig mere skarpsindig end andre.

Elementia.

Gandske rigtig. Jeg saae ved Spisebordet, hvorledes Deres Fortælling nedtrykkede ham; og jeg foræener mine Døtter med Fiervals i den Henseende.

Werdahl.

Som I vil, som I vil, Dørr! Jeg skal tie stille dermed saa meget, som jeg kan, men jeg svarer Jer ikke for, at det jo vel een eller anden Gang plumper mig ud af Munden. Jeg er alt for glad over hans Fusentasterie, til at jeg kunde glemme det saaledet. Men hvor bliver han af? Hvad mon han nu tager sig for?

Fierval.

Han sad ved Spisebordet, og læste i den Berlingske Avis.

Elementia.

Den behøver vi da ikke at foruroelige os over; for i den skal han nok lade være at finde nogen Plan.

Werdahl.

Verdahl.

Hør Børn! I maae see til at muntre ham op.

Tierval.

Saa meget som det staaer i vores Magt; men det er et vanskeligt Arbejde med Folk, der danner sig selv Befymringer uden at have dem.

Verdahl.

Seg gaaer nu ind for at tage min sædvanlige Middagsluur, og saa skal jeg sende ham ind til Jer.
(Gaar)

A n d e n S c e n e.

Elementia. Tierval.

Elementia.

Nu, min Ven! De er da ikke længere Carolines Elsker; saa vidt er da min Broder kommet i Historien.

Tierval.

Jeg begriber sandelig ikke, hvad det er for et Uheld, der gjør, at han altid træffer det urigtige.

Elementia.

Og aldrig det rigtige. Det var imidlertid en farlig Nival, han havde behaget at give mig, og jeg begyndte ret at blive bange.

Tierval.

De spørger. Caroline er en usforlignelig Pige, en Engel; men hvor er det mueligt, at Elementia kan frygte for nogen Nival?
E l e r

Elementia.

Jeg er ikke forsængelig nok til at stole paa mine egne Yndigheder, men maaskee svag nok til at stole paa Deres Bestandighed.

Fierval.

Elementia! er det mueligt at aflade at elske Dem, naar man eengang har elsket Dem?

Elementia.

O ja! De har først nyelig begyndt; og hvor faa ere ikke de Menneſker, der holde ud, hvad De begynde?

Fierval.

Jeg svar Dem til at

Elementia.

Tys! jeg forlanger ikke Deres Eed. Ufoeret er best; og jeg vil troe Dem paa Deres Ord. Men De seer nu blot mine gode Egenskaber. Naar De engang begynder at opdage mine Fejl

Fierval.

Elementia har ingen Fejl.

Elementia.

Tys! det var en Hofmands Sprog; det Sprog frabeder jeg mig. Vist nok har jeg mine Fejl, som andre Menneſker, skøndt jeg smigrer mig med, at de ere ikke af de allerstørste. De vil engang udfinde dem. De har Forstand nok dertil, og

Fierval.

Fierval.

O ja! jeg har Forstand, det har jeg mærket, og begyndt paa nogen Tid at faae lidt Agtelse for min egen Forstand. En Døsmer elsker ikke en Pige som Elementia.

Elementia.

Jh! paa samme Grund kan jeg jo ogsaa være stolt af min Forstand.

Fierval.

De smigrer selv, og kalder mig en Hofmand, naar jeg taler Sandhed. O Elementia! Elementia! Jeg kræver End til Vidne paa, at Deres Lyksalighed skal være Maalet for alle mine Bestræbelser. De er Godheden selv. Har De ikke tilgivet mig en Fejl, som jeg neppe nogensinde vil kunne tilgive mig selv?

Elementia.

Det veed jeg ikke et Ord af. Jeg er ikke saa villig til at tilgive. Siig mig: denne Fejl er . . .

Fierval.

At have vovet at anholde om Deres Haand og Hjerte, førend den Sag var afgjort, hvorpaa min borgerlige Stilling for Fremtiden i Verden beroer.

Elementia.

Kommer De nu ogsaa til den Streng, som jeg en Gang for alle har forbudet Dem at berøre?

Fierval.

De er riig!

Ele

Elementia.

Ulykkelig er den Pige, der er riig for sig selv, og ikke for sin tilkommende Mand og Familie!

Fierval.

Og jeg er fattig!

Elementia.

En Mand med Deres Evner og Kundskaber er aldrig fattig.

Fierval.

(Kæser hendes Haand med Hæstighed.)

Ubeskrivelig gode Pige! De ikke alleneeste tilgive, men De gjør meget mere: De undskylder; og jeg er lykkelig over al Maade. Kun een Ting mangler der mig til min fuldkomne Lyksalighed.

Elementia.

Jeg troede, at der manglede intet. Hvad kan man da gjøre for at faae den fuldkommen?

Fierval.

Giv mig Deres Tilladelse til at udbede mig Deres Broders Samtykke!

Elementia.

Det tager jeg mig vel i Agt for. Det er noget som jeg selv vil gjøre.

Fierval.

Behag da at gjøre det jo før jo heller!

Elementia.

Hør, min Ven! min Broder er i Dag blevet
Seibergo Skuespil. 1ste Deel. 3 nar.

narret med alle sine Opdagelser. Jeg vilde saa gjerne unde ham den Triumph, at han dog een gang havde udfundet noget, som var rigtigt.

Fier val.

Og dette, haaber De, vil lykkes?

Elementia.

Jeg skal tale saa tydelig for ham, som jeg vel kan, uden at sige Ordet reent ud, saa vil han dog vel kunne gjette sig frem til Mesten; han, hvis hele Bestræbelse gaaer ud paa at gjette! og kan man ellers slutte sig frem efter noget af, hvad han siger, saa er han nok i den Post temmelig paa Vejen.

Fier val.

Jeg roeser Delikatessen i Deres Fremgangsmaade. Idelige Fejlslutninger vilde ydmyge ham for meget.

Elementia.

Det er netop min Mening. Jeg haaber, at min lille Krigslist skal lykkes, uden at han skal mærke, at det er en anlagt Plan.

Fier val.

Har jeg noget at iagttage ved denne Sag?

Elementia.

Intet uden at være passiv og ikke at røbe mig. Den største Vanskelighed er havet, da han veed, at De ikke er hans Medbejler hos Caroline.

Fier.

Fierval.

O! Clementia! De forøger min Lykke ved at lade mig erfare denne søsterlige Omhu for Deres Broder, min Ven.

Clementia.

Kan jeg vel ønske mere i Verden, end at anvende alle mine Kræfter paa at gjøre en saa kjær Broder lykkelig? og Dem

Fierval.

(Griber hendes Haand, og kysser den.)

Elskværdige Pige!

Clementia.

Der kommer han ret tilpas.

Tredie Scene.

De forrige. Alvis (med en Avis i Haanden.)

Alvis.

(Udfæder i det han seer Fierval kysser Clementias Haand.)

Stakkels Blinville! hun er ikke for dig! hun er borte! Jeg veed ikke, hvorledes det var, at den Plan kom mig i Hovedet i Morges; men jeg har maattet staae en Streg over den.

Clementia.

(Med en flakagtig Tone.)

Min Broder! du overraser mig.

Alvis.

Det var ikke min Hensigt, endstjøndt det fore

ngier mig at have overrasket dig imod min Villie.
Jeg er ret glad over, at du anseer min Ven som
din anden Broder.

Clementia (affides til Sierval).

Han er usorbederlig.

Sierval.

Jeg er stolt af Deres fortræffelige Søsters Ven-
skab. Det udgjør mit Livs Lyksalighed.

Clementia.

De taler alt for tydeligt, kjære Sierval!

Alvis.

Venskab kan gives til mange, uden dog at for-
mindskes. Men der gives een Tilbøielighed, som ikke
kan deles, og den havde jeg ønsket Dem af min
Søster.

Sierval.

De har ønsket mig endnu meer end deres Sø-
sters Venkab! O! lad mig omfavne Dem derfor!

Alvis.

Man gjør saa mange Ønsker i Verden; neppe
et af tusende opfyldes.

Clementia.

Der gives dog Ønsker, som ere saa fornuftige,
at man ikke allene kan, men endogsaa bør vente
dem opfyldte; og som virkelig opfyldes.

Alvis.

Det har ikke været min Lod i Verden. Elieb-

nen

nen har villet, at jeg skulde see Opfyldelsen af mine inderligste Ønsker gandske nær. Det var kun op-
tiske Bedragerier, der forsvandt i en Haandevending.

Elementia.

Men, min Broder! er du vis paa, at du altid har seet rigtig? og at du aldrig har dreiet Maa-
nen om, og saaledes selv været Skyld i, at Illusio-
nen er forsvundet?

Alvis.

Jeg kan tage Feil. Jeg kan bedrage mig. Det
er Menneſſelighedens Lod. Jeg tilstaaer endog,
Kjænde med Undseelse, at dette har været Tilfældet
med mig et Par Gange i Dag.

Tierval.

Men tilstaae da ogsaa tillige, at det meest klar-
seende Menneſke ofte handler som den Blindeste, og
at han ikke mærker de Ting, der ligge lige for hans
Fødder, førend han er faldet over dem.

Alvis.

Anmærkningen er sand; men Huvendelsen, ifald
den gjælder mig, urigtig.

Elementia.

Ikke saa urigtig, som du forestiller dig. For Exem-
pel: Lad os blive ved den Materie, som vi havde be-
gyndt paa. Du taler om det Venſkab, som jeg bær-
er for Tierval, og det paa en Maade, som om du
ønskede, at dette Venſkab var af en anden Art, og
en mægtig Hoben større.

Al:

Alvies.

Bedste Clementia! herom en anden Gang, naar du behager.

Clementia.

Og hvorfor ikke nu strax? Jeg synes, at vi var kommet saa godt i Gang med den Materie.

Alvies.

En anden Gang! jeg beder dig. Gud veed at jeg langes lige saa meget som du efter at have en alvorlig Samtale med dig.

Fierval.

Og Øjeblikket er nu saa beqvemt dertil. Tillad mig at gaae!

Alvies.

Nej bie! Det vil lede mig for langt fra mit Øiemeed; og jeg har Ting af større Bigtighed at tale med Dem om. Altsaa en anden Gang, kjære Søster!

Clementia.

En anden Gang bliver du ligesaa gal, som du er i Dag.

Alvies.

Der er Øjeblikke, hvori den klogeste Mand maae bære sig ad, som om han var affindig. Tænk dig om. Du veed alt, hvad jeg veed; og du bør kunne slutte, hvad jeg maae lide.

Cle

Elementia.

Jeg veed intet andet, end at du er forstyrret i Hovedet. Bliver du saaledes ved, saa maae man tilsidst indspærre dig.

Fierval.

Har De tabt al Deres Fortroelighed til Deres Søster? Er det mueligt at have et inderligere Ven-
skab, end det hun bærer for Dem. Hvorfor ikke be-
troe hende Deres Befymringer?

Elementia.

Kjæreste Broder! for al den broderlige Kjærlig-
hed, du

Alvis.

Elementia! o! jeg elsker dig usigelig, og jeg
kender dit søsterlige Hjerte. Men jeg beder dig
endnu paa det indstandigste, opsæt din Samtale med
mig til en anden Gang, og lad mig være alene nogle
saa Øjeblikke med vores Ven!

Elementia.

Jeg giver efter, siden jeg mærker, at jeg gjør for-
gieves Modstand. (Til *Fierval*, i det hun gaar.) Siig
ham alting. Jeg tillader det.

Fierval.

Gud velsigne Dem! elskværdigste *Elementia!*

(*Elementia* gaar.)

Fierval.

Fjerde Scene.

Alviis. Tierval.

Alviis.

(Alfides i det han sætter sig)

Nu gjælder det om at være kold. (Høst.) Min
Ven! jeg behøver Deres Bistand.

Tierval (sætter sig.)

Gud være lovet! Befal over Deres Ven! I et
hvert Tilfælde, hvor jeg kan udrette noget for Dem,
vil De finde mig trofast, ærlig, taus og forsigtig.

Alviis.

Jeg veed det. Jeg kjender Dem; og jeg føler
i dette Øjeblik, hvor lykkelig jeg er at have en Ven,
som jeg kan stole paa.

Tierval.

De gjør mig gandske nysgjerrig. Skynd Dem
at tilfredsstille mig.

Alviis.

Førend jeg gaaer videre, fordrer jeg Deres Tausked.

Tierval.

Betinget eller ubetinget?

Alviis (betænker sig noget.)

Ubetinget. Var De gift; eller havde De en
Elskerinde, som jeg kjendte, vilde jeg, at De toeg hen-
de paa Raad med Dem.

Tier

Fierval.

Velan! saa tillad mig at sige

Alvis.

Fald mig ikke ind i Taler, men hør opmærksom paa, hvad jeg har at bede Dem om.

Fierval.

Det skal jeg, men paa det Vilkaar, at De siden tillader mig at tale, og lover mig at høre.

Alvis.

Jeg antager Vilkaaret. Altsaa til Sagen. Jeg læser her i Alvisen denne Paragraph: Et Lyststed i en eensom affides Egn, tjenligt for en liden Familie, er at faae til Kjøbs eller Leje. Man henvender sig til

Fierval.

Na, og dette Lyststed?

Alvis.

Kjøber De for mig.

Fierval.

Tillad mig, min Ven! at sige, at jeg aldeles ikke billiger dette Forehavende. Hvorfor begrave Dem i en eensom affides Egn? Eenlighed er ikke tjenlig for Dem.

Alvis.

De forstaaer mig ikke. De kjøber Stedet, men ikke mit Navn, Mit Navn maae ikke nævnes. Pri-
sen

ſen overlader jeg til Dem ſelv. Der har De Wiſſen. De ſeer der, hvem De har at handle med.

Fierval.

De agter ikke ſelv at boe der?

Alviis.

Tillad, at dette Spørgſmaal bliver ubefvaret. Beboerne ſkulle nok indfinde ſig, naar Tid er.

Fierval.

Velan! jeg fordrer ikke ſtørre Fortroelighed, end De ſelv behager at ſjænke mig.

Alviis.

Nu videre: De ſørger for, at Stedet bliver iſtandsat, iſald det trænger dertil; og De mæglerer det med alle Fornødenheder.

Fierval.

Ogsaa det ſkal jeg beſørge. Men hvorledes?

Alviis.

Som om det var til mig ſelv. Smukt og komplet.

Fierval.

Intet ſkal komme til at mangle, naar De kunſt ikke vil bryde Dem om Bekoſtningerne.

Alviis.

Penge ſkal De faae, ſaa mange ſom De behøver og forlanger.

Fierval.

Men vil De ikke ſelv være paa Raad med?

Al-

Alviiis.

Jeg stoler paa Deres Gout, og overlader alting til Dem.

Fierval.

Det er en vanskelig Commission. Sid jeg havde vel udrettet den!

Alviiis.

Jeg sagde: at alting maatte være komplet. For at give Dem en Idee, om hvad jeg forstaaer ved Ordet komplet, nødes jeg til at nævne et Møbel for Dem, som De ingenlunde maae forsømme at anskaffe.

Fierval.

Og dette Møbel er?

Alviiis.

En Bugge.

Fierval.

En Bugge? Dette forekommer mig noget komiskt. Spøger De?

Alviiis.

Som jeg siger. En Bugge, og alt hvad dertil hører.

Fierval.

Dog vel ikke Barnet med?

Alviiis.

Lad os tale alvorligt! jeg beder Dem. Alting maae være smukt og fuldstændigt, Ingen Ting maae mangle.

Fierval.

Fierval. En besynderlig Commission at give en Ungkarl! Men tillad mig at gjøre een Anmærkning: Det synes mig at være noget for tidligt. Husk paa, at De er først kommet hertil i Aftes.

Alviis. *[Siger]*

Uden at inblade mig videre paa Deres Anmærkning, siger jeg Dem, at det haster; og jeg beder Dem, at ikke spille Tiden.

Fierval. *[Siger]*

Som De behager. Men betænk dog, hvad De vover!

Alviis. *[Siger]*

Vover? jeg vover intet derved.

Fierval. *[Siger]*

Det være langt fra mig at ville udforske Dem; men Venskab byder mig at sige, at jeg vel begriber, hvorledes De, som et ungt Menneske, kan have begaaet en Svaghed; men jeg kjender ikke Deres Forstand igjen, naar De saaledes vil sætte Dem i Fare for at blotte Deres Svaghed her i Landet, da det staaer i Deres Magt at holde den evig begravet i Mørket i et fremmed Land, uden derfor at forglemme de Pligter, der hviler paa Dem imod een uskyldig og to uløffelige Skabninger.

Alviis. *[Siger]*

De er paa et falsk Spor, kjære Ven! men jeg maae

maae lade Dem blive der. Dernæst erklyndiger De Dem her i Byen om en meget habil og duelig Gjor- demoder, samt en sund og frisk Amme.

Fier val.
Sagen bliver alt mere og mere moersom. Men betænk, at jeg ikke forstaaer mig paa at examinere dem.

Alv i s.
De spørger! og Sagen er, ved Gud! alt for alvorlig til at affærdiges med Spøg.

Fier val.
Sagen maae være saa alvorlig i Deres Hine, som den vil; saa maae De dog ikke tage det ilde op, at jeg finder det yderst komisk, at den første Commission, som min Ven giver mig, er den at fæste Gjor- demoder og Amme. Og De maae holde mig tilgode at jeg leer deraf.

Alv i s.
Lee saa meget, som De behager, naar De kun opfylder min Begjering. De gjør saadan Afstale med disse Folk, at de holde sig færdige til at rejse ud paa Lykstedet ved allerførste Vink.

Fier val.
Nu, jeg faaer see at udrette denne Commission, saa løjerlig saa den end er. Man lærer dog immer noget derved; og hvem veed, naar man engang kan komme til at gjøre Brug af en saadan Lærdom?

Alvis. Dette er da Hovedsagen. Men der er mangfoldige andre Smaaeting, som man ikke strax tænker paa; og dem overlader jeg til Deres egen Omsorg.

Gierval. Jeg skal ikke mangle; men . . .

Alvis.

Apropos! De sørger for alting for, at Børnetøjet bliver fint, moderne og smukt. Kjøb dertil alt, hvad De vil; men saa snart som mueligt. De faaer vel sagtens opspurgt en Syepige eller Syekone, der forstaaer sig paa det Arbejde, og som ønsker at fortjene noget. Prut ikke med et saadant stakkels Menneske! Det er dyre Tider. Alting er kostbart; og det er Synd at betale dem saaledes, at de maae arbejde og sulte paa eengang.

Gierval.

Frygt ikke derfor! Det er ikke min Maade at prutte om Arbejds løn. Men tillad mig eet Spørgsmaal uden at fortørnes derover!

Alvis.

Jeg er Deres Ven, og kan altsaa ikke vreedes over Deres Indvendinger.

Gierval.

Har De ogsaa vel betænkt, hvad De gjør? og veed De med bestemt Visshed, hvorfors De gjør disse Anstalter?

Al-

Alviss.

Ja, min Ven! alting er vel overlagt, og der
fattes intet andet, end at De er mig behjælpelig i Ud-
førelsen af min Plan.

Fierval.

Altsaa bør jeg troe Dem, og opfylde Deres
Begjering, saa godt som jeg kan.

Alviss.

Besaael over mig igjen, naar De behager! — Saa
er da den Sag afgjort! (afvies.) Gud! hvad det
koster mig at holde Contenance! (Høit.) Farvel!
(rejser sig.)

Fierval.

Ikke endnu. De glemmer vores Vilkaar.

Alviss.

Vilkaar? hvilket?

Fierval.

At De igjen skulde høre, og tillade mig at tale.

Alviss.

Nu saa tal da! jeg hører!

Fierval.

De er da nu overbevist om, at jeg ikke er Deres
Medbejler hos Caroline?

Alviss.

Ellfulde. (afvies.) O gid han var det! saa
vidste jeg dog, hvem der var den lykkelige.

Fierval.

Fierval.

De er nu atter uroelig.

Alvis (tvinger sig.)

Jeg er gandske roelig. Videre, min Ven!

Fierval.

Følger det nu deraf, at jeg er aldeles ligegyldig for Kjærlighed, og at mit Hjerte er frit?

Alvis.

De elsker? kjæreste Blinville!

Fierval.

Ja, og det en Engel! Deres Samtykke, min Ven!

Alvis.

Det glæder mig. Usigelig glæder det mig. Men hvortil mit Samtykke?

Fierval.

Upaarviueligen.

Alvis.

Det forstaaer jeg ikke. Dog velan! det har De. Ak! saaledes forsvinde mine glædeste Drømme. Lad saa være! min Ven bliver lykkelig, uagtet det ikke skeer paa den Maade, jeg ønskede! Jeg havde bestemt min Søster for min Ven.

Fierval.

Er det mueligt? o De gjør mig usigelig lykkelig!

Alvis.

Og Gjenstanden for Deres Kjærlighed . . .

Fierval.

Fierval.

Viid, at Deres elskværdige Søster

Alviis.

Min Søster! . . . nu hvad hun?

Fierval.

Jeg elsker hende. Jeg tilbeder Clementia.

Alviis.

Hvad hører jeg? Ulykkelige Blinville!

Fierval.

Hvad vil det betyde? Er jeg ulykkelig?

Alviis.

Det er umueligt. Det er umueligt. Slaae det af Deres Tanker, Blinville! istsd De kan.

Fierval.

Hvorfor ulykkelig? Hvorfor slaae det af mine Tanker? Naar De billiger min Kjærlighed?

Alviis.

Billiger? Ja ved Gud! billiger jeg den. Det var mit Ønske i Morges; men det er nu eengang skrevet i Stjernerne, at intet af mine Ønsker skal opfyldes.

Fierval.

Hør mig! det er opfyldt, dette Ønske.

Alviis.

Nej, siger jeg, nej! og det bliver aldrig opfyldt. Hør og Hjelv! med to Ord knuser jeg Deres hele Haab. Min Søster elsker en anden.

Kierval (leer.)

Ha ha ha! De sværmer.

Femte Scene.

De forrige. Jens (med et Brev.)

Jens.

Et Brev til Herren.

Alvits.

Flue mig det! (aabner Brevet og læser med fjendelig Bevægelse.)

Kierval.

Hvad fattes Dem? min Ven! Ubehagelige Nyheder?

Alvits.

O! jeg er skamsfuld. Jeg maae flye for alle Menneskers Øine.

Jens.

Skal Buddet have Svar?

Alvits (vil gaae uden at svare.)

Jeg maae flye!

Kierval (holder ham tilbage.)

Vie dog! betroe mig, denne Hemmelighed!

Alvits (Åbner ham Brevet)

Læs, og lad mig være allene. (Gaaer ind i sit Kammer.)

Sjet-

Sjette Scene.

Fierval. Jens.

Jens.

Hvad skal jeg svare Buddet, som venter?

Fierval.

Hvem er Buddet fra?

Jens.

Fra Major Schirmer.

Fierval.

Schirmer! hvor kommer de i Correspondence med hinanden?

Jens.

Jeg har i Dag bragt et Brev til ham fra Herren.

Fierval.

Godt. Behøves der Svar, skal det blive sendt.

(Jens gaaer.)

Syvende Scene.

Fierval (allene.)

Jeg frygter næsten for at læse dette Brev . . .
Dog! hvorfor? (læser.) "Deres Uroelighed i Anledning af Oberstens sjelevende Hænder er overflødig, og Deres Frygt for Blods Udgydelse ugrundet. Imidlertid, siden De tilhyder Dem at gaae i Oberstens Sted, saa kom, naar De behager. De skal

"finde mig til Deres Tjeneste, og jeg skal ikke blive
"vreed, om jeg finder, at De er min Mester i Skak-
"spil. Schirmer." Alt dette forstaaer jeg ikke eet
eeneste Ord af.

Attende Scene.

Fierval. Clementia.

Fierval.

De kommer ret belejligt, beste Clementia! for
at forklare mig noget, som det er mig, maaskee ogsaa
Dem, umueligt at forstaae.

Clementia.

Stig mig først: hvor er min Broder?

Fierval.

I sit Kammer.

Clementia.

Og hvad har De udrettet?

Fierval.

Aldeles intet. Jeg frygter for, at han er, som
De sagde for, uforbederlig.

Clementia.

Fortæl mig da, hvad der er passeret.

Fierval.

Vare jeg kan erindre alt. Det løber rundt i
mit Hoved, saa jeg er næsten forstummet.

Clementia.

See at bringe det i Orden.

Ele

Fierval.

De troede, at den Berlingske Avis var uskyldig
Læsnings?

Elementia.

Skulde den ikke være det?

Fierval.

Langt fra! han har i den fundet en Plan . . .

Elementia.

Saa er han nok den første, som det er lykkedes
for.

Fierval.

Men han har paalagt mig Tausheb.

Elementia.

Saa forlanger jeg ikke at vide noget. Men tag
Dem i Agt. De kjender min Broder.

Fierval.

Vel er det sandt, at han sagde, at om jeg havde
en Kone, saa maatte jeg vel tage hende paa Raad
med.

Elementia.

Det er Skade. Sid jeg var Deres Kone! for
jeg er utroelig nysgjerrig.

Fierval.

Elskværdige Pige! Men han sagde det samme
om en Elskerinde.

Elementia.

Gjorde han det? Ih nu! saa er der jo intet

der

der kan hindre Dem fra at opdage mig Hemmesligheden.

Fierval.

Fortryllende Elementia! (Føser hendes Haand med Henrykkelse.) Viid da, at Deres Broder vil kjøbe et Sted paa Landet! (seer.)

Elementia.

Nu det Indfald er da ikke saa galt, som man kunde vente det fra den Kant. Et Huus paa Landet! Er det saa latterligt?

Fierval.

Huset ikke; men Amøblementet desto mere.

Elementia.

Og det er . . .

Fierval.

Jeg vædder, at De ikke gjetter det.

Elementia.

Plag mig ikke med den Gjetten! hvem kan holde det ud?

Fierval.

Nu vel da! En Bugge og Børnetøj.

Elementia.

Bugge og Børnetøj! hvor han er forsigtig! Hvor han seer langt ud i Tiden! Man skalde dog ikke tage Hatten af, førend man seer Manden. Frygter han maaskee for, at der skal blive dyr Tid paa de Vahre?

Fier.

Sierval.

Men dette er endnu ikke det forunderligste eller
løjerligste.

Elementia.

Men lad os da høre.

Sierval.

Jeg skal ogsaa forsyne Huset, og det strax, med
en Gjordemoder og Amme.

Elementia.

O! nu spørger De, Sierval!

Sierval.

Jeg forstikker Dem ved Gud, at jeg har aldrig
talt alvorligere.

Elementia.

Og det har han paalagt Dem at sørge for?

Sierval.

Ja.

Elementia.

Dem selv?

Sierval.

Mig selv.

Elementia.

Da har han adresseret sig til den rette. Men
kan jeg ogsaa troe Dem?

Sierval.

Jeg fornærmede Dem ved at vedblive min Paa-
stand, naar den ikke var sand.

Ele

Elementia.

Saa er min Broder gal. Og naar vil han flytte ud til disse Møbler?

Sierval.

Det er en Hemmelighed, for hvem de ere bestemte.

Elementia.

Det maae undersoges. — Man maae forebygge, at han ikke prostituerer sig.

Sierval.

De har Ret. Det har ogsaa altid været min Tanke; og denne Undersøgelse kan jeg ikke overlade til nogen bedre end til Dem.

Elementia.

Og fik De da opdaget ham den store Hemmelighed, som han saa længe burde have faldet over?

Sierval.

Jeg fik sagt ham, at jeg elskede Dem, kjereste Elementia!

Elementia.

Nu det var jo alt, hvad der behøvedes.

Sierval.

Hos en anden, men ikke hos ham. Jeg fik ikke sagt ham, at jeg var det lykkeligste Menneske; at jeg torde smigre mig med Deres Gjentjenerlighed.

Elementia.

Og Aarsagen?

Sier

Fierval.

Han loed mig ikke tale ud; kaldte mig uhyggelig;
sagde, at De elskede en anden.

Elementia.

Nej hans Galsskab gaaer over alle Grændser.

Fierval.

Og just, som jeg var paa Vej til at betage ham
hans Bildfarelse, kommer Jens med dette Brev,
som jeg ikke forstaaer et Ord af.

Elementia.

Lad mig see! (tager Brevet og laeser.) Jeg for-
staaer det. (Seer gandske høit.) Ha ha ha ha! Naar det
er en af min Broders sædvanlige Historier.

A i e n d e S c e n e.

De Forrige. Obersten. Caroline.

Obersten.

Hvor er han? hvor er han? Fanden tage mig,
maae jeg ikke kysse ham, den gode Dreng! hvor er
han?

Fierval (til Elementia.)

Stig ikke, at han er i sit Kammer.

Elementia (til Fierval.)

Nej lad os skaae ham, saa længe som vi kan.

Obersten.

Kald paa ham!

Elev

Elementia.

Han er gaaet ud, Herr Oberst!

Caroline (til Elementia.)

Hvorledes er det nu fat med ham?

Elementia (til Caroline.)

Som før. Men det kommer nok af sig selv.

Obersten.

Der skal I bare vide, hvad han har gjort. Fanden veed, hvor han var falden paa den Tanke, at Major Schirmer havde fordret mig ud til at duellere?

Elementia.

Det skal jeg forklare Dem. De talte i Morges om, at De ikke kunde komme her i Aften, fordi Majoren havde fordret Dem ud, og forlangt Satisfaction.

Obersten.

Fanden fare i det! men det var hverken paa Kaarde eller Pistoler. Det var paa et Spil Skak, som jeg vandt fra ham forleden Dag.

Fierval.

Og dette hørte Deres Broder?

Elementia.

Det hørte han, som jeg ret godt erindrer.

Obersten.

Hvad har saa den gode Fyr mig at gjøre? Der skriver han Major Schirmer et Brev til, hvori han taler om mine graae Haar, mine fjelvende Hænder

og saa videre; fortæller Majoren, at Partiet ikke er lige, siden han er saa meget yngre, og tilbyder sig at staaes i mit Sted, isald Sagen ikke kan afgjøres uden ved Slagsmaal.

Caroline.

O! jeg kjennder hans ædle Hjerte.

Obersten.

Jeg kommer hen til Majoren, han viser mig Brevet, og hvad han har svaret derpaa

Fierval.

Svaret har vi her. Det har vi læst. (Viser Brevet.)

Obersten.

J kan troe, at vi havde os en god Latter over det. Men Djevelen annamme mig! om jeg ikke græd som et Barn af Glæde. Og veed De saa, hvor honet Majoren var?

Elementia.

Naa lad os høre.

Obersten.

Han sagde til mig som saa: Jeg vil, Fanden tage mig! . . . Dog nej! han bander ikke som jeg; men han sagde: Jeg vil ikke holde Dem fra det behagelige Selskab i Aften, som De har givet Slip paa for min Skyld. De giver mig Satisfaction en anden Gang, og jeg giver Dem Deres Vresord tilbage.

Ele:

Clementia.

De bliver altsaa hos os i Aften?

Obersten.

Ja jeg gjør Børn! ifald I vil have mig

Clementia.

De gjør vores Fornøjelse fuldkommen. Kom, og lad os gaae ind til min Onkel; han vil blive glad derover; og han gaaer gjerne i Majorens Sted, og moerer Dem med et Spil Skak i Aften.

Obersten.

Top! det holdes. Men I maae, Fanden tage mig! ikke glemme at lade mig vide, naar den gode, kjære, rare Tyr er kommet hjem, for at jeg kan omfavne ham, og takke ham af mit inderste Hjerte.

(De gaae alle sammen.)

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

Femte Act.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

Første Scene.

Lens (allene.)

Jeg saae igjennem Vinduet, at Lise kommer herhid. Vi har hende sikkert ret strax heroppe, og saa skal min Havn begynde. Det er Skade, at jeg blev af med Brevet. Jeg skulde have skrevet det om, men

det

det gad jeg ikke være over. Det saae desuden ud, som om jeg var saa fattig paa Opfindelser. Der er jeg, Gud ske Lov! ikke. Jeg har faaet en anden Idee. (Tager en Daase med et Fruentimmerportræt paa op af Kommen.) Her har jeg været hos Nürnberggeren, og kjøbt mig en Daase med et Portræt paa, som nok skal gjøre hende Hovedet kruset. Stille, der er hun.
(Stikker Daasen i Kommen.)

Anden Scene.

Lise. Jens.

Lise.

Se her er jeg da igjen.

Jens.

Det seer jeg saamand.

Lise.

Saa lad os da nu begynde, hvor vi slap. Men hvad seer jeg! Er det den Stilling, hvori jeg forloed dig?

Jens.

Mener du, at jeg skulde have ligget saaledes, siden du forloed mig?

Lise.

Ja hvad andet? det er jo kun et Øjeblik siden.

Jens.

Et Øjeblik? Et smukt Øjeblik? hvori du i det mindste har spist dine to gode Maaltider, og kan skee noget paa det tredie med.

Lise

Lise. Er da den Tid saa lang for en, der elsker som du?

Jens. Gaae Ganden i Vold med din Elsker! Jeg elsker ikke at ligge paa Knæ en heel Dag, som en Nar.

Lise. Men, naar du ligger paa Knæ, kan du jo ikke ligge anderledes.

Jens. Du kan selv være en Nar.

Lise. Ja see, om hun vil! Men hør nu: Vi spiller Tiden. Vi kunde allerede have været et godt Stykke paa Vejen. (Tager et Tørklæde op af Lommen og lægger paa Gulvet) Seer her var det, troer jeg . . . Nej bide lidt. (Glytter Tørklædet og trækker Jens med sig.) Her var det; nu erindrer jeg det. Fald nu paa Knæ, saa begynder vi Comedien.

Jens. Gaae den Skam der gjør! Fald selv paa Knæ og spil en Tragedie?

Lise. Den vilbe blive komisk nok. Naar saa du Gruentimmer falde paa Knæ? Naar fort paa Knæ!

Jens. Nej, min gode Jomfrue Lise! det er forbi, vi

to passer ikke sammen; og derfor er det best, at vi
gjør Ende paa Historien. Jeg staaer op med dig.

Lise.

(Grædende; tager Tortslødet op, og tørrer Øinene.)

Troeløse Forræder!

Jens.

Ja, det skulde du have betænkt før, saa havde
du ikke behøvet at græde nu. (Tager Daasen op af Lommen)

Lise.

O jeg elendige!

Jens.

Det gjør mig virkelig ondt for hende; men grød
ikke!

Lise.

Ja, naar jeg bare kunde komme til at nyse, saa
gik Graaden over.

Jens.

Behøver du en Priis?

Lise.

Saaledes at forlade din troe Lise! (tager sat paa
Daasen, og seer paa den. Jens holder den tilbage.)

Jens.

Jeg kan fane hundrede Piger for een. Jeg be-
høver bare at række Haanden ud, saa hænger de ved.

Lise (nys).

O! det gjorde godt. Nu fik jeg Lust.

Jens.

Jens.

Naar jeg vil have mig en Kone, skal det være een, der ikke bilder sig ind, at hun har mere Forstand end jeg.

Lise (leer.)

Stakkels Jens! Altsaa hører jeg, at du har foresøret at gifte dig.

Jens.

Tænker hun, at der ikke er flere Fruentimmer til end hun? (byder hende Tobak.) Behager hun?

Lise.

Det er vel halv Islandsk, og halv Raaee?

Jens.

Nej, det er noget, som hedder Contenance.

Lise.

Det bruger jeg ikke.

Jens.

Da kunde hun behøve det.

(Lutter Daasen i, og holder hende Portrætet for Øinene.)

Lise.

Det er et dejligt Billede! Er det tilladt at see?

Jens.

Vær saa artig! (leerer hende Daasen.)

Lise.

Hvad, det er en vakker gammel Kone!

Jens.

Gammel Kone! Er hun blind?

Li:

Lise.

Stig mig: Er det ikke højsalig Dronning Margarethe? Mig synes, jeg har seet hende engang paa Konstkammeret.

Jens.

Hun forstaaer sig godt paa Malerie! Er det en gammel Kone? Jeg vil tjene hende, Jomfrue Lise! Det er et ungt Fruentimmer, der gjør mig den Ære, at have noget mere end Vennskab for mig.

Lise.

Ja, man kan see paa hende, at hun har Gout . . . Men . . . hvor tjener hun?

Jens.

Tjener! hun behøver ikke at tjene for sit Brød. Hun boer, om du vil vide det . . .

Lise.

O! jeg veed det. Der staaer Gratis over Døren; og gratis, veed du, betyder paa Dansk en lille Present. Ulykkelige Lise; det er hende, der skal indtage din Plads i Jenses Hjerte!

Jens.

Hun skal ikke; hun har allerede indtaget det; og i Morgen bestiller jeg Kongebrevet.

Lise.

Hun faaer vel alle Politiebetjenterne til Forskove?

Seibergs Skuespil. 1ste Deel.

L

Jens.

Jens.

Spot saa meget, som hun behager! men imellem os er det forbi.

Lise.

Det var et Tordenslag for mit Dre. Lad mig see Daasen endnu! (betragter, og leverer ham den igjen.)
O! jeg udholder det ikke længere! Farvel! jeg gaaer.
(vil gaae.)

Jens.

Hvorhen? hvorhen? Gaae ikke hen, og kast dig i Kanalen!

Lise.

Nej, jeg vil først hen til Blanckensteiner, for at høre, hvad du har givet for Daasen; for jeg saae den i hans Boutik i Gaar.

Jens.

Saa! Fanden fare i det dumme Indsald! staaer jeg ikke der, som en Nar igjen?

Lise.

Ja, hvem er Skyld derti, uden du selv?

Jens.

Saa hør da engang Lise! uden Omsvøb: Har du endnu den samme Gudhed for mig som før?

Lise.

Naar du vil være den samme, som du var, førend du rejste udenlands, saa siger jeg Ja, men vil du gjøre dig til Nar, saa siger jeg Nej.

Jens.

Jens.

Saa top da! det lover jeg. Der har du min Haand!

Lise.

Der har du min igjen. Men det siger jeg dig, at kommer du med Galskab igjen, saa skal du angre det. Du har nu havt to Prøver paa min Capacitet i den Post.

Jens.

Godt! og der har du Daasen med.

Lise.

Nej, giem den for at tage dig en Prits Conter-
nance, naar du en anden Gang gjør dig til Nar.

Eredie Scene.

De forrige. Fierval.

Fierval (til Jens.)

Er din Herre endnu i sit Kammer?

Jens.

Jeg har ikke seet ham komme ud derfra.

Fierval.

Hvad tager han sig for?

Jens.

Det veed jeg ikke.

Fierval.

Saa lad mig være allene. Jeg har noget at tale

med ham. (Jens og Lise gaaer. Fierval aabner Døren.)
Er det tilladt? min Ven!

Fjerde Scene.

Fierval. Alviis (som kommer ud af Kammeret.)

Alviis.

Hvad godt? min Ven!

Fierval.

Man venter Dem i Selskabet. Man længes
efter Dem.

Alviis.

Jeg skal komme saa snart som jeg kan.

Fierval.

Strax, om De behager. Læg alt andet tilside
for i Dag!

Alviis.

Siig mig engang: har De udrettet noget af den
Commission, som jeg gav Dem?

Fierval.

Jeg gaaer nu ud i Byen, og paa Vejen skal jeg
gaae ind til Commissionairen. Men, jeg beder Dem,
kjære Ven! endnu engang: har De vel overlagt al-
ting?

Alviis.

Fuldkommen! Jeg handler heri efter modent
Overlæg. Dem, som min Ven, overlader jeg Sa-
gen til Udførelse.

Fier-

Fierval.

Nu velan da! saa faaer jeg opfylde Deres Begjering.

Alvits.

Endnu eet: Hvor er Caroline?

Fierval.

Hos Deres Søster, Deres Onkel, og hendes Fader.

Alvits.

Hvorledes er hun tilmode?

Fierval.

Det staaer i Deres Haand at gjøre hende ret glad. Hun er inderlig bekymret over den ubegribelige Uroelighed, hvori hun finder Dem.

Alvits.

Jeg skal beroeligg hende. Ved Gud! det skal jeg.

Fierval.

Dertil behøves intet andet end, at De beroeliger Dem selv.

Alvits.

Jeg maae tale med hende endnu een Gang under fire Dine.

Fierval.

Og hun ønsker intet mere end denne Samtale.

Alvits.

Vilde De da ikke kalde hende herud?

Fierval.

Fierval.

Med den største Fornæelse af Verden.

Alviis.

Men for Alting saaledes, at hendes Fader ikke mærker det.

Fierval.

Frygt ikke for det! Han sidder op til Dreng i et Spil Skak med Deres Onkel.

Alviis.

Altsaa, Farvel saa længe!

Fierval.

Farvel! men endnu eet Ord: Jeg besværges Dem ved vores Venskab, ved Deres Kierlighed for Caroline, vær oprigtig imod hende! opdag hende alt hvad der ligger Dem paa Hjerte, saa vist som hun vil sige Dem hendes sønligste Tanker.

Alviis.

Det er just min Hensigt. Vær roelig i den Post!

Fierval.

O! saa er De lykkelig. Denne Samtale kan for evig grundfæste eller for evig forspilde to fortræffelige Mennefters Lykke. Glem ikke dette! Farvel!

(Gaar.)

Femte Scene.

Alviis (alene.)

Grundfæste min Lykke? o! den er forspildt. Men Carolines . . . den skal jeg befæste . . . det er min faste

faste Beslutning; og opnaaer jeg denne min Hensigt, saa er jeg tilfulde belønnet for mine Opofrelser. Men hvorledes skal jeg bringe denne gyselige Tilstaelse om hendes Tilstand ud af hendes Mund? Det er et vanskeligt Foretagende, og fordrer den yderste Delicateesse. O! at jeg kunde blot bibringe hende den Fortroelighed til mig, at hun vilde ansee mig, ikke som sin fordums Elsker, men som sin Ven . . . Gud staae mig bi, og give mig Kraft! . . . Nu gjelder det; der kommer hun.

Sjette Scene.

Alviss. Caroline.

Caroline.

Her er jeg, bedste Ven! efter Deres Anmodning.

Alviss.

Jeg takker Dem uendelig, kjæreste Caroline! at De har villet umage Dem herhid, og unde mig en kort Samtale med Dem. Behag!

(Vyder hende en Stool, og de sætte sig.)

Caroline.

Hvor inderlig har jeg ikke længtes efter dette Øieblik, der, som jeg haaber, skal opklare alting, saasomt fremt De blot ikke selv vil skyde al Oplysning fra Dem!

Alviss.

Bed Gud! det vil jeg ikke; og jeg er usigelig glæd

glad over at finde Dem saa villig til at aabne Deres Hjerter for mig.

Caroline.

Naar havde jeg en Hemmelighed, en Betydning, en Sorg paa mit Hjerter, som jeg ikke ønskede at kunne meddele Dem? Jeg var ung — saa at sige: et Barn — da De forlod mig. Jeg kjendte mig endnu ikke ret den Gang; og, hvad som mere er, De kunde ikke kjende mig ret . . .

Alvis.

O! jeg kjendte Deres fortræffelige Sjæl.

Caroline.

Fire Aars Graværelse har gjort en Forandring . . .

Alvis.

O! jeg veed det, og jeg gjør ingen Behreidelser!

Caroline.

Lad mig tale ud! Fire Aar, siger jeg, har gjort en Forandring hos mig. Jeg er ikke længere Barn, og min Karakter er næsten gandske fremmed for Dem. De maae begynde at studere mig paa nye.

Alvis.

Jeg studerer ikke paa andet, end hvorledes jeg skal kunne opnaae Maalet for mine Ønsker: at see Dem lykkelig.

Caroline.

Bogt Dem for, at De ikke opnaaer det modsatte. Den Vej, De har valgt at gaae paa, synes at lede netop dertil.

Al

Alviss.

Fejlen er da hos min Forstand; ved Gud! hos min Forstand, og ikke hos mit Hjerte.

Caroline.

Jeg veed det. Men for at komme nærmere til vores Maal, er det aldeles nødvendigt at have gjensidig Fortroelighed til hinanden.

Alviss.

Den lover jeg Dem fra min Side. Gjør De mig det samme Løfte?

Caroline.

Uroffneligen. Dette er allerede meget vundet.

Alviss.

O! jeg ønskede intet mere, og mit Forsæt var at bede Dem derom. De har forekommet mig.

Caroline.

Det er mig kjert. Altsaa eet Skridt videre. De formodede, at en Pige paa femten Aar, der havde begyndt at lære, hvad det er at elske, ikke kunde udholde at være lange adskilt fra den elskede Gjenstand; og at den Tomhed, som hendes Hjerte følte, vilde tvinge hende til, endog imod sin Villie, at vælge sig en nærværende Gjenstand til at hæfte sit Hjerte ved, for at holde sig skadesløs for Savnet af den fraværende?

Alviss.

Gandske vist, og min Kundskab om det menneske.

skellige Hjerter sagde mig, at min Formodning var rigtig.

Caroline.

Jeg vil ikke modsigge Dem; jeg troer selv, at den kan være rigtig. Men De veed dog, at ingen Regel gives, som jo har sine Undtagelser?

Alvis.

Kunde jeg gjøre Dem til en Undtagelse, uden at sætte alt for stort Værd paa min egen Person?

Caroline.

Derom en anden Gang. Adskillige Omstændigheder gjorde, at Deres Mistanke faldt paa vores fælles Ven Tierval.

Alvis.

Jeg nægter det ikke. Hans Fortjenester; Deres varme Venkab for ham; denne Rjede, en Forøring af ham

Caroline.

Og et Portræt?

Alvis.

O ja! jeg tilstaaer det. Men jeg er underrettet om alting; og jeg skammer mig over at have kunnet fatte en saa falsk Formodning.

Caroline.

Mu; siden da den Sag er oplyst, hvad er der da mere, som kan forurolige Dem?

Al.

Alviss.

Kan jeg være roelig, og see Caroline lide?

Caroline.

O! at det ikke var Dem, der forvolder mine Lidelser!

Alviss.

Caroline har Bekymringer, som hun følger for mig?

Caroline.

Jeg har ingen andre Bekymringer, end dem, som Deres besynderlige Forhold sætter mig i.

Alviss.

Caroline har Sorger, andre Sorger?

Caroline.

Bagateller.

Alviss.

Men jeg kender Dem. De føler alt for dybt Bøgen af Deres sidste Tab.

Caroline.

Nu vel an da! Siden De veed det, saa faaer jeg finde mig i, at min Hemmelighed er røbet.

Alviss.

Jeg veed det. Jeg kender denne Hemmelighed. Jeg veed, hvad der ligger Dem paa Hjertet, og faaer Dem saa dybt; men troe ikke, at jeg har i Sindet at gjøre Dem Vebredelser!

Ca

Caroline.

Jeg kunde fortjene dem, det tilstaaer jeg. Men aldrig oftere skal jeg forfalde til den Svaghed.

Alvis.

Isteden for at bebreide Dem, har jeg just bedet Dem umage sig herhid for at bevidne Dem min inderligste Deeltagelse i Deres Sorg, og for at stræbe, om mueligt, at trøste Dem.

Caroline.

Spot mig kun med Deres Deeltagelse! med Deres Trøst! Jeg kjender Mandfolkene fra den Side. De lee over saadanne Tildragelser, som koste os Gruentimmer bittre Taarer.

Alvis.

Jeg sætter mig i Deres Sted, og veed, hvad jeg selv vilde føle ved et saadant Tab.

Caroline.

Hvad? De Carl! der er saa fornuftig; De kunne de kunne begaae saadanne Daarligheder?

Alvis.

Svaghed er Menneskelighedens første Egenkab. Jeg er selv et svagt Menneske, og bør derfor være overbærende med andre. Men, kjereste Caroline! skulde De ikke behøve nogen Adspredelse?

Caroline.

Hvorfor det?

Alvis.

Hvad om De valgte Dem et andet Opholdssted?
— Om De for en kort Tid reiste paa Landet? . . .
Jeg har i Sinde at kjøbe et Lyststed.

Caroline.

Jeg takker Dem for denne Opmærksomhed. Til næste Aar maaskee, vil det blive mig meget behageligt. Men for det første maae jeg blive i Kjøbenhavn. Jeg kan ikke forlade min gode Fader.

Alvis.

Det er ikke mit Raad. Bliv for alting ikke i Kjøbenhavn! Deres Naboer, Deres Venner, Publikum vil snart opdage Aarsagen til Deres Græmselse

Caroline.

Lad dem det! Jeg har foresat mig, ikke længer at gjøre nogen Hemmelighed deraf; og Publikum faaer sige derom, hvad det behager.

Alvis.

Det er en dristig Beslutning; og der udfordres mindre Mod til at fatte den, end til at taale Følgerne. Betænk dette!

Caroline.

De skal see, at jeg har Mod nok til at see ad alle de Raillerier, som denne Omstændighed kan give Anledning til.

Al:

Alvis.

Caroline! Caroline! det er stærkt. Det venter jeg ikke af Dem. Saa betænk da, at Deres Helse bred fordrer, at De menagerer sig. De behøver Pleje

Caroline.

O frygt ikke! Jeg kan begaae Daarligheder; men ikke i saa høi en Grad, at lade en Sorg af den Art angribe min Sundhed!

Alvis.

Imidlertid . . . i Deres Forsatning

Caroline.

Hvordan? min Forsatning! . . . Det forstaaer jeg ikke Hvad vil De sige med det?

Alvis.

De veed at jeg er klarseende. . . . En skarp Observateur.

Caroline.

Nu vel da! hvad har De seet? hvad har De observeret?

Alvis.

De veed ogsaa, hvor inderlig jeg elsker Dem! De veed, at jeg ikke er den Mand, der kan gjøre Dem Vebreidelser. . . . Betroe mig kun alt! . . . Jeg tør sige, at De skylder mig denne Fortroelighed; og De har lovet mig den.

Car

Caroline.

Hvilken Fortroelighed? Jeg forstaaer Dem ikke.

Alvis.

Tilstaae mig. . . . At nogen anden Forbindelse imellem os, end Venskabs Forbindelse, er umulig, det indseer De selv.

Caroline.

Carl! Carl! hvad er det, De siger?

Alvis.

Nægt det ikke! De seer, jeg veed alt. Tilstaae mig kun, beste Caroline! . . .

Caroline.

Jeg har intet at tilstaae. Hvad er det, De vil have mig til at tilstaae?

Alvis.

Tilgiv mig! siden De da endelig vil nøde mig til at sige Ordet reent ud . . . O! det koster uendelig Overvindelse at faae det frem, men det maae herud . . . saa tilstaae mig da . . . at De . . . at De . . . o Gud! . . . at De er frugtsommelig.

Caroline (rejser sig med Fortvævelse.)

Jeg skal sør tilstaae, at De er rasende. Og den Fornærmelse skulde jeg lide af Dem? (vil gaa.)

Alvis (holder hende tilbage.)

Bliv dog! bliv, elskværdigste Caroline! Jeg veed alt, det mærker De jo, og bebrejder Dem intet.

Car

Caroline.

Slip mig! lad mig flye Dem for evig! Al Forbindelse imellem os er afbrudt. (Gaaer.)

S y v e n d e S c e n e.

Alviis (allene)

O ja vist er den kjæreste Forbindelse imellem os afbrudt. Men mit Venstreb beholder du dog for evig. Gud være lovet, at dette Sted er forbi! . . . Hvilken Forstillelse! . . . Dog nej! det var Skamfuldhed og Frygt for Vebrejdelser. Du maae jeg tale med min Søster. Dette staaer allene tilbage. See der kommer hun just.

O t t e n d e S c e n e.

Alviis. Clementia.

Clementia.

(Som kommer ud fra sit eget Værelse)

Min Broder! jeg søger dig. Obersten spørger om dig. Hvorfor kommer du ikke ind til os?

Alviis.

Det strax. Jeg har bare nogle faa Ord at tale med dig.

Clementia.

Jeg er til din Tjeneste, naar du kun vil fatte dig kort.

Al

Alvis.

Saa fort som mueligt; altsaa . . . Jeg veed alting, kjere Elementia!

Elementia.

Du veed alting? Naa hvad veed Du da?

Alvis.

Alting, siger jeg. Dit Hjertes heele Historie.

Elementia.

Det er mig ret kjert. Du har befattet Dig saa meget med Fabelen i Dine Dage, at jeg troede Du bekymrede Dig slet intet om Historien. Stig mig da, hvad Du synes om Historiekriveren?

Alvis.

At Du elsker, det er mig kjert. Kjerlighed er ikke uhykkelig for alle! men jeg frygtede virkelig for, at Du aldrig havde gjort noget Valg.

Elementia.

Nu, saa seer Du da, at Din Frygt var ugrundet.

Alvis.

Men — saa meget som dette glæder mig, saa meget . . . tilgiv mig beste Elementia! . . . saa meget misbilliger jeg dit Valg.

Elementia.

Hvorledes? . . . er det Dig selv der taler?

Alvis.

Ikke fordi han er fattig . . . Gud er mit Vidne . . .

Zeibergs Skuespil. 1ste Deel. M Eleo

Elementia.

Sattig er han ikke, endskiøndt heller ikke riig.
Men behøver jeg mere Rigdom, end jeg har?

Alvis.

Det forstaaer sig. Det er heller ikke Sagen.
Men hans Stand . . .

Elementia.

Hans Stand er at være en ærlig Mand.

Alvis.

Nu det var ogsaa et ilde valgt Ord. Egentlig
talet eksisterer der kun en Stand i Verden, og det
er Mennesker. Det heele Menneskelige Køn har
een Stammefader, alle ere Sødsfænde. Men jeg
meente hans Stilling i Verden.

Elementia.

En Mand med Talenter Kundskaber og et ædelt
Hjerte kan aldrig komme i en slet Stilling.

Alvis.

Beste Pige! det være langt fra mig at tvinge
Din Tilbøjelighed; men lad mig formaae saa me-
get hos Dig, at Du forandrer Dit Forsæt. Jeg
havde en anden Bestemmelse for Dig, som ligger
mig meget paa Hjertet.

Elementia.

Du maae have, hvad Bestemmelse Du vil, saa
angaaer Sagen mig; og jeg seer ingen Grund til
at forandre mit Forsæt.

Al-

is.

Alvis.

Jeg vil ikke fordrø, hvad der maaskee er en Umuelighed. Giv mig, hvem Du vil til Svoger! jeg skal kalde ham Broder af et ærligt Hjerte! Men lad mig gjøre en anden Vøn, som Du kan, som Du bøv opfylde!

Elementia.

Lad mig høre, og vær vis paa min Føjelighed!

Alvis.

Jeg veed, at det er Dit Forsæt at betræde samme Bane som Din Elsker. Vær vis paa, at jeg ikke foragter den; at jeg, langt mere, under visse Bestingelser, anseer den for ærefuld . . .

Elementia.

Jeg forstaaer ikke et Ord af, hvad Du siger.

Alvis.

Isteden for at betræde denne Bane, siger jeg, som Du, med Din Formue, ikke trænger til; vil jeg tvertimod indstændig bede Dig om at formaae Din Elsker til at vælge sig en anden.

Elementia.

Min Gud? vil Du da aldrig tale et klogt Ord?

Alvis.

Beste Søster! Du forstaaer mig.

Elementia.

Forstaae Dig! . . Du forstaaer Dig jo ikke en gang selv.

Alvis.

Jeg veed alting. Det er ikke meer en Hemmelighed for mig.

Elementia.

Hvad veed Du da? hvad veed du?

Alvis.

At Din Elsker er Skuespiller. At Du vil engagere Dig ved Theatret.

Elementia (leer.)

Dog jeg burde ikke see; jeg burde græde over Din Forsætning. Du er rasende. Hvoraf veed Du det?

Alvis.

Med eet Ord skal den heele Gaade være løst (tager et Brev afommen.) Kjender Du denne Udskrift?

Elementia.

Ja vist gjør jeg. Det er et Brev til mig.

Alvis.

Naa saa see da Indholden! Jeg skulde formode, at Du ogsaa kjender den.

Elementia.

(Læser og leer af alle Kræfter.)

Men hvem i al Verden kan have skrevet dette Galimatias?

N i e n =

N i e n d e S c e n e.

De Forrige. Obersten. Carolina. Verdahl.

Obersten.

Hvor er han? hvor er han? Lad mig først omfavne og siden bande ham (omfavner Alviis.) Tak min Dreng! for den Affaire med Majoren.

Alviis.

De gjør mig skamfuld.

Obersten.

Det var, Fanden tage mig! en hæderlig Streg; det var det. Men nu af en anden Tone, god Karl! Hvad Djeveln er det, Du har vrævet for min Caroline? for min egen gode kjære Datter? Hun vil ikke ud med det, men græder og vil bort, og vil aldrig see Dig mere. For en Ulykke! mine Hænder ere endnu ikke saa skjælvende, som Du bilder Dig ind.

Caroline.

Kjære Fader! for Guds Skyld lad os gaae!

Obersten.

Først Svar!

Verdahl.

Carl! hvad er det? forklar Dig!

Alviis.

Forstaaen mig for at tale mere i denne Materie! Jeg kan ikke.

Obersten.

Obersten.

For Djeulen! jeg gaaer ikke af Stedet, førend jeg veed Sammenhængen.

Werdahl.

Nu saa tal da, og gjør Ende derpaa!

Elementia.

Jeg beder Dig, kjære Broder! for Din egen Roligheds Skyld.

Alvins.

(Gifrides til Caroline, som han trækker tilside, og leverer hende et Brev.)

Frøken! De kjender vel Deres egen Haand? Gjem dette Brev; det kan forklare alt. Men for Guds Skyld! jeg beder Dem, læs det ikke her, og vær vis paa, at jeg er Deres Ven, og at Hemmeligheden skal være evig begravet hos mig.

Caroline (høst.)

Hvad! jeg skulde ikke læse det? Intet af mine Ord, ingen af mine Handlinger skyer Dagens Lys.

Tiende Scene.

De Forrige. Lise.

Lise (kommer løbende ind.)

Glæde over al Glæde Frøken! Purres har faaet Anger, og een af dem ligner Mons, som det var hans udtrykte Villæde.

Caro:

Caroline.

(Som imidlertid har læst.)

Denne Efterretning kommer i det rigtige Øjeblik.
(Et Alvis, i det hun leverer ham Brevet.) Der min Hære!
læs nu selv dette Brev igjen, isæld De har
hørt Lises Efterretning.

Alvis (tager Brevet.)

Min Gud! hvad betyder alt dette?

Elementia.

Lad mig see Brevet! (tager det fra ham) Nu, det
maa jeg tilstaae, det Brev har gjort en forfærdelig
Virkning. Ha ha ha! Der har vi Knuden til heele
min Broders forstyrrede Forhold i Dag. Ha ha ha!
men see dog med! . . . hvor har Du faaet fat paa
dette Brev?

Alvis.

Det var maaskee en Feiltagelse af Dig, at mit
Portræt var indsygt deri?

Elementia.

Hvad hører jeg? . . . Men hvad da? Kunde
Du alligevel være saa gal? Ha ha ha! Jeg kan ikke
bare mig for at lee. Ha ha ha.

Werdahl.

Men hvad er det, Du leer af? Elementia! for-
tæl det, for at vi andre kan lee med.

Elementia (siger ham Brevet.)

Læs det selv, kjære Onkel! og lee saa over min
Bro-

Broders Galskab, hvis heele Fortvivlelse reiser sig deraf, at han har faaet til Medbeller . . . en Kat.

Alvis.

En Kat?

Elementia.

Ingen anden end en Kat, min Broder. Det er Ratten, som hun skriver om. Det er Ratten, der er løbet bort fra hende. Det er Ratten, som hun sørger for. Det er Ratten, vi talte om, da Du besluttede os. Det er Kattekillingerne, som hun ventede paa med saa stor Utaalmodighed. Om det er til Purren, som Du har bestilt Bugge, Gjordemoder og Amme, det maa Du selv besvare.

Obersten.

Hvad Djeulen er det for en Historie? (til Werzhah.) Lad mig ogsaa lase Brevet!

Alvis.

O! jeg er beskjemmet, for evig beskjemmet! (til Caroline.) Frøken! jeg fortjener Deres Foragt! (vil gaae.)

Caroline (holder ham tilbage.)

Bliv dog! bliv kjere Carl!

Alvis.

Jeg veed det, at De har tilstrækkelig Grund til at lade mig føle Deres Brede; og jeg tør ikke formode, at den Fortrydelse, som jeg føler saa dybt i mit Hjerte over at have fornærmet Dem, kan forsones mig med Dem.

Ca.

Caroline.

O! jeg erindrer ikke meer, at De har fornærmet mig. Endmere! jeg erindrer, at De har ikke fornærmet mig. Deres ædle Hjerter har ingen Deel i de Handlinger, som De selv kalder Fornærmelser.

Alviss.

Caroline! De er en Engel! De tilgiver.

Caroline.

Gid jeg havde noget at tilgive Dem! Det er saa sødt at kunne tilgive, at jeg ikke skulde nægte mig denne Fornøjelse.

Obersten.

Det, min Pige! saa skal det være! Men det er ogsaa en brav Karl. Han har villet slaaes med Major Schirmer i din Faders Sted. Der har Du min Haand, min Dreng! Du er, Djævelen regjere mig en fir Tyr, uagtet Du er lidt gal.

Elementia.

Men nu har jeg en Høne at plukke med Dig, min kjære Broder!

Werbahl.

Hvorledes? Er der ogsaa noget galt med Dig?

Elementia.

Ja vist. Hvorfor skulde jeg gaae frie mere end de andre? Glæd Dem over mig, kjære Onkel! De kjender ikke alle mine Talenter endnu. Min Bro-

der

der har opbaget eet hos mig, som jeg selv ikke kjendte. Han vil gjøre mig til Afkrise.

Caroline.

Jeg gratulerer.

Elementia.

Gratuleer mig eengang endnu, for han gifter mig med en Aftør; og det alt i Følge dette Brev, som han, Gud veed hvordan — har faaet fat paa.

Alvis.

Paa en ærlig Maade, min Søster! det laae der paa Bordet.

Elementia.

Men hvem kan vel have skrevet dette Brev, og det paa en Convolut med Udskrift til mig? Udskriften er Hiervals Haand. Den anden Skrift kjender jeg ikke.

Verdahl.

Lad mig see! (tager Brevet.) Det skal vi snart faae oplyst. (Gaaer til Dorren, og raaber.) Jens!

Elleve Scene.

De forrige. Jens.

Verdahl.

Hør min gode Jens! kjender du dette Brev?

(Leverer ham Brevet)

Jens.

O! tal ikke derom; Herr Etatsraad! Lad det blive en Sag imellem os.

Al-

Alviiis.

Har du skrevet det eller ikke? Svar mig!

Jens.

Siden det ikke kan være anderledes, saa nytter det ikke at nægte det. Ja jeg har skrevet det.

Alviiis.

Og i hvad Hensigt!

Jens.

Ikke i nogen ond. Vare for Spøg.

Werda hl.

Det er kun efter en Forskrift.

Jens.

Nej, Herr Etatsraad! lad mig ligesaa gode sige Tingen som den er. Der var kommet en Kurre paa Traaden imellem Lise og mig, som staaer der...

Lise.

Naa nu faaer vi nye Historier.

Jens.

Og saa skrev jeg dette Brev, som jeg vilde vise hende, for at bilde hende ind, at jeg kunde gjøre langt større Lykke, end at faae hende til Kone.

Elementia (leer.)

Ha ha ha! Ogsaa der har din Skarpsindighed spillet Dig en Pokkers Streg.

Alviiis.

Min Gud! saa er det da skrevet i Stjernerne, at jeg skal have taget Jejl i alting i Dag!

Tolv=

T o l v t e S c e n e.

De Forrige. Fierval.

Elementia.

De kommer ret, som De var kaldet, for at jeg kan bede Dem om at sige baade Ammen og Gjor-demoderen af. Barselskonen er forløst uden at have behøvet nogen af Delene.

Fierval.

Det glæder mig.

Alvis (til Fierval.)

Det var ikke den Taushed, De lovede mig. De har forraadt mig.

Fierval.

Taalmodighed! Jeg har ikke handlet imod Deres Forbud.

Elementia.

Var Du ikke saa blind, saa . . .

Caroline.

Beste Veninde! Staan Din Broder!

Fierval.

Men glæd Dem nu ogsaa noget med mig! jeg faaer i dette Øjeblik et Brev, hvori man melder mig, at ikke allene mit Navn er udslettet af Emigrantlisten, men ogsaa at mine Eiendomme ere restituerede.

Alvis.

Gud være lovet! beste Blinville!

Werdahl. Obersten og Caroline.

(alle paa eensgang.)

Blinville!

Fierval.

Ja, saa hedder jeg. Tilgiv mig, at jeg saa længe har baaret et laant Navn; og tillad mig at jeg nedlægger min hele Formue for den elskværdige Elementias Fodder.

E l e

Elementia.
 Læg Dem selv med; for det er det eneste, jeg gleder sig over at tage op.

Werdahl.
 Jeg tager uendelig Deel i Deres Lykke.

Obersten.
 Og jeg, D'evlen annamme mig! med.

Caroline (til Elementia.)
 Hvilken Lykke! kære Veninde!

Elementia.
 Og Du min Broder! Du siger ikke et Ord.

Alvis.
 Jeg er gandske forstenet. Hvorledes? Du elsker Blinville?

Elementia.
 En anden vilde have mærket det for længe siden.

Kierval.
 Min Ven! Deres Samtykke!

Alvis.
 Gud velsigne Dig, min Broder!

Elementia.
 Dine Dine og Din Skarpsindighed har i Dag gjort Dig slet Tjeneste. Alt, hvad Du har seet og udfundet, har ikke været til; og det eneste, som Du kunde og burde have seet, har Du været blind for. Lær deraf for Fremtiden at tage Dig i Agt for falske Formodninger.

Alvis.
 Jeg skal forbedre mig. Jeg sværger ved Carolines Kjerlighed, at jeg skal rette denne Feil.

Caroline.
 Intet meer i denne Materie, om jeg tør bede.

Alvis.
 (Tager nogle Papirer op afommen.)
 Blinville! Jeg har i Dag ved en vis Handelse faaet

faaet 200 Rdlr. til at gjøre godt med. Hvad om vi gav Lise dem til Medgift?

Fierval.

Bravo!

Lise.

Tak som byder!

Caroline.

Og hvem skal deele denne Rigdom?

Jens (til Obersten.)

Dersom Herr Obersten vil tillade, at Lise og jeg staaer vores Pjalter sammen.

Obersten.

Handen tage mig! om jeg ikke vil. Tag hende! jeg skal ogsaa være betænkt paa lidt Udstyr til Jer.

Lise.

Tusend Tak! Herr Oberst!

Alviss.

See der da! modtag altsaa disse Penge. (Jens vil tagdem.)

Lise.

(Slaaer ham over Fingrene, og tager Pengene.)

Fingrene hos sig selv, Herr Jens!

Jens.

Men er det ikke det samme?

Wer dahl.

Jeg skal nok betænke dig.

Jens.

Jeg har den Ere at takke

Alviss.

Der er allerede sørget for dig. Jeg veed, hvad du ønsker, og har lagt en Plan.

Fierval.

Atter en Plan.

Elementia.

(Deklamerer det sidste Vers af Harlequin Patriot.)

Tilbage mig dog, min Ven! at Du er bindegat!

Virtuosen

No. 1.

Comedie in een Act.

Personerne:

Dyrendahl, en Herbergerer og Migniaturmaler.

Madame Cecilia, en Enke og hans Søster.

Winther, en Bestindigt Capitain.

Amalia, hans Broder-Datter.

Ersurt, en Kopist.

Philip Moses, en Jøde.

Handlingen foregaaer i en Stue udi Dyrendahls Herbergeer-Gaard. Der staaer et Bord med Maler-Anstalter paa, et Skatol, og andre fornødne Møbler, omkring i Værelset.

Første Scene.

Dyrendahl (maler paa et Miniature-Portrait). Cecilia
(sidder og syer.)

Cecilia.

Min Broder!

Dyrendahl.

Jeg troer, Fanden staaer i den Kone — Kan du
ikke lade mig sidde i Fred og male?

Cecilia.

Naa, naa; om Forladelse. —

(En kort Stiltienhed.)

Dyrendahl.

Hvad var det, du vilde mig?

Cecilia.

Det intet af Betydning; det var kun noget
Dyt, jeg tænkte paa.

Dyrendahl.

Hvad er det for noget Dyt? . . er det godt?

Cecilia.

Ja, meget godt Du kender jo den unge
Erfurt?

Dyrendahl.

Hvad han? . . . har han brækket Halsen? . . .
Sidder han i Slutteriet?

Heibergs Skuespil, 1ste Deel.

M

C

Cecilia.

Nei; . . Det vilde du dog vel ikke ønske ham?

Dyrendahl.

Saamænd ville jeg just ikke; men om han blev lam i den høire Haand, saa at han ikke kunde male længere, det skulde jeg ikke fortryde paa. Isteden for at give sig af med det, som han ikke forstaaer, gjorde han meget bedre i, om han sad i Mentekammeret paa sin Podes, og skrev, og ikke forsømte sine Pligter.

Cecilia.

Jeg har aldrig hørt, at han forsømte sine Pligter, og gjør han det, saa er det værst for ham selv. Men, om du ikke vilde tage det ilde op, min Broder! saa synes mig virkelig, at du gjorde bedre i at male lidt mindre; for du kan dog ikke leve af det; og dersom du passede dine andre Sager lidt bedre, saa gik det ikke saa uordentlig til, som det gaaer; og saa kjørte de Reisende ikke saaledes vores Dør forbi, og tog ind til vores Naboer, som de gjør.

Dyrendahl.

Men, hvorfor passer du da ikke paa? Søster!

Cecilia.

Du gjør Synd i at bebreide mig. Jeg gjør sandelig, hvad jeg kan; men du er jo Mand, og Herre i Huset, og naar du ikke vil tage dig af Vertskabet, saa nytter det ikke alt, hvad jeg gjør.

Dy.

Dyrendahl.

Nok om det, Søster! . . . nok om det . . .
Men hvad Nyt var det, du ville fortælle om denne
Monsieur Ersurt?

Cecilia.

Han skal gives med Jomfrue Amalia, Capitain
Winthers Broder-Datter.

Dyrendahl.

Vestindianerens Capitain Winthers Broderdatter,
ter, som logerer hos os?

Cecilia.

Saa rigtig; med den Jomfrue Amalie, som lo-
gerer her i Huset.

Dyrendahl (stænger Dørfelen og Maleriet.)

Saa for en Ulykke! og det kalder du godt Nyt?

Cecilia.

Hvad fattes dig? Er du kanske selv forliebt?

Dyrendahl.

Erder du jeg er gal? En Enkemand paa tredie
sindstye Har. skulle være forliebt?

Cecilia.

Man har hørt det, der var galnere endnu, om
Mænd paa halvskersindstye Har. Men hvorfor
tager du dig dette saa nær?

Dyrendahl.

Skal den indbildte Pog gjøre saadan en Ulykke?
Den Dosmer!

Cecilia.

Hvor kan du nu kalde ham en Døsmer? Du har jo dog saa tidt roest ham og sagt, at han havde et stort Anlæg af Naturen.

Dyrendahl.

Ja det har jeg ogsaa, saalange som den Knægt holdt sig inden sine Skranker. Men fordi man har begyndt hist og her i nogen af hans smaae Cirkler at rose hans Arbejde, saa har Knægten med eet faaet saadanne Indbildninger, at han troer, han er den største Kunstner i Verden; og saa seer han mig over Hovedet, ret som om jeg var en Gadedreng, eller hans Discipel.

Cecilia.

O det troer jeg ikke; men om nu saa var, hvad kunde det da hindre dig? Du taber jo derved ikke noget af din Anseelse. Desuden veed jeg, og det med Sikkerhed, at han aldrig taler om dine Arbejder, uden med Agtelse; og aldrig har han forsøgt paa, at stifte dig ud, eller komme dig i Forkjæbet, nogen Steder.

Dyrendahl.

Det skulle ogsaa Ganden forbyde ham. Men, du kan troe mig, Søster! det er en impertinent Karl; og med alt det han lader sig og sine Arbejder udbasune, hvad er det saa? — Ikke, min Sjæl! andet, end noget Kludderie, og noget Nürnbergers.

Kram.

Kram. Det kunde vist ikke skade, om Bingerne blev
ve lidt stakkede paa ham. — Altså, siger du, skal
han ægte Jomfrue Amalia?

Cecilia.

Ja; og det fornøier mig. Det er dog saadan
en snu Pige; og han er virkelig — i hvad du ogsaa
saa troer — et stikkeligt Menneske.

Dyrendahl.

Jeg var tilfreds, at du var hans Kone, siden
du holder saa meget af ham. Men det var Synd,
for den stakkels Amalia, om hun skulle faae en saa-
dan Karl.

Cecilia.

Men, hvorfor hader du dog det stakkels Men-
neske saa meget?

Dyrendahl.

Hader ham? — Hvem Guden har sagt, at jeg
hader ham? — Men — (Lager Penselen og Maleriet
igjen.) Lad mig nu være i Ro. Det er en Satans
Mund, der sidder paa dig. Du veed jo dog, at jeg
aldrig kan lide, at du snakker, naar jeg skal arbejde.

Cecilia.

Du had mig jo selv tale. Men jeg skal gjerne
gaar, for at du kan faae Roelighed. (Gaar.)

Altså, siger du, skal han ægte Jomfrue Amalia?

Dyrendahl.

Altså

Anden Scene.

Dyrendahl (allene.)

Han skulde gjøre denne Lykke? — Det gjør mig ondt, at jeg maae lægge Hindringer i Vejen. Capitain Winther er min Ven, og jeg kan ikke forsvare det, at tie med Erfurts Fejl. — Det er vel min Pligt ikke at tale ilde om nogen. Men den unge Herre maae pardonner mig, her kommer mine Pligter i Collision med hinanden; og naar een af to Ting er uundgaelig, saa er det dog altid bedre, at jeg forvolder ham en kort Ubehagelighed, end at jeg skulde stiltiende see paa, at min Ven og hans Broderdatter løber selv ind i Ulykken.

Tredie Scene.

Dyrendahl. Amalia.

Dyrendahl.

See, god Morgen! min smukke Jomfrue! alle saa tidlig opstaaet?

Amalia.

Og Kloffen gaaer til eet.

Dyrendahl.

Det er sandt, min smukke Jomfrue! det huskede jeg saamænd ikke paa. Men Tiden løber saa hurtigt, at jeg ikke veed selv, hvor den bliver af, naar jeg har noget at bestille; og jeg kan aldrig være ledig.

dig. Dette Portræt, som Deres Onkel har bestilt,
er nu færdigt. Seer De? Jomfrue!

(han viser hende Portrætet.)

Amalia (beseer det.)

Det smukt malet, Herr Dyrendahl! og med
megen Flid; kun må De tillade mig, jeg synes
ikke, at denne Næse ligner min Onkels Næse saa
gandske rigtig; og jeg troer, det er det, som gjør
hele Ansigtet noget vanskeligt at kjende.

Dyrendahl.

Jomfrue! det maa De tilgive mig; det for-
staaer jeg bedre. Denne Næse og hele Ansigtet lig-
ner Deres Onkel saa godt, som det er mueligt.

Amalia.

Forlad mig, Herr Dyrendahl! jeg tilstaaer
gerne min Ukyndighed. Et Fruentimmers Dom i
de skjønne Konster er heller ikke af megen Betydning.

Dyrendahl.

Om Forladelse! min smukke Jomfrue! den er
virkelig ikke ubetydelig, skjøndt den just ikke altid er
rigtig — Men, tillad mig at spørge, om det er
sandt, som man siger, at De skal giftes. Maae
jeg gratulere?

Amalia.

Jeg takker. Jeg tør vel ikke nægte det for Dem?

Dyrendahl.

Og den lykkelige, er da den unge Ersurt?

Amalia

Amalia.

Ja. Og han er jo Deres Collega i Maler-Konsten?

Dyrendahl.

Collega? — ja om De saa befaler. — Han sukker rigtig nok lidt med Malerie, — og dersom han fra sin Barndom af, havde anvendt sin Tid vel, saa kunde der rigtig nok have blevet noget af ham.

Amalia.

Har han da anvendt sin Ungdoms-Tid saa flet?

Dyrendahl.

Det vil jeg just ikke sige, Jomfrue! men han har ikke anvendt den vel nok, til at kunde blive Virtuøs i sin Konst. Og saa befatter han sig med for mange Slags Malerier, og det burde han lade være.

Amalia.

Det er sandt, at hvem der vil være stor i alle Ting, bliver sjelden mere end middelmaadig. Men hvorledes har da De kundet bringe det saa vidt i saa mange af Malerkonstens Grene?

Dyrendahl.

Det er en lykkelig Naturens Gave, som jeg takker Gud for. Men hvad der lykkes een, lykkes derfor ikke alle; og uden at roese mig selv, skulle jeg dog neppe troe, at Herr Erfurt vil vove paa at maale sig med mig; dertil er han nok endnu for ung.

Amalia.

Amalia.

Jeg har dog hørt sige, at Alderen i og for sig selv ikke var nok til at bestemme en Konstners Værd.

Dyrendahl.

Gandske sandt, Jomfrue! men Alderen, naar den foreenes med Talenter, giver dog en Konstner større Agtelse, end Ungdom allene kan forskaffe. Hvad mig angaaer, maae jeg have den Ære at sige Dem, at min Reputation har allerede for længe siden været etableret over hele Europa. Jeg har fire Gange vundet Premier ved udenlandske Akademier. Jeg har havt de meest glimrende Tilbud, om at nedsætte mig i Prag, Lissabon og Philadelphia. Jeg har malet Ozafows Erobring paa en Plade ikke større end en Dukat. Keiserinden af Rusland bærer den daglig i en Silkelidse om sin Hals. Keiser Joseph, som jeg aldrig har seet, malede jeg til den frappanteste Liighed, blot efter, hvad jeg vidste om hans Bedrifter. En Barneryg, som er Konstens non plus ultra, efterligner jeg paa det allerfuldkomneste. De franske Prindser — Gud velsigne de ædle og fromme Herrer! — har ladet mig paa anden Haand anmode, om at forfærdige et Bælt til et Kabinet i Ara-besker, som skal forestille de Bedrifter, som de agter at udføre i Frankrig. Men det, som af alle endnu ansees for at være mit Mesterstykke, er hele Klopstoks Messiasbe, som jeg har havt den Naade at male

i Mes

i Medaillons for at sætte paa Strømpebaand, til
Keiser-Kroningen i Frankfurt.

Amalia.

Min Gud! det er jo forfærdeligt! Men hvad
er da Deres Hovedsag?

Dyrendahl.

Intet, og alt.

Amalia.

De er altsaa en sand Virtuos?

Dyrendahl.

I Ordets gode Forstand tør jeg vel modtage Ti-
telen. Og dog maae De ikke troe, at jeg har op-
naaet al den Guldkommenhed, som det er mueligt
for et Menneske at opnaae. Saa uforkammet er
jeg ikke at torde paaatae det. Den høieste Guldkom-
menhed, som er muelig for et Menneske, troer jeg
overalt ikke, at nogen endnu har naaet. Men aller-
mindst maae man i den unge Alder have saadanne
Indbildringer.

Amalia.

Dette skal vel sigte til Erfurt?

Dyrendahl.

Jeg vil ikke nægte det, endstjønt han er min in-
time Ven. Ethvert Menneske har sin Skrøbelighed,
og denne er nu hans. Gud veed, jeg har selv man-
ge Feil; men denne har jeg fundet hos ham fra hans
Varnsbeen af.

Amalia

Amalia.

Saa har da Hr. Dyrendahl kjendt ham længe?

Dyrendahl.

O ja. Jeg har holdt usigelig meget af ham, og ret glædet mig over alle de gode Egenskaber, som jeg har fundet hos ham. Jeg skal heller ikke nægte, at han jo var et Mønster for unge Mennesker, naar han kun ikke var saa stor en Liebhaber, og spillede med saa uindskrænket en Lyst.

Amalia.

Spiller han? O det er herligt. Saa har jeg jo Læremesteren altid i Huset. Hvad Instrument? Herr Dyrendahl!

Dyrendahl.

De forstaaer mig ikke, Jomfrue! De tænker paa den ædle Kunst, den guddommelige Musik. Det, det er Kortspil jeg meener — det ødelæggende Kortspil; Satans egen Opfindelse; den Helvedes Lyst, der aldrig kan udryddes af det Hjerte, hvori den een gang har faaet Indpas; og som er Aarsag i, at saa mangen en Mand gjør sin Kone og sine Børn bestandig ullykkelige. Kjereste, bedste Jomfrue! hvor skalbe det ikke smerte mig, om jeg nogensinde skulle opleve den Tid, da jeg maatte see Dem at være bleven et Offer for . . .

Amalia (fortrødelig.)

Herr Dyrendahl! Jeg troer at De har foresat

sig

sig at holde en Portale over Deres intime Ven. De
maae altsaa tillade mig, at jeg gaaer bort, for at
give Dem Tid til at studere bedre over paa den. Jeg
kommer igjen for at høre Næsten siden.

(Gaaer.)

Fjerde Scene.

Dyrendahl. (allene.)

Ja kom kuns, naar hun behager, Gomsfrue! jeg
kan ikke hjælpe hende. Jeg skal tjene hende til Trods
for hende selv. Jeg vil ikke have det paa min Sam-
vittighed, at hun bliver uhykkelig, og jeg har kundet
afværge det. Saa meget desbedre, naar jeg opnaaer
mine egne Hensigter med det samme. — Men, der
kommer nogen — seer man! — der har vi ham.

Femte Scene.

Dyrendahl. Winther. Erfurt.

Winther.

(I det han stoder Erfurt ind.)

Du skal have Tak! men det passer bedre til min
Broderdatter; saa at sige. Jeg skal levere hende
det i dit Navn. . . . See, god Dag, Herr Bert!
naa! hvorledes gaaer det med mit Portræt?

Dyrendahl.

Her er det, Herr Capitain! gandske færdigt.

(Han leverer Winther Portrætet.)

W i n

Wint her (betragter det.)

Hvad den stemme Syge! Skal det være mig? Jeg seer jo ud som en uredelig Recensent; saa at sige. Sy for Djævelen! det skumle, liderlige, lumskede Fjæs; det skulle være Capitain Winthers Physiognomie? Saa jeg saaledes ud, saa gid jeg faae en Ulykke, om jeg ikke burde staae i Gæbestoffen tre Dage i Nød, og det bare for Ansigtets Skyld; saa at sige.

Dyrendahl.

De har Lov til at beskrive Deres Ansigt og Lineamenter saaledes som De behager; men jeg forsikrer Dem om, at dette Portræt ligner Dem og ingen anden.

Wint her.

Jeg troer han er gal, Herre! har dette Bæst Capitain Winthers aabne redelige Ansigt? saa at sige. Det skal ingen ærlig Mand have sagt. Om jeg end aldrig var ærlig, saa veed jeg dog, at jeg seer ærlig ud. See paa det, Erfurt! Du er ogsaa Maler; sig mig reent ud: Ligner det mig? saa at sige.

Erfurt.

Just fordi jeg er Maler, maae jeg seabe mig at sige mine Tanker herom.

Dyrendahl.

Herr Capitain! De er den første, der har fornærmet mig paa denne Maade.

Win

W i n t h e r.

Da troer jeg, faae den Ulykke! ikke, at jeg er den første ærlige Mand, som De har malet som en Skjelm; saa at sige. Nej, Herre! det er ikke mig; nej, paa min Sjæl! er det ikke. Dog, De skal ikke have spildt Tiden for intet. Jeg veed, De er ellers en excellent Maler, men dette har ikke lykkedes Dem. Det hænder flere. De skal faae Deres Penge for det; men send det ud i Stokhuus-Commissionen, og hør, om Herrerne derude aldrig har seet nogen, som Ansigtet ligner; og lad ham faae det; saa at sige.

D y r e n d a h l (assides.)

Jeg faaer holde gode Miner. (Hvit.) Jeg beklager, at jeg har været saa uheldig denne Gang, og ikke truffet Dem bedre.

E r f u r t.

Oh! det siger intet. At Portrætet, enten det nu ligner eller ikke, er gjort med Flid, er unægteligt. En Kunstner er ikke altid lige godt oplagt! og det er umueligt andet, end at man een eller anden Gang er mindre heldig, end sædvanligt.

D y r e n d a h l (spodst.)

Jeg formoder dog, at denne Ulykke endnu aldrig har truffet Dem.

W i n t h e r.

Saa min Sjæl! siden De taler saaledes, min Faer! saa see paa dette her. (Han tager et Ilden Præstens
fron

tion, med brillant Indfarthing, op af Kommen, og viser ham.)
 Hvad siger han om det? Faer! Ligner det? saa
 at sige.

Dyrendahl.

Ja overmaade meget. Men jeg synes, at det
 er min Kjelderpiges Portræt.

Winther.

For tusende Ulykker, Herre! er han gal? . . .
 Dette lille nydelige Ansigt, det skulde være hans
 bredmundede Kjelderpige? . . . Forlad mig, Herre!
 enten er han et Væst, eller ogsaa en ondskabsfuld
 Krabat; saa at sige. Kiender han det ikke?

Dyrendahl.

(Seer nøje paa det og tier.)

Erfurt.

Jeg troer meget gjerne, at De ikke kiender det.
 Jeg finder selv, at det ikke ligner saa meget, som det
 kunde.

Winther.

Oh nu da; det kan vel være, at det kunde ligne
 mere; men saa er det dog meget mere ligt end dette
 forbandede Billede. Gid Fanden havde det! saa at
 sige; dog uden Skade for ham. Naar, Faer! Kiender
 han ikke min Broderdatter?

Dyrendahl.

Jeg vilde just have sagt det, men jeg turde ikke
 vove det, af Frygt for at fælle. Hvem har gjort det?

Win

Winter.

Kan han ikke sige, om det ligner, eller om det er godt, uden han skal vide, hvem der har malet det? Det er eet af Jeres Virtuos-Kneb, som I har tilfælles med Recensenterne, at I ikke tør indlade Jer i at bedømme Tingen, førend I kjender Manden; deraf kommer det, at I gode Recensentere for det meste dømme som nogen Skurker; saa at sige.

Dyrendahl.

Jeg forsikker, at jeg i mine Domme aldrig seer paa andet end paa Tingen; derfor kan Deres Anmærkning ikke træffe mig, saa rigtig som den ellers i Almindelighed er.

Winter.

Saa, saa min Sjæl! er den rigtig; og at dømme paa den Maade, det er Halunk-Streger; saa at sige. Det er netop, ligesom om man ikke kunde sige, hvordan en Ret Mad smagte, førend man vidste, hvem der havde lavet den; Jeg kan for min Død ikke lide saadant noget; saa at sige. Nej! ærlig, frit og redelig skal I sige Jeres Mening, og saa bryde Jer Fanden om, enten Vedkommende bliver vrede eller blide. Naa da! siden De endelig vil vide, hvem Maleren er, saa staaer han der.

Erfurt.

De veed, at jeg er kun Dilettant, og oven i Kjøbet en ung Begynder. Jeg seer selv meget vel,

at

at mine Fusterier har mange betydelige Fejl, og derfor troer jeg heller ikke, at mine Arbejder bør bedømmes saa strengt, som de, der kommer fra en Haand, hvorfra man er berettiget til at vente Meesterstykker.

Dyrendahl.

De er min Ven, Herr Erfurt! men Sandheden har ældre Adkomst til mit Venskab; og med samme Nødelighed, hvormed jeg tilstaaer Dem, at jeg i dette, saavel som i alle andre af Deres Malerier, finder et fortræffeligt Anlæg, maae jeg ogsaa anmærke, at der vil mange Aars Øvelse til, førend Du naaer til en vis Grad af Fuldkommenhed. Det er sandt, at da jeg malede det første Stykke, som jeg fik Præmie for udenlands, og som forestiller to hellige Engle, der staaes om et Fad Risengrød, og Nissen kommer med sin røde Nathue paa, og æder Grøden fra dem, medens de staaes, da var jeg kun to og tyve Aar gammel; men siden den Tid har jeg ogsaa af egen Erfaring lært, at der vil graae Haar i Hovedet, førend man maae tænke paa at levere Meesterstykker.

Wint her.

Hvad Ganden er det for Sludder; saa at sige. Altsaa, naar jeg skal bedømme et Malerie, saa maae jeg først gaae hen og tage Parykken af Maleren, og tælle, hvor mange graae Haar, han har i Hovedet.

vedet. Gammel Viin og gamle Benner har jeg nok hørt roses frem for de unge; men hvad siger De om gamle Piger? min Faer! er de ogsaa bedre end de unge? Troe han mig, Faer! et Malerle kan gjerne være godt, fordi et Barn har malet det; og slet, om saa Methusalem selv var Mesteren; saa at sige. Alderen gjør her intet til Sagen.

Dyrendahl.

Jo jo! den gjør sandelig ikke lidet, det kan De troe. Smidlertid naar Herr Capitainen er fornøjet med dette Portræt, hvorfor skulde jeg da lase det? Men — maae jeg see det eengang endnu (Winther ses seer ham det.) O ja, det er ret smukt; — men Indfatningen har jeg seet hos Jøden Philip Moses.

Ersurt.

Det nægter jeg slet ikke. Jeg har jo heller aldrig givet mig ud for at være Guldsmed eller Juvelerer.

Winther.

Det er jo kunslidderfladder; saa at sige. Hør, min Søn! du maae, faae den Ulykke! male mig; for dette forbandede Ristelaags Ansigt, det vil jeg ikke eie, eller have det hængendes hos mig. Ah! jeg maatte jo gaae i en dødelig Frygt for, at din Amalia kunde engang med Tiden faae en Søn, saa at sige, som lignede denne Stratenrøver; og saa vilde jeg, min Sjæl! aldrig kjendes ved ham. Dog

maae han ikke troe, Gaer! at jeg er vreed paa ham for det, eller at jeg derfor anseer ham for en Klud: dermaads. Vi kan jo alle gjøre noget galt i vores Dage. Jeg gjorde selv engang et falskt Bessik, saa at Fanden havde nær taget ved mit hele Nederie, saa at sige; men mon jeg derfor ikke skulde være en god Skipper? Seer han . . . jeg siger endnu engang: han har ikke været lykkelig i at træffe mig, og det er alt. Nu skal Erfurt male mig, og træffer han mig, saa er det godt; træffer han mig ikke, ih! saa kan han jo være lige brav Karl for det; saa at sige.

Erfurt.

Jeg skal vove at forsøge; men skulle jeg ikke være heldig i at træffe min Belgjörers Lineamenter, da vil jeg ansee det som et Bink til at bryde min Pensel itu; og jeg skal adlyde.

Dyrendahl.

Det maae De ingenlunde gjøre, min Herre! uagtet jeg forud seer, at De ikke vil blive heldig. De er ung, og der kan endnu blive noget af Dem. Capitainens Lineamenter ere meget vanskelige at træffe; og, uden at roese mig selv, tør jeg sige, at den Mand's Ansigt, hvis Liighed jeg ikke kan træffe, er ikke skabt for Penselen. Imidlertid skal jeg hjælpe, og rette noget hist og her. De skal endnu blive fornøjet, og jeg giver Dem min Haand paa, at, inden jeg slipper Portrætet, skal det ligne Dem.

Winther.

Godt! godt! det skal saamænd fornøje mig. Men, for Djevelen! lad mig endelig faae mit eget Ansigt, for jeg kan, paa min Sjæl! ikke lide at laane noget, som jeg har selv; saa at sige.

Dyrendahl.

Jeg maae forlade Dem, mine Herrer! jeg har et vigtigt Errende. Adieu. (Affædes i det han gaar.)

Enten skal jeg brække din Hals, eller du min, Kammerat! det lover jeg dig. (Gaar.)

Sjette Scene.

Winther. Erfurt.

Winther.

Veed du hvad? min Dreng! det er, gid jeg faae en Ulykke! een af de Folk, som troer, at Naturen først indlagde sig Ere, da den freimbragde ham. Han anseer os andre som den Syning, der sidder paa Navneklude; noget Jass-Arbejde, som man værner sig til paa; saa at sige.

Erfurt.

Jeg undrer mig virkelig over, at han ikke har truffet Dem bedre; thi man maae sige, hvad man vil om ham, saa kjender jeg kun en faa Liebhabere, der maler bedre Migniatur-Stykker end han. Forresten praler og lyver han ret som en Virtuos. De
hør-

hørte selv en lille Prøve derpaa før, om Englerne og Misengrøden. Som Maler, er han her i Kjøbenhavn næsten ligesaa lidt bekendt som jeg; og uden for Byen, er jeg vis paa, at der er ikke en Sjæl, der kjender ham, uden kanskee de Folk, der har logeret hos ham.

Winther.

Ja; men seer du, min Dreng! det kommer mig for, som om han vilde være den eneste Mand i Verden, der duede til noget; og han bliver ordentlig vreed, naar han seer, at en anden kan gjøre noget bedre end han; og det kan jeg, paa min Sjæl! ikke lide; saa at sige.

Erfurt.

Det er en Svaghed, som han, desto værre! har tilfælles med saa mange andre; en Svaghed, som man maatte ønske for evig udryddet af Konsternes og Videnskabernes Rige. Herre Gud! hvor er det ikke en Ynk, at Mennesker kan være saa egoistiske, at troe, at de taber ved den Nøds, som en anden erhverver sig! eller at det Bisald, som man yder paa en anden, — enten det nu er fortjent eller ikke, — er et Næn, der begaaes imod deres egne Fortsættelser! Rival-Had i Kjerlighed, det er noget, som jeg kan forstaae mig paa; men i Konster og Videnskaber er Emulation det eeneste, der er tilladeligt.

Naar

Naar jeg undtager denne Skrøbelighed, troer jeg vist ikke, at Manden er ond.

Wint her.

Hør, min Søn! veed du hvad? den, der tænker saaledes som han i denne Materie, han er, min Sjæl! en Halunk; saa at sige. Han kan aldrig have et godt Hjerte. — Men det kan nu være ligemeget. Lad os see at faae fat paa min Amalia. (Han gaaer til Døren i Baggrunden, og raaber.) Amalia! Amalia!

Syvende Scene.

De Forrige. Amalia.

Wint her.

See her, min Pige! Denne Prætension er Erfurts Arbejde. Han har foræret mig den, og jeg giver dig den igjen; saa at sige. Er det ikke saa? Erfurt!

Erfurt.

Jeg torde ikke vove at byde min Amalia denne Vaggatelle

Wint her.

Hvad Djeulen siger du? Du torde ikke byde hende den, men mig kunde den være god nok til? . . . Naa, du har ret lært at gjøre Complimenter; saa at sige.

Am a

Amalia.

Beste Onkel! det var vist ikke hans Mening . . .

Erfurt.

Lad mig . . .

Winther.

Sladder Sladder! . . . Børn! jeg veed nok, hvad saadant noget betyder. Tag du den, min Dige! den er god nok til dig, og giv Erfurt et Kys for den, saa er den betalt, saa at sige. Ikke sandt?

Erfurt.

Mere end betalt.

(Han koster Amalia, og hanger Præensionen om hendes Hals.)

Winther.

Hør nu, Børn! hvad jeg vil sige Jer: Jeg giver dig min Broderdatter, Erfurt! og jeg holder af hende, som om hun var mit eget Børn; men er du ikke stikkelig imod hende, saa gaar jeg til Bæst igjen, og segler Skibet i Sønk af Sorg; saa at sige.

Amalia og Erfurt.

(Penge paa engang.)

Beste Onkel! . . .

Winther.

Tyst! lad mig tale først, siden kan I andre sladdre. Jeg gier dig min Broderdatter, ikke fordi du har nogle saa Skillingen; for dem trænger hun ikke til; saa at sige. Jeg har flere Penge end hun

hun og du behøver; og du skulle have faaet hende, om du saa ikke eiede Kjolen paa Kroppen, fordi jeg troer, at du er en brav Dreng, og fordi hun holder af dig; saa at sige. Men, jeg vil ikke vide af nogen langvarige Omstændigheder. Livet er ubestaaeligt; og hvem veed, hvor snart jeg ligger med Næsen i Vejret? Jeg havde tænkt at bие med Jeres Bryllup, til at jeg fik min Gaard færdig; men jeg har tænkt om igjen. Hvorfore skal man opsætte det til i Morgen, som kan skee ligesaa godt i Dag? derfore vil jeg, at I skal holde Bryllup i Overmorgen; saa at sige. Kongebrevet er bestilt. Hvad siger I om det? Værn!

Erfurt (hæstigt.)

Beste Onkel! De forekommer mine Onsker, og

Wint her.

Err! Err! Du skyder mig en forbandet Fart, ti Mile i Bagten; saa at sige. Det er godt . . . Men . . . du taler jo ikke et Ord, Amalia! har du noget at indvende?

Amalia (undseelig.)

Jeg . . . jeg . . . veed ikke . . . hvad . . . min Onkel . . . hvad han befaler . . .

Wint her.

Det Sprog kan Fanden ikke forstaae. Vil du? eller vil du ikke? See der er min Haand! Vil du, saa

saa staae til; og vil du ikke, saa lad være! saa at sige.

Amalia.

(Tager ham i Haanden.)

Wint her.

(Lægger hendes Haand i Erfurds.)

See nu forstaaer jeg dig. Kunde du ikke lige-
saa godt sige ja? Tøs! Naar da! det er altsaa klap-
pet og klart. Gud velsigne Jer begge! saa at sige.
(Han kysser dem.) Men, nogen Anstalter maae her
dog gøres. See! der kommer Bertens Søster,
som om hun var kaldet.

Attende Scene.

De Forrige. Cecilia.

Wint her.

Madam! disse unge Folk skal have Bryllup i
Overmorgen; saa at sige. Kan De gjøre nogen An-
retning dertil her i Huset?

Cecilia.

Jeg gratulerer . . . Jo, Herr Capitain! saa
godt, som noget andet Sted. Jeg har Opsatser,
Postementer, Platmenager, Desertsade, Frugtkur-
ve, og alt, hvad De kan regne op, og jeg skal levere
Capitainen en Fortegnelse paa to og tredive Retter
Mad, som De kan vælge iblant.

Wint her.

Gud forlade hende, saa at sige. Jeg havde

tunst

kuns fire Retter Mad, da jeg havde Bryllup med min salig Kone. Jeg bryder mig ikke om alt det Fias, seer hun. Der er kuns een Ret, jeg vil ordinere, og det er en Skildpadde, som jeg selv har. Seer hun, Madame! jeg er en Vestindianer, saa at sige; og det er just min Mad. Amalia! Du siger hende, hvordan den skal laves.

Amalia.

Det forstaaer sig. Det gjør jeg med Fornøjelse.

Winther.

Brav spansk Peber maae der paa, det maa hun ikke forglemme.

Cecilia.

O! saa forstaaer min Broder sig paa det. Saa skal det nok laves ligesom Satiren. Min Broder er en Satirikus, og han siger, at der skal brav spansk Peber paa Satiren, om den skal smage godt.

Winther.

Saa ligner jo Satiren en gammel Jomfrue, siden den er saa pebret?

Erfurt.

Den ikke allene ligner, men den er det.

Winther.

Saae den Ulykke, om jeg troer, at hun er Jomfrue!

Erfurt.

Og, hvorfor ikke? em jeg maae spørge.

Win-

Winther.

Forði hun har været Kammerpige saa mange Steder, og hjulpet saa mangen en Abekat af sine Klæder; saa at sige.

Cecilia.

Ja jeg skal nok komme ud af det, Herr Capitaine! Den skal nok blive lavet.

Winther.

Det vil jeg ogsaa lade hende sørge for. Gjør nu kun Anstalter, Madame! Jeg gaaer ud i Byen et Øjeblik i et Ørende, og naar jeg kommer igjen, saa lad os faae noget at spise til Middag; saa at sige.

Erfurt.

Kan jeg ikke være Dem til Tjeneste i nogen Ting?

Winther.

Bliv du hos din Amalia! min Dreng! . . .
I har vel sagtens noget at snakke med hinanden om.
(Gaaer.)

Niende Scene.

Amalia.

Erfurt.

Cecilia.

Erfurt.

Dyrebare Amalia! saa nærmer da det Dieblisk Æg, som skal for evig forene os med hinanden. Deres gode Onkel haster med vores Lykke, mere endog end vi selv. O! hvor elsker jeg ham ikke, den gode Mand!

Am a

Amalia.

Det fortæller han vist af os begge. Han tog mig til sig, da mine Forældre døde, og har holdt mig som sit eget Barn, siden han selv ingen havde; og da han blev Enkemand, vilde han, for min Skyld, ikke give sig anden Gang. De veed, bedste Erfurt! at min Fader var Lieutenant, og givtede sig med en Bondepige, hvorefter han maatte gaae ud af Etabli-
 . . .

Cecilia.

O! hvad hører jeg! er De en Datter af Lieutenant Winther, som døde et Aar, efter at De var født, af Sorg, fordi han var bleven tvungen til at forlade Tjenesten, og manglede sit fornødne Ud-
 komme?

Amalia.

Ja; og min Moder fulgte snart efter ham.

Cecilia.

Himmel og Jord! hvilken Glæde! Skal jeg da være saa lykkelig, at see mit Barn igjen? O! jeg dumme Kierling! der ikke kunde blive opmærksom ved det Navn, Amalia Winther.

Erfurt.

Hvad vil det betyde?

Amalia.

Hvorledes?

Ceci-

Cecilia.

Da Deres Moder var død, tog min salig Mand Dem til sig; og jeg har sørget for Dem i fire Aar, som om De havde været mit eget Barn, indtil der kom Ordre, at De skulde sendes til Vestindien, og siden har jeg aldrig hørt noget om Dem. Himlen skee Tak, at jeg seer Dem igjen!

Amalia (falder hende om Halsen.)

Bedste! gode Kone! hvor glæder det mig ikke, at finde en anden Moder igjen!

Erfurt.

Troe mig, Madame! Deres Omsorg for min Amalia skal rigeligen blive Dem forskyldet.

Cecilia.

Børn! Børn! jeg er uden for mig selv af Glæde! Jeg inviterer mig selv til Jeres Bryllup. Anstalterne skal blive saa herlige, som mueligt. Hvad gjør man ikke for sine Børn? . . Gud forlade mig! . . jo Jere mine Børn; saa godt som mine egne. Jeg troer ikke, at jeg kunde elske mine egne høiere, — om jeg havde nogen . . . Men . . . kjære Børn! gaaer lidet ind i den anden Stue; jeg skal have ryddet noget op her, og dækket Bord, til Capitainen kommer hjem . . . Gaae Børn! gaae lidt! siden maae vi sladdre igjen.

Erfurt og Amalia.

Farvel da saalange! (De kysse hende, og gaae)

Ti-

Tiende Scene.

Cecilia (alene.)

Jeg er uden for mig selv af Glæde. Sid min
Broder dog var her! . . . Men, see! der er han
jo?

Ellevte Scene.

Cecilia. Dyrendahl.

Cecilia

Min Broder! (Hun løber ham imøde.)

Dyrendahl.

Hold Munden! og lad mig være med Fred!
(Affrædes.) Jeg er ikke fornøiet, førend Hevnen er fuld-
ført.

Cecilia.

Hør dog! . . . Amalia er . . .

Dyrendahl.

Kan du holde Munden? siger jeg . . . Jeg var
tilfreds at Amalia, Capitainen, og den unge ind-
bildte Nar vare paa Bloksbjerg, og du med!

Cecilia.

Men det vil glæde dig . . .

Dyrendahl.

Jeg troer Fanden staaer i de Fruentimmer; de
kan aldrig holde Kjeften. Giv mig Nøglen til mit
Skatol!

Cecilia.

Jeg har den ikke hos mig! jeg skal strax hente den. Men, Gud bevare mig! hvor du er opbragt! hvad fattes dig?

Dyrendahl.

Moglen . . . siger jeg; og hold saa Munden!

Cecilia (affrædes i det hun gaar.)

Hvad i al Verden mon der kan skade ham? — Dog, det er jo ikke usædvanligt at see ham saa vreed.

(Gaar.)

Folgte Scene.

Dyrendahl (allene.)

(Tager en Bælle op af Kommen.)

Denne skal hævne mig. (Han tøffer den.) Min gode Erfurt! du unge stolte Krabat! oftere skal jeg dog nok ikke blive prostitueret ved Siden af dig. Hu! et saa ydmygende Oprin har jeg aldrig haft tilforn.

(Han aabner Bællen og tager derudaf et liden Portræt med brilliant Indfatning og betragter det.)

Trettende Scene.

Dyrendahl. Cecilia.

(Som kommer, uden at han mærker det.)

Cecilia.

See her er Moglen . . . O! hvad er det for et kostbart Stykke, som du har der?

Dy.

Dyrendahl (studser.)

Hvad er det? lurer du dig bag paa mig? ma Soeur! Det er smukt, at min egen Søster vil være Spion imod mig. (Han lægger Portrætet i Æsken.)

Cecilia.

Jeg lurede mig ikke paa dig. — Du bad mig selv . . .

Dyrendahl.

O! jeg forstaaer det nok. — Flye mig Nøglen!

Cecilia (leverer ham Nøglen.)

Der har du den. — Men lad mig dog see det Stads!

Dyrendahl.

Er du nysgjerrig? Søster! . . . Saa bliver det nok best, at jeg gemmer Æsken selv.

(Han sætter den i Skatollet.)

Cecilia.

Nej saamænd er jeg ikke nysgjerrig; men du veed jo, at Fruentimmer glerne gider see Stads. Jeg skal nok gemme Æsken, og den skal være lige saa sikker hos mig, som hos dig selv, og mere sikker; for du forlægger den dog, saa du ikke kan finde den igjen, naar du engang skal have den.

Dyrendahl.

Du skal have Tak for din Omhyggelighed, men, for ikke at sætte dig i nogen Fristelse, saa vil jeg nok gemme Nøglen selv.

(Han lukker Skatollet, og putter Nøglen i Lommen.)

Dy

Cecilia (affides.)

Det kan være ligemeget, for jeg kan luffe op med min Dragliste; Nogle. (hoir.) Men hør nu bare et par Ord, som jeg vil fortælle Dig om Erfurt og . . .

Dyrendahl.

Erfurt er en Skurk, en Liderslig; een, som vil træde mig paa Halsen, om han kunde komme til dermed; men jeg skal vel forbyde ham det; og jeg vil ikke høre et Ord om ham. . . Gaa og skal os noget at spise!

Cecilia.

Jeg skal ikke tale et Ord om ham, min Broer! men hør, hvad jeg vil sige om Amalia . . .

Dyrendahl.

Amalia! Erfurt! . . . Gid Fanden havde dem allesammen! og nævner Du dem eengang endnu, saa kan Du spise Din Mad selv. Gaa og skal os noget at spise! siger jeg.

Cecilia

Ja strax. (Affides, i det hun gaaer.) Gid jeg havde ham ude af Huset, for at jeg kunde komme til at see lidt næriere paa det deilige Portræt.

(gaaer.)

Fiortende Scene.

Dyrendahl (allene.)

Forbandede Kjerling! at hun skulde saaledes komme bag paa mig. Dog det siger intet. Vel er det, at det var min Syfter, og ingen anden!

(Han gaar noget og grunder.)

Femtende Scene.

Dyrendahl. Winther. Philip Moses.

Dyrendahl.

(I det han seer dem komme.)

Nu Courage, Dyrendahl! der ere de.

(Han sætter sig paa en Stool i Baggrunden.)

Philip Moses.

Ah! Gud nade mig! det er alt for sandt! han har schtaalet den fra mig. Ah! laante han den, for en par Dage siden, denn ich truede ikke at han var en Schelm! und so stiede han mig den wider, und nu er den borte.

Winther.

For Djeveln! jeg kan ikke troe det. Jeg har ikke troe, at en Mand, som jeg aldrig har hørt noget ondt om, kunde begaae en saa nedrig Streg. Nej; Du er en Jøde; saa at sige.

Philip Moses.

Freilich er jeg en Jøde, Herre! aber er jeg der-

for

for en Schelm? Det var ikke schmidt sagt. Kan en Jøde ikke være en ehrlig Mand, saa godt som en Christ? Ach way mir! ich bin ruinert! Stikket var fædt in Pandt hos mig af en Baron, wahrhaftig af en Baron. Und har ich ikke sagt Dem alle Kjendemarkskerne?

Winther.

Det er sandt, saa at sige; men, for en Ulykke! det er ikke nok til at fælde ham. Jeg maae høre hvad han har at sige. (Han vender sig om, og seer Dyrendahl). See! er han der? Herr Bert!

Philip Moses.

Ja, der Mann han schal vidtne met mig, at han kjender det.

Dyrendahl (assides.)

Vare Jøden nu holder Ord, og ikke siger, at jeg er Angiveren! (han nærmer sig.) Hvad behager? hvad er det?

Philip Moses.

Har De denn ikke seet en Portræt in brilliant Ramme hos mig?

Dyrendahl.

Jo meget tidt.

Winther.

Kan han da sige mig nogle Kjendetegn paa den?

Dyrendahl.

Naar De seer den Indfatning, som er om det

Portræt, De vilste mig for kort siden, saa er det, som om De saae den samme. Kuns Portrætet er anderledes. Sagde jeg Dem ikke før, at jeg havde seet Indfatningen hos Philip Moses?

Philip Moses.

Ja seer De? seer De nu, Herr Kapteen!

Wint her.

Død og Djevelen! hvad er dette? Slog ikke ogsaa de Ord mig, som en Lynild; saa at sige? Men, for al Verdens Ulykke! jeg troer Jer endnu ikke, godt Følk! Nei, min Sjæl! gjør jeg ei. Det er alt for betydelig en Sag, og Erfurt er en brav Dreng. . . .

Dyrendahl.

Gid kuns ikke det forbandede Spil havde forført ham! Det er en Ulykke, at det smukke unge Menneske er saa hengiven dertil. Gud naade den Mand, der har en Spiller i sin Familie!

Wint her.

Det er Løgn; saa at sige; det skal ingen brav Mand have sagt, at han spiller. Det veed jeg alt for vel! Man maa ligesaa lidt troe den ene Malsler, naar han taler ilde om den anden, som den ene Recensent, naar han roser den anden. Han er ikke forfaldet til Spil; det siger jeg.

Dyrendahl.

O, da kan jeg nok huske den Gang, da han
feie

feiede tre hundrede Daler ud paa en Aften i Basset,
for nogle Aar siden; og Fruentimmer er ogsaa . . .

Winther.

For nogle Aar siden! . . . Gaae Sanden i
Bolsd, Herre! Hvad gjorde han og jeg for nogle og
tredive Aar siden? saa at sige. Jeg husker, hvordan
jeg sværmede; og har han glemt sine Historier, saa
har, bitter Død! jeg ikke. Kom mig ikke med
saadanne Halunkstreger! for der skal andet til, før
end I faaer mig vreed paa Knæsen.

Philip Moses.

Aber, Herr! min Portræt! min Namme! . . .
ach way mir! . . . hvor er han? den Schelm?
ach! es ist nur allzu wahr! . . .

Winther.

Jeg maae høre, hvormed han vil forsvare sig;
men forsvare sig, det kan han, det skal I faae at
see. (Han gaaer til Døren i Baggrunden og raaber.) Heis
da! Erfurt!

Sextende Scene.

De Forrige. Erfurt. Amalia.

Winther.

Hør, Erfurt! det er ude imellem os, saa at
sige, ifald Du ikke beviser disse to gode Venner over,
at Du er en ærlig Karl.

Amal

Amalia.

Hvad er det? hvad vil det sige?

Dyrendahl.

Ja, Herre! her ere mange Formodninger imod Dem, men vi ere overbeviste om, at . . .

Erfurt.

Formodninger? . . . saa? . . . og intet andet? . . .

Philip Moses.

Ja . . . und De kan ikke bevise . . .

Erfurt.

Hvad? . . . Skal jeg eller noget Menneske bevise sin Nedelighed og Retskaffenhed? . . . Da stød det ilbe til . . . Saa kunde jo enhver lumpen Knægt tage Eren fra os, hvad Dieblig han vilde . . . Nei! har I sagt noget ondt om mig, saa skal jeg vel nøde Jer til at bevise det.

Philip Moses.

Ja . . . das werde ich . . . das wird Philip Moses thun . . . Heer enjaank! du har stichtaalet den brillante Kamme fra mig, som du lante af mig forleden imot din Beviis, und . . . och! der seer ich den . . .

(Gaaer hen til Amalia, og vil tage Portrætet af hendes Hals.)

Winther (holder ham tilbage.)

Stop i Spillet, Kammerat! Det er endnu ikke afgjort, at det hører Dig til; saa at sige.

Er.

Erfurt.

Jeg maae tilstaae, at Beskyldningen er artig nok . . .

Winther.

Siig ikke det, Erfurt! Joden paastaaer, at han kan bevise med Vidner, at den Kamme hører ham til, der er omkring Amalias Portæt; saa at siige.

Amalia.

Gud! hvad hører jeg? . . .

Erfurt.

Troer min Amalia, hvad disse Herrer behager at fortælle?

Amalia.

Aldrig i Evighed, om de endogsaa bragte tusende Vidner frem.

Dyrendahl.

Ja, Cupido har just ikke store Indsigter i det Juridiske.

Erfurt.

O! jeg har det her, hvormed jeg kan binde Munden paa ti tusende Vidner. (Han tager et Papper frem af sin Bogsebog, og leverer til Winther.) Kan denne Qvittering fra Guldsmedden, som har gjort Indfatningen, ikke være tilstrækkelig til at binde Munden paa disse to Skurke? Jeg laante den anden af Philip Moses, fordi jeg syntes at den var saa smuk, at jeg vilde lade gjøre Magen dertil.

Dy.

Dyrendahl.

Det glæder mig at høre, at De er uskylbig.

Amalia.

Vi ere Dem forbundne for Deres Medlidenshed.

Winther

(efter at have læst Qvitteringen.)

Bravo, Erfurt! Bravo! du er en god Fyr;
men det havde, min Sjæl! ogsaa været alt for liber-
lig en Streg; saa at sige. (Han kysker Erfurt.) See
her, 3 Herrer! (Han viser dem Qvitteringen.)

Dyrendahl (efterat have seet den.)

Den Qvittering duer sandelig ikke, kjære Hr.
Erfurt!

Erfurt.

Ikke det? . . . Saa faaer vi vel have Man-
den selv frem, der har skrevet Regningen. Jeg vil
dog haabe, at han lever!

Dyrendahl.

Det formoder jeg ogsaa; men seer De: — Reg-
ningen er dateret som i Gaar, og i Forgaars smurte
Guldsmeden sine Støvler, og bedrog alle sine Cre-
ditorer.

Erfurt.

Hvad hører jeg? er han løbet bort?

Dyrendahl.

Ja han er. Men veed De ikke det?

Phi:

Philip Moses.

Lat mig den see. (Han seer paa Døttringen.) Ja leider! er han lebet bort, und har beskuppet mig; das ist allzu wahr; und du bist en Schelm; du har mig den Qvittering selbst fabricieret; aber du har ikke været flug nok. Hr. Kapteen! har ich ikke sagt Dem alle Merkerne?

Wint her.

Destoverre! alt for mange. Erfurt! Erfurt! forsvar dig! tael! For tusende Ulykker! jeg begynder, saa at sige, at mistænke dig.

Amalia.

Han er uskyldig — bedste Onkel! — Erfurt! — tael!

Erfurt (frimodig.)

Jeg har intet mere at forsvare mig med, end mit gode Rygte og min Samvittighed.

Philip Moses.

Scheene Beviser! . . . Aber ich beviser met en heel Snees Vitner, at Rammen er min; und at den schtaaer in Pant hos mig. Aber Herren maae tillade, at jeg for det første forsikrer mig hans Person. Ich stiller Caution for Arresten.

Dyrendahl.

Kjære Philip Moses! vær ikke saa haard . . . Betenk at det er et ungt Menneske; og nu faaer De jo Deres Ramme igjen.

Er

Erfurt.

Hold sin Mund! Herre! — Deres Forbøn frabeder jeg mig. I dette Dieblig kan jeg ikke begribe Sammenhængen. Min Uskyldighed skal nok blive opløst, og jeg gaar glad i Arrest. Jeg vil derhen, til Trods for Deres og al Verdens Forbøn og Medlidenhed. Kom, og lad os gaa!

Amalia.

Gud! . . .

(Hun synker med et Skrig ned paa en Stool.)

Erfurt.

Amalia! . . .

(Han løber hen til hende.)

Winther

(Røder ham tilside.)

Vort, Herre! . . kuns en ærlig Mand maae komme hende nær; saa at sige. Amalia! . . gode Pige!

Syttende Scene.

De Forrige. Cecilia.

Cecilia.

Hvad er paa Færde? — Amalia! — min Veste! — hvordan er det? — hvad er Aarsagen? —

Dyrendahl.

Stakkels Pige! hvor det gjør mig onde for hende! — Gaae og sæt Maden paa Bordet, saa kommer jeg, saa skal jeg fortælle dig Sammenhængen.

Ce-

Cecilia.

Nej, hun er mit Fosterbarn; jeg vil, saa sandt som jeg er ærlig, vide det først.

Dyrendahl.

(Vil fore hende ud.)

Gaae! siger jeg dig.

Cecilia (river sig løs.)

Nu strax. (Tager Winther i Haanden.) Hvad er det? siig mig det!

Winther.

For Djeulen! jeg veed det neppe selv; saa at sig.

Philip Moses.

Da skal jeg Dem fortælle det. Han har præfiseret en Præsentation fra mig; see der — den som hænger paa Jungfruens Præst, den har han schtiaalet, und so har han bare taget den anden Portræt ut, und sadt mich hendes ind i Rammen igjen. Ach way mir! hvat skulle jeg have svart Baronen?

Cecilia.

Og det tør De bestylde ham for? — han! — Erfurt skulle have stjaalet den Prætenstion? — Lad mig see! (Hun seer paa den.) Min beste Amalia! (Hun koster Amalia) Erfurt er intet Skarn! det paa tager jeg mig at bevise. (Hun rager i sine Lommer) Hvor har jeg dog nu mine Dragkiste Nøgler? — Na nu skal vi see, at de sidder i Episkeammer Døren. — Wie bare lidt! — (Hun løber ud.)

At=

Attende Scene.

Alle, undtagen Cecilia.

Dyrendahl.

Hvad er det? Syster! hvad har du i Sinde?

(Han vil løbe efter hende.)

Wint her.

(Tager ham i Armen.)

Herre! han maae blive her; saa at sige.

Erfurt.

Amalia! jeg er uskyldig.

Amalia.

Troer du, at jeg kan tvivle derpaa?

Dyrendahl.

(Vil rive sig løs.)

Vil man ikke tillade mig at gaae i mit eget Huus, hvorhen jeg vil? Lad mig gaae!

Wint her.

For tusende Ulykker! han maae blive her, Faer! for jeg mistænker nu hele Verden, og ham med; saa at sige.

Dyrendahl.

Det skulde jeg dog frabede mig. Jeg er en formuende Mand, saa jeg troer ikke, at man kan mis-tænke mig.

Wint her.

Erfurt er ogsaa en formuende Mand, og dog er han mistænkt; saa at sige.

R i t

Mittende Scene.

De Forrige. Cecilia.

Cecilia.

(Kommer løbendes ind med Nøglerne i Haanden.)

See her! her i Skatollet ligger hans Forsvar.

(Hun vil aabne det.)

Dyrendahl.

Syster! —

(Han vil rive Nøglerne fra hende, men forhindres.)

Cecilia.

(Åbner Skatollet, og tager Ekken med Portrætet frem.)

Kan det ikke give nogen Oplysning i Sagen, saa er min Amalia uslykkelig.

(Hun aabner Ekken, og viser Portrætet frem.)

Philip Moses.

Mein Gott! der har ich Kammen und Portræt, begge Delene zusammen. Det andet kommer mig nicht ved. Gib man her!

(Han river det af Haanden paa Cecilia.)

Amalia.

Himlen være lovet! min Frederick!

(Hun falder ham om Halsen og kysker ham.)

Wint her.

Gode Dreng! tilgiv mig min Mistanke!

(Tager ham i Haanden.)

Dyrendahl.

Og du kan forraade din Broder? — Falske! —

Ce.

Cecilia.

Du er min Broder, det er sandt; men Amalia er min Fosterdatter; og overalt er Ufkyldigheden mig dyrebare end noget Slægtskab.

Erfurt.

Men, hvorledes er dette Portræt kommen i dette Skatol? Madame!

Cecilia.

Det maae min Broder svare paa.

(Dyrendahl (vil gaae).)

Wint her.

(Holder ham tilbage.)

Bliv! du Skurk! Sagen maae oplyses.

(Jøden tager ham ogsaa i Kraven.)

Cecilia.

Skaan min Broder! Straf ham ikke. Jeg kom af en Hændelse til at see saa meget af denne Hemmelighed, som der behøvedes til at redde Ufkyldigheden, og — bestoværre! — beskjemme min Broder.

Philip Moses.

Du bist also der Dieb? — Ja du har ogsaa havt din Gang nok in min Huus, til at kunde gjøre det. Ich holder mig folglich til dig. Und der Spisstub! han var Angiveren; han sagde, at Moses havde schtaalet min Präsentation fra mig.

Wint her.

Nederbrægtige! Du skal du, bitterdød! faae Løn; saa at sige.

Amalia

Amalia.

O nej beste Onkel! lad ham slippe med vores
Forage.

Cecilia.

Jeg beder dem paa det indstændigste, dersom
De har nogen Godhed for mig, saa spar ham. Han
er dog min Broder.

Ersurt.

Gud veed, hvorfor han hader mig. Jeg har i
det mindste aldrig med Vidende og Villie givet ham
Aarsag dertil; og skulde jeg derfor hade ham, og
hævne mig? — O nej! — Hør, Philip Moses!
jeg skal give ham en honet Douceur; men saa skal
han ogsaa love mig at tie, som en Muur.

Philip Moses.

Das ist gut. Gehe dann Schurke! (han slipper ham.)
Ich fik da min Präsentation igjen, und har nichts
mehr als den Douceur zu verlangen. Adies so lang!
ich gratuliere das allerliebste Paar; und Morgen
kommer jeg met Prudestats, da skal De see scheene
Sachen, und guten Kauf kriegen. Adies!

(Gaar.)

Tyvende Scene.

Alle, undtagen Tøden.

Winther.

(Slipper Dyrendahl.)

Saa gaae da, din nedrige Spitsbub! saa at sige.

Dyrendahl.

Jeg condolerer Dem, Jomfrue! hvad jeg har gjort, er skeet blot for at forhindre, at De ikke skulde blive ulykkelig, ved at forbindes med en Person, der sandelig er Dem uværdig. Jeg har givet Dem et Bink om hans Hengivenhed til Spil og Fruentimmer. Og jeg er istand til at overbevise ham om det, der endnu er værre.

Cecilia.

For Guds Skyld, min Broder! tie stille og gaae.

Erfurt.

O nej! lad ham kuns tale ud. Vær saa god at lade os høre Beskyldningen.

Winther.

Beviserne vil vi skenke ham, Faer!

Dyrendahl.

Jeg veed ikke, om De har seet det Malerie, som han har malet, som han kalder det naragtige Brylsup? Staaer der ikke en ung Officeer for Brudeskammelen med en gammel Bondekjerling? Jeg veed ikke

ikke, om De skulle finde at dette sigter til Jomfruens
Forældre?

Winther.

Død og al Ulykke! din Satan! dine forbande
de slyngelagtige Fortolkninger ere de værste Pasqviller,
man kan tænke sig. Gaae Fanden i Bولد! saa at sige.

(Han støder ham ud.)

Dyrendahl.

(I det han stødes ud.)

Dixi, & liberavi animam meam.

Ten og tyvende Scene.

Winther. Erfurt. Amalia. Cecilia.

Winther (til Erfurt.)

Den Kjeltring! har han ikke paa saa mange
Maader villet rekommandere dig hos mig i Dag?
saa at sige.

Amalia.

Ligesaa hos mig. Han begyndte ret godt, men
jeg brød Diskursen kort af.

Cecilia.

Men, kjære Venner! De er dog vel ikke vrede
paa mig for min Broders Skyld?

Winther.

Hvad? Madam! bilder hun sig ind, at vi ere
saadanne Halunker?

Seibergs Skuespil. 1ste Deel.

A

Am a

Beste Onkel! denne gode Kone er min Fostermoder, det er jeg kommen efter i Dag.

Wint her.
Er det sandt? Ved Gud! det glæder mig. De kommer med til min Amalias Bryllup, men De maae flytte ud af dette forbandede Huus med os; saa at sige.

Erfurt.

Ja det maae De. Jeg og min Amalia skal elske og ære Dem som vores Moder. — Glem, at De har en Broder! han er Deres Erindring uværdig. O! hvor elendig er ikke det Menneske, der ikke kan taale nogen Rival i sin Kunst! Himlen bevare enhver Mand fra at blive Virtuøs paa den Fason!

V i r t u o s e n

No. 2.

Comedie i een Act.

Personerne:

Herr von Borgen, en Herremand.

Frue von Borgen, hans Kone.

Juliane, deres Datter.

Erdman, Lieutenant.

Spazier, Herr von Borgens Inspector.

Toraf, hans Forvalter.

Stuepladsen er et Værelse i von Borgens Gaard i
Kjøbenhavn, med en Dør i Baggrunden.

Første Scene.

Herr von Borgen. Spatzier

(Gæder ved et Bord, med en Flaske Wiin og Glas for sig, og
rage i nogle Protokoller og Dokumenter.)

Hr. v. Borgen.

(Taler meget langsomt.)

Ja, mein lieber Herr Spatzier! ich habe op viele
Städte gewesen vor zu suchen mich ein Inspecteur
über meinen — meinen — meinen Herrenhof, und
ich schatzere mich glücklich, daß ich habe gefunden
Sie. Ihre Schaale.

(Han dricker.)

Spatzier.

(Taler meget hastig.)

Ergivenste Tjenere! Ja, uten mig at rømme,
so ville De gewiß ingen so læt fundet have, der sig
bedre end jeg paa Agerdirckningen und Bestierelsen af
en Adelgaard forstahr, und ich er en redelig Mand.
Det er ingen so læt Sag, man maace untruelig skure
Rentniæse have, wenn man det ret forstaae skal. Hier
in Dännemark, hier forstaaer de det ikke. Man kan
det paa deres Naboer see. Det skinner vel, som
rare deres Godser in got Stand, aber wenn man
dem nærmere saae, da skulle De gewiß den største
Elend

Elend forspore. Jeg vil vette, at sin Gots, under min Bestierelse, skal, binnen tre Aar, det herligste und fordeelhaftigste in hele Dannemark være. Deres Gesuntheit!

(Drinker.)

Hr. v. Borgen.

Tausend Dank! ja ich glaube es noch; aber wo soll man Geld nehmen von, vor das erste? Wir behaupten Geld zu unsern Einrichtungen, denn Seine Remedien sind viel gewaltsam.

Spatzier.

Lat mig kun for Penge sørge. Deswegen er jeg even til Staden kommen; denn De veet jo at Sin Naboe, den rige Proprietair Erdmann han vil Dem gjerne Penge laane? denn han seer vel, at vi dem inforte Tid igjen betale kan. Und hvad mine Remedien betræffer, so maae de gewaltsam være, wenn deraf noget got komme skal. Troer De ikke, at det af mig klogt handlet var, at jeg lod alle Deres Heste dødslaæ und brændte Stalden af, als den lille brune Høf blef krank? havde jeg ikke det gjort, de havde wahrhaftig aldrig in Verden kuntet have en sund Hest paa Deres Stald mere. Nej ich er en klog und redelig Mand.

Hr. v. Borgen.

Ja ich glaube das gerne. Aber es kostet uns doch große Gelder.

Spatz

Spatzier.

Nigtig, aber det skal vi nok indhohle igjen. So
ledes maae man bisveilen — maae man — maae
man — hvat kalder man bisveilen paa Danske?

Hr. v. Borgen.

Ej, spreken Sie kun Deutsch. Ich verstehe
Sie recht wohl.

Spatzier.

Nei Gud behlite mig! det tør jeg ikke. Det
wager jeg ikke for Eine Frue; denn hun har mig
sagt, at hun mig aldrig lide skulle, saa mange Tje-
nester jeg og Dem und Deres Gots listede, wenn jeg
ikke vilde Dansk tale. Jeg maae mig vel efter hen-
des Luner richte, sonsten gaaer det ikke got. Wenn
det ikke var, so talte jeg min Modersprog, denn
jeg kan den danske Sprog ikke lide; den er en garstig
Sprog, ret en garstig abscheulich Sprog.

Hr. v. Borgen.

Sa derinn haben Sie Recht. Sprechten Sie
nicht Dänisch, so wollte mein Weib Sie niemals zu-
lassen zu kriegen seine Tochter. Sie hat so daraus-
sen etwas gegen Sie.

Spatzier.

Det har jeg — wahrgenommen — observert.
Denk enjant, hun sloeg mig nvelig for, at ægte mig
med Deres Huusholderinn. Aber jeg betaffede mig
for

for en sodan Fragen: Ansigt. Hun seer ja ut som —
 wahrhaftig, som en Høv-Amme.

Hr. v. Borgen.

Høv-Amme — Høv-Amme — was soll das
 sagen?

Spazier.

Ich — en Høv-Amme — forstaaer De det ikke?
 — det er en Fruentimmer som — som — som hjels
 per Fruerne ved deres Wochenseng.

Hr. v. Borgen.

Ha ha ha! Nun verstehe ich Sie. Eine Erden-
 mutter wolte Sie sagen. Eine Erdenmutter. Ha
 ha ha! Reden Deutsch. Das gehet besser. Ha ha
 ha! Ja sie seht in Wahrheit aus als eine Erdenmutter.
 Mein Herr Spazier! Sie soll sein mein Schwie-
 gersohn; Sie soll haben meine Juliane; das habe
 ich gelobt; und ich will halten Wort. Ich soll mein
 Weib zwingen zu consentieren.

Spazier.

Ich danker Herr Schwiegervater! So meget
 storre Tillit kan De sætte i mig, at jeg Deres Gots
 got forvalter. Und ich er gewiß en redelig Mand.
 Aber De vil fra disse Protocoller und Documenter
 see, at vi bruger store Forændringer at gjøre førend
 vi de Sager i nogen Orden kan bringe. Det er for-
 nødigt, at vi endnu nogle gewaltsamme Mittelser
 an-

anvender; und siden vi nu snakker derover, so maas
jeg Dem sige . . .

U n d e n S c e n e.

De Forrige. Toraf.

Hr. v. Morgen.*)

Hvad er det? — der har vi jo Forvalteren; hvad
vil han her i Byen? min gode Toraf! Han skulde
blive hjemme, naar Inspecteuren er her.

Spatzier.

Ich har ham det ogsaa forbudet.

Toraf.

Ja det har han, Herr Spectør! rigtig nok.
Men gid jeg saa en Ulykke, om jeg kunde blive hjem-
me længere, om der saa havde været ti Galger op-
rejste for at holde mig hjemme. Det skammerer
mig i mit Hjerte, ja gjør det saa, naar jeg seer at
min gode Herre saaledes skal blive rungeneret af en
Skarletan og en Prospektmagere. Det er slet ingen
Garnison det.

Hr. v. Morgen.

Hvad er der paa Hænde? hvad fattes ham?

Spatzier.

Hvad katter ham? Herr Verwalter? han pfe-
ger

*) Snakker ganske ordentlig, naar han taler reen
Dansk, men ellers meget langsomt.

ger at være mere fornumstig? — Se her! drink
enjanke.

(Han skænker i sit Glas, og byder Toraf.)

Toraf (tager det ikke.)

For en Ulykke! Mosses! jeg veed, hvad Respit
jeg skylder min Herre. Jeg er for ringe til at ga-
sterere eller drikke i Laug med ham, uden han selv
byder mig et Glas. Og til at drikke med Jer, der
til er jeg for god; dertil har jeg for megen Ammu-
nition. Ja har jeg saa.

Hr. v. Borgen.

Hvad er det, han siger? . . .

Spatzier.

Ej, han er so hidsig Mosses Toraf! Han er
gewis ikke so ond, som han skinner.

Hr. v. Borgen.

Tag sig i Agt, hvad han taler. Han maa vide,
at Inspecteuren er min Ven.

Toraf.

Da er Spektøren, min Sjæl! ikke Herrens Ven.
Nej, er han ikke. — Lader De ham endnu domi-
nere i een Maaned saaledes, som han har begyndt,
saa gid jeg faae en Ulykke! om han ikke saaledes al-
terer sig Godset, saa at det aldrig staaer mere til at
rebellere. Og kommer saa inte min gode Herre til
at gaae med Bettelstaven tilligemed Fruen og Broke-
nen

nen, saa vil jeg pousfere for en Skjelm i mine bedste Klæder. Ja, vil jeg saa.

Hr. v. Morgen.

Lieber Herr Spazier! es thut mir bös, daß er unartig ist. — (Til Toraf.) Men, betænker han, hvad han siger?

Spazier.

Jeg er en redelig Mand.

Toraf.

Oh! jeg taler reent ud af Posen, og kalder enhver Ting ved sit rette Navn. Ja, gjør jeg saa. Komplementer og Vaselemaner og Karosser, det bryder jeg mig ikke mere om end som saa; og naar jeg har noget, der ligger mig paa Hjertet, saa maae det herud, om det saa skulde ud igjennem mine Sidebene; ja maae det saa. Jeg siger, som jeg sagde før: den ne Herr Spektor han rungenerer min gode Herre i Bund og Grund. De kan troe mig. Jeg taler ræsonligt. Ja, gjør jeg saa. Vil han være en Skjelm, det saaer saa være. Det kan han ganske have sine apartige Rationer for. Men jeg vil, min Sjæl! ingen Skjelm være. Jeg vil være en ærlig Mand. Det er dog det principaleste i alle Ting. Ja er det saa.

Spazier.

Ha ha ha! Jeg begriber, hvorfra hans Eifer entstaaer. Den er wahrhaftig at rose. Den er af blotte

blotte Elskov for sin Principal. Und jeg kan denn
læt undskilde, at han grob imod mig er; denn han
har ikke de fornødige Kentnisse om at bedømme mi-
ne Handlinger. Han ikke veet, at jeg er en klog og
redelig Mand.

Hr. v. Borgen.

Naa naa, min gode Forvalter! han skal have
Tak for sin Nidkjerhed, men han behøver ikke at
være bange for, hvad Inspecteuren foretager sig; det
er en redelig og indsigtsfuld Mand.

Traf.

Han maae være den slemme Syge; ja, maae
han saa. Er det ræsonligt at slaae alt Gaardens
Nvæg need og ødelægge hele Hollanderiet, bare for
det den brogede Tyr styrtede paa Stalden?

Hr. v. Borgen.

Hvad siger han? (til Spazier.) was ist das? ist
das wahr?

Spazier.

Ja nu kommer vi even til det, som jeg ville Dem
fortælle, da Forvalteren kam. Seer De! Hornsøer
Sigen begyndte at græsere paa Gaarden; det ob-
serveerte jeg, und . . .

Traf.

De maae have absolveret Fanden, Herr Spek-
ter! ja, maae De saa. Kan de Boglærde ikke be-
dre absolvere Comedie:Stjerner paa det runde physes-

nomiske Taarn, end Spektøren absolverer Qvæghy-
gen, maae de være nogen Dogmere. Ja maa de saa.

Hr. v. Borgen.

Tie stille! Lad Manden tale.

Spazier.

Jeg forsikrer Dem so wahr, som De mig her seer,
at det var Hornfæ: Sigen, hvorfra den Tiir deede.

Tor af.

Sladder, Herr Spektor! Den kraperede af det,
den haade faaet noget Ondskab i sig. Ja gjorde den
saa. Han skal ikke være saa strix i sin Mening, Herr
Spektor!

Hr. v. Borgen.

Wil han dog lade Manden tale ud først?

Spazier.

Jch kunte det see fra alle Sigdommens Simp-
tomer. Jch har den nehmliche Sigdom observeert
in Paris, wahrhaftig in Paris, und det i Tuille-
rierne. Nu var mig bange . . . und enhver som
denne gruelige Sigdom kjender, kunte vel have Nar-
sag at frygte sig, at den skulle sig over hele Gortet
udbrede; Als man nu intet Mittel veet om at stille
den, saa maatte jeg denn resolvere til denne ge-
waltige Mittel om at forhindre, at den sig ikke vi-
dere skulle utbrede. Der har De denn Sagen.

Hr. v. Borgen.

Har De da ladet alt Qvæget slaae ned? Ist das
auch wahrhaftig?

Spa-

Spatzier.

Ja; hvad skulle jeg giere? Ich er en redelig Mand. Her var ingen anden Utsæie. De kan vel denke, at jeg, als Deres künftige Schwiegersohn, ikke kunde handle anderledes for Dem, denn jeg ville have handlet for mig selv. Det gjorde mig vee; aber . . .

Hr. v. Borgen.

Aber, heil dem schwarzen Juden! das ist doch ein groß Kapital, groß Verlust . . .

Spatzier.

De har Ret, aber det skal snart indholet blive. Binnen et Aar . . .

Toralf.

Ja inden et Aar seer De Herskabets fatale Urin. Ja gjør De saa. Hvor tager vi det Smør fra, som vi lod os tilslaae ved den sidste Auktion eller Lisen-tation, hvad det heder, og som vi skal lavere til den Eskadron, der skal sejle bort til Høst? Vores Ryterheste lod De slaae ihjel forleden Dag, ja gjorde De saa; og om der nu skal være en Compliment i det samme, saa staaer vi der smukt, og har ingen Heste.

Spatzier.

O, en Par Heste er en Bagatelle at faae; und hvad det andet betrefser, so skal jeg Dem sige, at jeg er gesinnt, at lade plante Potatoes in alle Aar.

Toralf.

ferne, und af dem kan man giere den beste Smør,
som man vil see. Det forstaaer vi in Tidssland
sær got.

Hr. v. Borgen.

Das ist wahr. Das habe ich auch vor Langes
weile gehört. Aber vorstehen Sie auch den Metho-
de? Das ist nicht viele, die den Methode vorstehen.

Spatzier.

O ja! ich har jo Pramier derfor vundet in Tra-
vemünde. Det er min Erfindelse. Ich har der-
over skrevet. De maae vide, at jeg in Tidssland
er en beliebt Skriftstiller. Jeg er en Virtuos.

Hr. v. Borgen.

Ja wahrhaftig ist Sie ein Virtuos. — Sie
sind so — so — so besoffen von Inventionen. Und
Sie sind so fleißig, so arbeitsam. Ich glaube wahr-
haftig Sie haben Viehsilber in der Leib. Aber will
der Butter auch gut bleiben?

Spatzier.

Ovenud godt. So herlige, som De sig danke kan.

Tor af.

Ja vist vil det blive noget herligt Smør det;
ja vil det saa. Spektøren er kurost og har Hove-
det fuldt af nye Conventioner. Men, gid jeg faae
en Ulykke! om jeg ikke troer, at I Tydskere bedre
kan gjøre Vind end Smør, ja kan I saa. Det skal
være mig kjert om Herren kan taale de Smak, han
har

har faaet, men det gjør mig ondt at han ikke kan see, at Spektøren er en Bedrager, en reen Kontusse; ja gjør det saa.

Hr. v. Borgen.

Min Hære Tora! han har Lov at sige sin Mening med det Gode, men jeg vil raade ham, at han ikke bruger saadanne Talemaader om en Mand, som er min Ven.

Tora f.

Herrens Ven! . . . Naa siden da Herren professor vil bedrages, saa kan jeg ikke forhindre det; men det siger jeg, at skal denne Spektor længere incommodere over Godset, saa vil jeg, min Sjel! have min Afskedd. Ja vil jeg saa. (Gaaer.)

Tredie Scene.

Hr. v. Borgen. Spatzier.

Spatzier.

Ha ha ha! den Verwalter han kan denn kun see Dingene von een Side. Han kommer mig wahrhaftig for, als wie den Mand, der den store Ulfke beklagede, at en Ties, som skulle ophænges, var bleven slaget mauktodt, derfra at Galgen faldt ned paa ham. Han kan denn ikke begribe, at denne Operation er bedre, end at Hæet skulle styrte af Hornfæ: Sigen.

Hr.

Hr. v. Borgen.
Aber das ist doch grosse Unglücke. Daar ich hatte
Geld.

Spatzier.

Serge De ikke for Penge! Ich skal Dem vel so
meget Penge, som De har fornødig, forskaffe, og
keere De Dem kunz ikke efter, hvor den Forvalter
han siger. Ich er en redelig Mand.

Hr. v. Borgen.

Nein, das mache ich auch nicht, denn man kann
op alle Dinge hören, daß er seine Unfreund ist.
Wenn ich will sie behalten, so will er sein Abscheiß
haben.

Spatzier.

Lat ham denn sin Afkeed saae, jeg skal Dem en
mange god Forvalter bagenom skaffe. En toutafait
ten Mand. Jeg har en Broder, der sig, so god
som den beste Proprietarius, paa Landvæsenerne for-
skaaer. Han er nærværende Barbeer-Gesell i Moscov.

Hr. v. Borgen.

Es, das sind mich lieb. Ein Barbier-Gesell
sind ein Subject, von hvem man kan machen alles,
was man vill. Schreib geschwind, laß ihm kom-
men; so geben ich der alte Verwalter seine Abscheiß;
Laß ihm strax reisen! ich soll schreiben zu ein guten
Freund, der Zwölfschreiber ist in Moscov, und er
soll ihnen den fornødne Reisegeld geben.

Zeibergs Skuespil. 1ste Deel. A Spat

Spatzier.

Sa; jeg skal lige skrive, und i fjorten Dage skal han her være. Alsdenn skal vi med forenigte Kræfter arbejde, und wenn De enjant er todt, so skal Verden sige: Herr Spazier har for sin Svigerfater saaledes arbeidet, at han nu den Kjonste Adelhof in hele Dannemark besidder. Ich er en redelig und flug Mand.

Hr. v. Borgen.

Der Himmel wohlsigne sin Arbeit. Sie hat selbst best davon.

Spatzier.

Wenn nur Liffen vil os en lidet favorisieren. Aber det er vergebens imot den Unliffen at kampsen.

Fjerde Scene.

De Forrige. Frue von Borgen.

Frue v. Borgen.

Min beste Mand! Du seer mig her overmaade bedrøvet.

Hr. v. Borgen.

Hvad fattes Dig, min Beste! er der nogen Ulykke paa Jerde?

Spatzier.

Om Guds Villie! hvad skatter Dem?

Frue v. Borgen.

Du veed, min lille Mand! at jeg kunns bekym-

ter

ter mig lidt om Fornøielserne uden for mit Huus;
og at jeg, bare for at s ie Dig, har forladt mine
Smaae-Kreature hjemme, og er reist her til Byen.

Hr. v. Borgen.

Min beste Kone; hold nu bare ud i otte Dage
til, saa ere mine Forretninger til Ende her i Byen,
og saa reiser vi ud igjen. — (Til Spazier.) Sie will
so gerne auf der Erde liegen.

Frue v. Borgen.

Ja, Gud veed! at det vilde være mig tungt at
måste min eeneste Datter Juliane; men det vilde
næsten gaae mig ligesaa u r, om der h ndtes mine
Høns, mine Du r, og mine Fugle nogen Ulykke.

Hr. v. Borgen.

Oh nu, de ere i god Stand; de fattes slet in-
tet. . . (Sagte til Spazier.) Wir müssen nicht um
den kleinen Kalben sprechen.

Spazier.

Forstaaer sig, ikke en Ord.

Hr. v. Borgen.

Er der intet andet, der fattes Dig end Længsel
efter Dine smaae Dyr? den skal snart blive tilfreds-
stillet. Jeg tænkte ellers, at der var en stor Ulykke
paa Færde.

Frue v. Borgen.

Det er heller ikke det, jeg er bedrøvet for; men
mine smaae Selskabs-Fugle, som bleve mig forærede

forleden Dag, de begynder at hange med Ringerne, og jeg er hange for, at de vil dge.

Spatzier.

O ingen andet! Dem skal jeg vel helse.

Frue v. Borgen (glad.)

Forstaaer De Dem paa det?

Spatzier.

O! ich er en Virtuös.

Hr. v. Borgen.

Sie ist ein grosser Mann; verstehen sich op alle Dinge.

Frue v. Borgen.

O tael dog Dansk, min Beste!

Hr. v. Borgen.

Lad mig tale, som jeg vil. Jeg er jo intet Varn!

Spatzier.

Sin Herr Gemahl taler mange godt Tidst; funks en lidt langsom. Aber om igjen til de Gesellschafts-Fugle at komme, so skal jeg dem vel for deres Sigdom heele. Seer De: ich har observeert, at de ere alle otte in een Råfig, . . . hvat heder det nu paa Danske.

Hr. v. Borgen.

Ich verstehe Sie. Sie ist alle acht in ein Vaurer . . . i et Vaur.

Spatzier.

Spatzier.

Maar da. De ere alle otte in en Buur, und
det maae de ikke vore. De skal hver sin . . sin . .

Hr. v. Borgen.

Buur . . .

Spatzier

Rigtig. De skal hver sin Buur have, sonsten
maae de dee. Det skal jeg lige besørge. Var De
kun rolig, Frue! —

Frue v. Borgen.

Gud velsigne Dem, om De kan holde mig Liv i
de Tugle!

Spatzier.

Ich forsikrer Dem paa min Honneur. Jeg
vil mig derom ogsaa ikke længere opholde.

Hr. v. Borgen.

Aber Sie müssen nicht gehen weg in Tag; denn
ich bitte Fremde zu in der Abend, und Sie soll ha-
ben Jawort mit mein Tochter. Dazu habe ich den
schönen Thierbraten bestimt.

Spatzier.

Ich daffer megen jant, aber derover skal vi
den snakke.

(Gaaer.)

Femte Scene.

Herr og Frue von Borgen.

Frue v. Borgen.

Hvad var det, Du sagde til ham? min beste
Mand!

Hr.

Hr. v. Borgen.

Hør min Hjerte! Denne Hr. Spazier det er en lerd og duellig Mand, en Mand, som jeg troer at Himlen selv har skicket os, for at bringe vores Guds i god Stand, da det var saa forfalder. Han ikke allene vil bringe det paa Fode, men hans Indretninger vil endogsaa inden kort Tid gjøre mig til en hovedrig Mand. Jeg holder meget af ham, endskjønt jeg vel veed, at Du ikke just har de bedste Tanker om ham.

Frue v. Borgen.

Jeg? ja jeg vil ikke nægte, at jeg i Begyndelsen troede om ham, at han var en Bindmagere, fordi han pralede saameget, og roeste sig selv. Men jeg har dog noget forandret mine Tanker om ham.

Hr. v. Borgen.

See! see! saa har dog de Paafugle, som han forerede Dig forleden, gjort en temmelig god Virkning?

Frue v. Borgen.

O, det er saamænd ikke . . .

Hr. v. Borgen.

Det kan ogsaa være ligegyldigt. Nok er det, at det fornøier mig, at Du nu lader ham vederfares Ret, endskjønt Du forhen har misgjænt ham.

Frue v. Borgen.

Ja, det gjør jeg, men . . .

Hr.

Hr. v. Borgen.

Hør nu, min Veste! vi har kun den ene Datter, vores Juliane, og hende burde vi tænke paa at forsørge. Jeg troer, at hun vil blive allermeest lykkelig med denne Mand. Han har begjeret hende.

Frue v. Borgen.

Har han det? det troede jeg ikke; jeg tænkte, at Du...

Hr. v. Borgen.

Nu, ja! ligesvem har han just ikke heller udladt sig; men jeg mærkede, at han bar Godhed for Juliane, og saa forekom jeg ham; og mig synes, at vi skylder ham saa meget for hans Tjeneste, at vi ikke kan give ham Afslag. Hvad siger Du om det? min Veste! har Du noget imod dette Partis?

Frue v. Borgen.

Jeg for min Deel har just intet derimod, naar Partiet er anstændigt i Dine Øine; men jeg synes, at vi ikke kjender ham nok endnu, til at give ham vores Datter; og jeg troer neppe, at Juliane vil være synderlig fornøiet dermed.

Hr. v. Borgen.

Hvorfor ikke? hvad kan hun have derimod?

Frue v. Borgen.

Kun den Bagatelle, at hun kan see hellere tog en anden. Du veed jo selv, at den unge Fleuret nant Erdman har Godhed for hende, og at hun holder af ham.

Hr.

Hr. v. Borgen.

Det kan vel være, men mit Samtykke faaer hun aldrig dertil. Hans Farbroder kan ikke lide ham, fordi han gav sig til Militair-*Etaten*. Havde han søiet sin Farbroder, og studeret sin *Jura*, saa havde han blevet Arving til alle hans Herregaarde, og saa havde det været et Partie for vores *Juliane*. Men nu siges der for vist, at den Gamle vil gjøre Testamente, og saa faaer Herr Lieutenant ikke en Skilling; og Du vil dog vel ikke, at jeg skal give min Datter til een, der slet intet eier i Verden?

Frue v. Borgen.

Det er godt nok; men, naar vi vil betragte Tingen fra den Side, saa maae jeg nok spørge, hvor stor Formue Herr Spakier eier? Den Stok, som han kom spadserendes her til Landet med, og det er alt.

Hr. v. Borgen.

Eier han ikke Midler, saa eier han Indsigter og Duellighed. Desuden troer jeg, saa vidt som jeg har mærket af ham, at han kan vente sig anseelige Arvemidler i sit Fædreland. Men om han endog aldrig havde noget saadant Haab, saa skal dog han have min Datter, frem for den anden, for hvad han mangler i Rigdom, det kan han erstatte ved sine Kundskaber, og det kan Hr. Lieutenanten ikke.

Frue

Frue

Frue v. Borgen.

Ja jeg skal sandelig ikke have noget derimod, jeg er fornøiet med, hvad Du vil; for jeg troer, at Du overlægger, hvad Du gjør, siden Sagen er saa vigtig. Men den unge Erdman kommer herhid i Dag i dette Ørende.

Hr. v. Borgen.

Ja træffer jeg ham, saa skal jeg nok sige ham, at der intet bliver af; og det samme maae Du gjøre, ifald Du taler med ham. Men, med Juliane maae jeg tale, for hun skal have Gaard i Aften. Jeg vil kalde paa hende, for at berede hende derpaa.

Frue v. Borgen.

Nei, bide kuns; jeg maae dog ind at see til mine smaae Fugle; saa skal jeg vise hende ind til Dig. Men, min beste Mand! taet hende ikke haardt til, ifald hun skulde gjøre Indvendinger.

(Gaar.)

Sjette Scene.

Hr. von Borgen (allene.)

Tale hende haardt til? . . . Det pleier jeg just aldrig at gjøre, uden naar de ikke vil lyde mig. Og i denne Post vil jeg lydes. Herr Spazier er en due-lig, en flog Mand; en sand Virtuos. En Mand, der kan gjøre min Datter, mig, og mit hele Gods
lyf:

lykkelig. Vare jeg kan overvinde de første Beløstninger, saa gaaer alting godt siden.

Syvende Scene.

Her von Borgen. Juliane.

Juliane.

Min Moder sagde mig, at min Fader vilde tale med mig.

Hr. v. Borgen.

Ja, min Pige! det vil jeg ogsaa. Hvad siger Du om det, at jeg ønskede, at Du skulde holde Jas ord i Aften?

Juliane.

Jeg? min Fader! . . . I Aften?

H. v. Borgen.

Ja, ret Du, mit Barn! i denne Aften. Derfor er det, at jeg har ladet beide de Fremmede hid.

Juliane.

Men, min gode Fader! denne Efterretning kommer mig saa uventet, at jeg ikke kan fatte mig. Jeg har jo ikke vidst et Ord af det; og jeg troer dog, at jeg burde vide . . .

Hr. v. Borgen.

Med hvem det er? . . . ikke sandt? saa var det du vilde sige.

Juliane.

Ja, det forstaaer sig, min Fader! og endnu . . .

Hr.

Hr. v. Borgen.
 Na, na! Du skal da faae det at vide. Seer du! Herr Spakier er en fortræffelig Mand, og med ham vil du vist blive lykkelig.

Juliane.

Herr Spakier? min Fader! . . . med den Nar? . . . De vil dog vel ikke.

Hr. v. Borgen (hidfig).
 At du skal gjøre Indvendinger. Som jeg har sagt, skal det være, uden Dispute. Kom ikke og kald mig ham en Nar tiere, førend du er gift med ham.

Juliane.

Min gode Fader! jeg kan umuelig bekvemme mig efter Deres Villie i denne eene Post.

Hr. v. Borgen.
 O! det skal jeg vel lære Fæstene. Jeg veed nok, at denne Herr Lieutenant Erdman har gaaer og snuser her efter dig. Du sagde vel ikke nej, om det var ham jeg vilde hyde dig? . . . hvad?

Juliane.

Der er ogsaa stor Forskjel paa de to Personer.

Hr. v. Borgen.

Ja saa stor Forskjel, at du skal have Spakier om du saa blev gal. Kom ikke, og gjør mig nogen Ophævelser. Du kjender mig, Juliane. Herr Lieutenanten skal faae sit Løbepas i Dag; og vover han siden at sætte Foden inden for mine Dørre, førend du

du er bleven gift med Herr Spahier, saa skal jeg lade flaae Arme og Been itu paa ham.

(Hun gaar.) Juliane.

O min beste Fader!

(Hun gaar.) Hr. v. Borgen.

Ikke et Ord mere, Damselle! Du veed nu, hvordan jeg vil have det. Lav dig til at holde Saerd i Aften med Herr Spahier! om otte Dage skal du have Bryllup; og Gud naade dig! isald du vover at gjøre mindste Indvending. Du veed, hvordan jeg er, naar jeg bliver vred. *(Gaaer.)*

Ottende Scene.

Juliane *(allene.)*

Gud! hvad skal jeg gjøre? . . . Selv at blive en Martyr for en Faders Villie — det er haardt! . . . dog kunde det gaae an . . . men at opofre dem gode, den kjære Erdman tillige; ham, der vil tage sin Død over at miste sin elskede Juliane . . . nej den Tanke er for græselig . . . *(Hun sætter sig ved Bordet og læner Hovedet paa Haanden, saa at hun vender Ryggen til Sidedorren.)* O! Erdman! . . Erdman!

Niende Scene.

Juliane. Erdman.

Erdman.

(Kommer ind ad Sidedorren, og hører Julianes Ord.)

Her er jeg, min dyrebareste Juliane!

Juliane.

Erdman! gaae! — Skynd dig! — forlad mig! —

Erdman.

Hvorfore forlade dig? — Juliane! — forlade dig? — og det troer du mueligt, naar man elsker dig?

Juliane.

I en uhyggelig Tid kom du herhid, for at høre den Dom, der for evig skal adskille os.

Erdman.

Er det min Juliane, der affiger denne Dom?

Juliane.

Jeg? — Erdman! jeg skulde kunde affige denne Dom? — Nej, min Fader er det, min grusomme Fader. Han opofrer dig, Erdman! dig opofrer han for . . . jeg tør ikke sige, for hvem.

Erdman.

O! naar det er kun din Fader, der affiger en saadan Dom; naar du, elskeligste Juliane! er fast i din Beslutning, hvorfore skulde jeg da frygte? Men sig mig da: hvem er denne saa frygtelige Rival?

Juliane.

Herr Spahier!

Erdman.

Herr Spahier! ha ha ha ha! o! jeg maaelee; ha ha ha ha! Herr Spahier!

Ju-

Juliane.

Min beste Carl! kan dette Budskab være dig saa glædeligt, at du kan lee deraf?

Erdman.

Saa tilførladelig kan det saa; naaer min Rival er ingen farligere Person end denne Monsieur Spasier, saa er jeg lykkelig. Inden fjorten Dage skal al Verden vide, hvad han er for en Karl.

Juliane.

Om fjorten Dage! — Ulykkelige Juliane! — Erdman! det maae skee i Dag, eller aldrig. Hør hvorledes min Faders græfsumme Dom lyder: I Aften Jaord, og om otte Dage Bryllup med ham.

Erdman.

Hvad hører jeg? Gud! er det mueligt?

Juliane.

I Dag maae du være betænkt paa at rive mig af min Nøvers Arme, eller og for evig opgive alt Haab derom.

Erdman.

I Dag, eller aldrig! . . . græfsumme Dom! Men, elskværbigste Juliane! hvad siger din Moder derom?

Juliane.

O min Moder er god, iegod; hun elsker mig inderlig; men fra hendes Side har jeg lidet eller intet

intet Haab. Hun er svag, alt for søjelig imod min Fader; tør slet ikke imodsig ham.

Erdman.

Skulde der intet Middel være til at bevæge din Fader? Jeg venter Beviser og Oplysninger om den gode Spasier fra hans Fødeland, at han der har opført sig som en slet Karl; dersom jeg dog bare kunde udvirke en liden Opsættelse.

Juliane.

Umueligt. Du kjender ikke min Fader, hvor uroffelig han er i sine Beslutninger. Han er haard som Klippen.

Erdman.

O! men han skal blive blød; jeg skal bønfalde ham, tigge ham; og han skal ikke kunde imodstaae mine Bønner. — Dog nej! han foragter mig, han veed, jeg er fattig; at min Færbroder har slaet Haanden af mig, fordi jeg ikke kunde søje mig efter hans Capricer; fordi jeg ikke vilde begrave mig i Systemer og Forordninger; fordi jeg ikke vilde sælge mit hele Livs Lyksalighed til et Truentimmer, der var gammel nok til at kunde være min Moder, og som han havde bestemt mig til, og endelig fordi jeg begif den Ungdoms Ubefindighed at vælge en glimrende isteden for en fordeelagtig Stand. Dette veed din Fader, og lader haant om mig.

Ju:

Juliane. Gaae Erdman! gaae! og lad ham ikke see dig.
Han udlod sig med Trudsler.

Erdman.
Trudsler? . . . imod mig? . . . Jeg mærker
af alle Ting, at han ikke kjender mig ret.

Tiende Scene.

De Forrige. Frue v. Borgen.

Juliane.

Kjæreste Moder!

Erdman.

Naadige Frue!

Frue v. Borgen.

Deres Besøg vilde have været mig meget beha-
geligt, naar jeg ikke vidste Anledningen dertil. Men
nu, da det angaaer min Datter, og min Mand
har gjort en anden Bestemmelse med hende, saa
maa De tilgive mig, at Deres Person ikke er mig
saa angenem, som ellers.

Erdman.

Hvormed kan jeg have forseet mig imod Dem?
naadige Frue! De har dog altid tilforn båret mig
med Deres Bevaagenhed. Hvad har De nu imod
mig?

Frue v. Borgen.

Udeles inter, Herr Lieutenant! End mere: stod
det

det i min Magt, da skulde jeg aldrig tage i Betænkning at give Dem min Datter; men jeg har en Mand, som bør raade; og hvis Villie jeg i dette, som i alt andet, maae underkaste mig.

Juliane.

Kjæreste Moder! lad mig dog ikke blive et Offer.

Frue v. Borgen.

Gaae ind, Juliane! og lyd din Faders Befalinger. Han elsker dig, han vil dit Vel; og alt hvad han gjør, er for dit eget Beste. Gaae mit Varn! og lad ham ikke træffe dig her.

Juliane.

(Gaar ind.)

Carl! Farvel for sidste Gang. (Gaar.)

Ellevte Scene.

Frue v. Borgen. Erdman.

Erdman.

Ikke for sidste Gang. Nej, jeg har endnu Haab. Er jeg da saa foragtelig en Person i Deres Mands Øine, naadige Frue! at han kan foretrække en Landsløber for mig?

Frue v. Borgen.

Landsløber! . . . Herr Lieutenant, jeg ventede lidet mere Agtelse af Dem.

Erdman.

Tilgiv mig, naadige Frue! om jeg gav Manden
 Heibergs Skuespil, 1ste Deel. S se

sit rette Navn. Er det billigt, at en Fremmed saaledes skal komme og røve en dansk Pige bort fra mig, eller en anden dansk Mand?

Frue v. Borgen.

Han er ikke fremmed; men ligesaa god en dansk Mand, som De.

Erdman.

Men bleven det ved Kunst, for at præjudicere mig, der er Dansk af Fødsel.

Frue v. Borgen.

Jeg mærker, Herr Lieutenant! at De ogsaa er smittet af den Modens Sygdom, at deklamere imod alt, hvad som er fremmed.

Erdman.

Langt fra, naadige Frue! enhver Mand af Nærlighed og Talenter er min Landsmand. Hvor han endogsaa er født paa Jordkloden: men De maae forlade mig Frue! at jeg ingenlunde kan ansee Herr Spahier for en Mand, der besidder nogen af Delene.

Frue v. Borgen.

Og hvorfor ikke? om jeg maae spørge.

Erdman.

Har Deres Mand bedet ham komme hertil for at hjælpe hans Godser i Stand?

Frue v. Borgen.

Det har han vel ikke.

Erdman.

Erdman. der afrejsen vil
 Vidste Deres Mand, at der var en saadan Person
 til, førend han kom til Dem?

Frue v. Vorgen.

Det troer jeg ikke.

Erdman.

Hvorfore mon han da forlod sit Fødeland, uden
 fordi han ikke kunde underholde sig der? Og troer
 De mig, der er intet Land under Solen, der jo kan
 føde de Vorn, som det frembringer, naar de kunnsers
 duelige til at gjøre Gavn i Landet. Man kan desse
 uden høre paa ham, at han maae være en Bindma-
 ger, siden han altid bersømmer sig selv, og idelig fø-
 rer sin egen Noes paa Tungen.

Frue v. Vorgen.

O Herr Spagier er en lærd Mand, en Virtuos;
 det er jo just netop Brugten iblant de Lærde og iblant
 Virtuoserne, at rose sig selv.

Erdman.

De maae forlade mig. Lærd er han vel neppe,
 men Virtuos kan han gjerne være; thi derved for-
 binder man i Almindelighed i disse Tider et forhadet
 Begreb. Den sande Lærde roser sig aldrig selv, med
 mindre man vil undertrykke ham, da kan det vel til-
 lades ham, paa en beskeden Maade at tale om sine
 egne Fortjenester. Fiskere derimod og Bønhæser de
 tale altid helst om dem selv; og saadanne Folk, der

ikke undsee sig ved at være Echo eller Opfindere af deres egne Berømmelser, de ligne sandelig meget livagtigen Papegøjerne, der kun have Forstand til at sige om sig selv: gode, rare Poppedreng!

Frue v. Borgen.

De maae forlade mig; jeg kan ikke bedømme Mandens Indsigter; men jeg bør troe, hvad jeg hører af de Folk, som jeg har nogen Agtelse for, og som, jeg veed, ere i Stand til at dømme om ham; og blandt dem maae jeg sige Dem, at min Mand holder sig for at være fuldkommen overbevist, baade om Herr Spahiers Indsigter og om hans Nedelighed.

Er d man.

Det gjør mig sandelig ondt, at Deres Mand ingen Venner har, der kan og vil overbevise ham om det modsatte. Jeg frygter for, at han først vil lære at indsee det, naar det er for sildig, naar han er ruineret. Spahiers Indretninger ved Godset sigte allesammen dertil; man maatte være blind, naar man ikke kunde see det. Kan De dog ikke selv indsee det? min naadige Frue!

Frue v. Borgen.

Skal jeg tale oprigtig med Dem, saa nægter jeg ikke, at jeg selv begynder at bære nogen Tvivl om hans store Kundskaber; thi jeg ikke finder nogen Årsag, hvorfor jeg skulde have Mistvivl om hans Nedelighed. Jeg blev overmaade vreed paa ham nu i Øjeblikket.

Er d

Erdman.

Saa? og hvorfor? om De tillader.

Frue v. Morgen.

Seer De, jeg har i alle mine Dage været en stor Elsker af smaae Creature, Høns, Fugle og andre Dyr. En Veninde forærede mig i Gaar otte Stykker smaae indianske Fugle. I Dag kom det mig for, som om de vare syge, jeg beklagede mig derover, og han lovede at kurere dem. Saasnart han saa dem, sagde han, at de vare for mange i eet Huur, og at de hver skulde have sit; Vi faaer Buene; men, med hans Ubehændighed i at styre dem, dræber han mig tre af de smaae nyskelige Fugle. Jeg forsikrer, jeg var i Sandhed grædesfærdig; og det som var det værste, saa kommer min Stuepige, der var klogere end han, og siger, at Fuglene for alle Ting ikke maatte skilles ad, thi ellers døde de.

Erdman.

Det var da ventelig Selskabsfugle?

Frue v. Morgen.

Ja netop.

Erdman.

Og det er den Mand, der forstaaer alle Ting! Jeg kan slutte mig til, at dette Tab maae have gaaet Dem nær til Hjerte; jeg vilde meget ønske, at det var den eeneste Fortred og Ulykke, han havde gjort eller maatte komme til at gjøre her i Huset;

men

men hvor frygter jeg ikke for, at han ikke holder op, førend han faaer gjort dem alle uden Redning ullykkelige. Naadige Frue! jeg besværges Dem for Deres egen, Deres Mand's og Deres Datters Skyld . . .

Frue v. Borgen.

Jeg kan ikke hjælpe Dem

Erdman.

Tillad mig at tale reent ud. Jeg forlanger ikke, at De skal overtale Deres Mand til at bryde dette Partie, eller at give mig sin Datter; men, jeg har hørt hun skal have Jaord i Aften, og Bryllup om otte Dage. Juliane er for bestandig ullykkelig, om det stcer. Veste Moder! for Deres Datters Skyld, for Guds Skyld! see til, at De kan faae det opsat en fjorten Dages Tid længere. Kan jeg ikke inden den Tid opbage og tydeligen bevise, at denne Herr Spasier er en Skjelm og en Bedrager, saa vil jeg gramme mig ihjel og tie.

Frue v. Borgen.

Det fornøjer mig, at jeg saa let kan bevise Dem en saadan Tjeneste. Jeg haaber at overtale min Mand bertil, saa meget mere, som Spasier selv har bedet mig om at udvirke denne Opsættelse, og det nu nyelig, da jeg talte med ham.

Erdman.

Han selv! . . . er det muligt?

Frue

Frue v. Borgen. Ja rigtig. Der synes at være ham meget an-
gelegent. Marsagen dertil vilde han ikke sige mig.

Erdman.

Der maae stikke Skjelmstykker bag ved. Juliane! Juliane! Nu troer jeg, at du skal blive lykkelig. Forlad mig! De har sagt, at De gjerne gav mig Deres Datter, naar ikke Deres Mand havde bestemt hende for en anden. Jeg holder mig til Deres Ord; om Deres Mandes Samtykke tvivler jeg ikke, naar jeg kan redde ham og hans Familie af Bedragerens Klør. Tillad mig, naadige Frue! jeg maae gaae. Underdanige Tjener! (i det han gaar.) Juliane! Juliane! Ved Gud! du skal blive lykkelig.

F o l v t e S c e n e.

Frue v. Borgen (allene.)

Ja virkelig er jeg paa Vej til at troe, at denne Monsieur Spakier ikke er den, som min Mand holder ham for at være. Hans indbildte Klogskab havde nær kostet mig alle mine stakkels smaae Kugle. At han er en Skjelm, en Bedrager, det vilde jeg dog aldrig troe. Det bør jeg ikke troe, uden gyldig Marsag. Men overbevises jeg om, at han er det, saa skal min Mand . . . ja han vil neppe troe det efter de haandgribeligste Beviser . . . O!

men

men saa skal jeg stride som en Lovinde, for at redde min Datter af hans Klær.

Trettende Scene.

Frue v. Borgen. Tøraf.

Frue v. Borgen.

See, god Dag! min gode Forvalter! velkommen til Byen!

Tøraf.

Tres humble Servitor! Deres Naade.

Frue v. Borgen.

Naar kom han her til Byen? har han været her længe?

Tøraf.

Neppes en halv Time; og dog har jeg kjendtes og despereret en god Dyst med den naadige Herre. Ja har jeg saa.

Frue v. Borgen.

Kjendtes med min Mand? . . . Det havde jeg ikke ventet af ham.

Tøraf.

Ja seer De, naadige Frue! Jeg har nu kommissioneret paa Godset i tolv og tyve Aar. Jeg var kun en fattig Bondekarl, da den naadige Herre gjorde mig til Ladefoged. Siden absenterede han mig til Forvalter. Ja gjorde han saa. Og dersom jeg saa inte var Herren troe, og inflammerede ham om
alt

alt, hvad der kan gavne og skade ham, saa var jeg en
 Skjelm. Ja var jeg saa. Og nu har jeg despere-
 ret med Herren, fordi jeg ikke kan taale at see paa,
 at han lader saadan en Eværdriver, som denne tyd-
 ske Spector, vi har faaet, rungenere hans Guds i
 Bund og Grund. Han gjør al den Molest, han kan;
 og, gib jeg faae en Ulykke! om han ikke er lige saa
 ond, som Satan, jeg har læst om i Adam og Eva's.
 Ja er han saa.

Frue v. Morgen.

Hvad gjør han da, som er saa forfækkeligt?

Løraf.

Hvad han gjør? . . . Han gjør al den Kon-
 tselus, som han kan. Seer De! Først har han jo
 flaaet mig der alle Væsterne ihjel, og brændt Stals-
 den af. Ja har han saa.

Frue v. Morgen.

Ja det veed jeg. Men det var jo nødvendigt,
 for Hestene havde Snive.

Løraf.

De Snive? De havde, min Sjæl! ikke mere
 Snive, end jeg har Snive. Vi skulle have brændt
 Spektoren, for han har nok saadant noget Ondskab,
 troer jeg. Ja har han saa.

Frue v. Morgen.

Hvordan det nu er eller ikke, saa faaer vi den
 Skade godtgjort, for det var asureret.

Løraf.

Tor af.

Nej, saa min Sjæl! gjør De ej, Deres Naade! har jeg ikke selv læst i Oranse-Trojen, at De ikke faaer en Søsling? Ja har jeg saa. Alt hvad man gjør med Deliration og Overlæg, siger den, betaler Syransen, gib jeg faae en Ulykke! ikke en Døit for. Det var Sangkom-Person, som om min Kone hun vilde tage alle sine Søster, og lægge dem paa Huggeblokken, og hugge dem i Pialter, for at jeg skulde give hende nye igjen. Nej saa min Sjæl gjorde jeg ikke; saa skulde Madamen snuvt faae Lov at gaae foruden. En anden Affeire var det, om det gif saadan, som til Søes; naar man har et gammelt Skib, som man vil have indkasseret, og faae et nyt igjen, saa lader man det med Pottekaar, og det kalder man Bastelin; og saa gier man Kasteinen Ordre til at sejle det i Guds Navn need paa Havsens Bund, og saa maae Syransen betale tre Gange saa meget, som det hele Snaus er værd. Ja maae den saa.

Frue v. Borgen.

Nej, nu gaaer han for lange fra Materien, min gode Forvalter! kommer han først til Skibs, saa er jeg bange for, at han aldrig kommer tilbage igjen.

Tor af.

Jo saa min Sjæl! gjør jeg saa, Deres Naade! Men saa vil jeg da, med Fruens Promotion, kom-

me tilbage til Spektøren og al hans Material igjen.
Saa har han, for det andet, bare for det den bro-
gede Dyr stød og kraperte paa Stalden, sadt hele
Hollenderiet slaae ned for Gode, ret som Fæ. Ja
har han saa.

Frue v. Borgen.

Hvad hører jeg? Er det sandt?

Tor af.

Ja er det saa, ja; hvert Ord.

Frue v. Borgen.

End de smaa nydelige Kalve, ere de ogsaa slaaet
ihjel? —

Tor af.

Hver Kjeft, lige til den hjelmiede Juliane; og
den blakkede Nue med, som jeg havde kaldt op efter
Deres Naade. Der er ogsaa maffaveret. Ja er
den saa. Naar jeg expederer Porthunden Pandur,
et Par Ratte, nogle Røtter og Muus, og saa Sto-
lene paa Gaarden, saa er der, min Sjæl! ikke et
firbenet Bæst tilovers, uden med mindre Spektø-
ren selv vil komme ud og gaae paa alle fire.

Frue v. Borgen.

Min Gud! men hvad siger min Mand til alt
dette?

Tor af.

O han siger, det er ret alt, hvad Spektøren gjør.
Jeg troer, gid jeg faar en Ulykke! at han sagde, det

var

var ræsonligt, om saa Spectøren gjorde Amøhr til den naadige Frue, med Respekt at sige; ja troer jeg saa. Han bildte den naadige Herre ind, at Qvæghygen græssede paa Gaarden, og at det var deraf den brogede Tyr døde. Jeg sagde: det var Løgn. Ja gjorde jeg saa. Notabena: jeg sagde ikke, at Tyren var fraperet af Løgn, men at det var Løgn, at Bæstet havde havt Qvæghygen; men den naadige Herre troede ham bedre end mig. Ja gjorde han saa. Og om det nu var Qvæghygen, saa skulde Spectøren faae en Ulykke, fordi han lod Qvæget slaae og solgte Huderne, og stikker nok Pengene i sin egen Lomme. Det er andre før bleven malteret for. Ja er de saa.

Frue v. Borgen. Det er forfærdeligt. Men jeg kan dog ikke troe, at han gjør alle disse Anstalter af Ondskab og for at ødelægge os. Han taler dog idelig om sin Nedelighed.

Lær af.

Ja vist taler han om sin egen Nedelighed. Ja gjør han saa. Og det kommer just deraf, at ingen andre enten kan eller vil tale derom. De siger jo han er en lærd og skoderet Person, og saa maae han jo have denne Sygdom ligesom alle andre Lærde. Jeg har seet, for jeg læser dog saa lidt iblant; ja gjør jeg saa; at der iblant de nymodens Bogskrivere

ere nogen lærde Bragere, som flaaer, min Sjæl! Krøller paa Næsen af den allerbeste Bog, naar inte de selv eller een af deres Venner har gjort den; og siger, at den er Snaus og duer ikke; og naar de saa har sagt alt det onde, som ikke Ganden selv kan hitte paa at sige, baade om Bogen og Aktoren, saa kommer de bag efter med et lille Proskriptum, hvori de fortæller vidt og bredt, hvor rebelige, hvor ærlige de ere, ret som om de vare de helligste Jesuiter i Verden. Ja gjør de saa. Nej, naar jeg hører nogen parlamentere over sin egen Ærlighed, saa tænker jeg, min Sjæl! det samme, som naar jeg hører Kirsebærkjerlingerne her i Byen raabe: Saa rigtig Vægt for fire Skilling; saa troer jeg, gid jeg faae en Ulfke! altid, at de farer med falsk Vægt. Og det troer jeg ogsaa om Spektøren. Ja gjør jeg saa.

Frue v. Borgen.

Ja han kan dog gjøre ham Uret, min gode Forsvalter! Men lad nu det være! gjort Gjerning er ikke til at ændre; og det maae min Mand undersøge, om han har gjort Ret heri eller ikke. Men, hvordan gaaer det med mine smaae Kreature? mine Perlehøns? mine Duer?

Tyras.

O! tael ikke derom, naadige Frue! det er en stor Skagerin at tænke derpaa. Der er ingen Ting,

som

som jo den den forbandede Spektor har maltereret. Det skjer mig i mit Hjerte, hver Gang jeg tænker derpaa. Ja gjør det saa. Der gav han os noget Frøe forleden, som han sagde skulle være meye kommodis at føde Høns med. Han sagde, at han havde læst sig det til i en udenlandsk Maxim, og at der ogsaa stod, at man burde vænne Bønder til at æde Høe; ret som om Bønder vare umælende Væster. Naa! Vi bruger Frøet, og et Par Dage derefter saa laae alle Hønsene døde. Ja gjorde de saa.

Frue v. Morgen.

Er det sandt? Bedrag mig ikke min gode Forsvalter! Ere Hønsene og Kyllingerne døde?

Løraf.

Hver een, og Perlehønsene med. Ja ere de saa. Og saa forleden, saa kommer vores Naboe, den gamle gode Propetarius Erdman, der, imellem os sagt, er, min Sjæl! en Halunk, med et heelt Slæng hen til ham, at besøge ham; og veed saa Fruen, hvad han gjør?

Frue v. Morgen.

Naa, hvad gjør han da?

Løraf.

Han havde inventeret dem til sig, og saa tager han, min Sjæl! fire af Fruens Kropperer, to af de beste Tumlinger, og de to Knoffelskader, som Fruen

Fruen var saa skammeret i, og slagter dem, for at give det Rakkerpak en Collision. Ja gjør han saa.

Fruen v. Morgen.

Hvad hører jeg? mine Duer? — Gud! mine Duer og mine Høns! — den Nederdrægtige! Et Skarn maae han være, og ingen redelig eller klog Mand; og han skulde have mine Datter? — Gud! mine Duer! — Han skulde have min Juliane!

Læraf.

Hvad? Spektøren skulde have Frøken Juliane! Det skal, min Sjel! blive Løgn. Før skal jeg slaae hans Pande i Stykker. Ja skal jeg saa. Han skulde have Frøken Juliane? Har jeg i mine Dage hørt et galere Infald? Han er jo ikke engang et Christen Menneske; i det mindste kan han ikke snakke noget Christen Sprog. Det er jo Polsk eller Hamborgsk han taler. Han er i Stand til at gjøre os plubber-volske allesammen. Ja er han saa. Gud naade os for vores gode Sprog!

Fruen v. Morgen.

Mine Høns! — mine Duer! — Hvor er min Juliane? — Hvor finder jeg min Mand? Jeg maae opdage ham, hvad for en Slange vi være i vores Barm; hvorledes han enten ved Nederdrægtighed, eller ved Dumbhed — o! sikkert ved begge Delene, vil ødelægge os. O mine Høns! mine Duer!

Fjor-

Fjortende Scene.

De Forrige. Juliane

Juliane.

(Som moder Frue v. Borgen i Dorren i Baggrunden, i det hun vil gaae ind.)

Min Moder! hvad er paa Færde? hvad fattes Dem?

Frue v. Borgen.

Juliane! du er ikke min Datter, isald du ægte
ter det Skarn. — O mine Høns! mine Duer!

(Gaaer.)

Femtende Scene.

Juliane. Løraf.

Juliane.

Min gode Forvalter! hvad var det, min Moder
sagde? hvem meente hun med det Skarn, som hun
nævnedes? O! veed De det, saa forklar mig Sam-
menhængen.

Løraf.

Jeg skal nok forklare Frøkenen det. Ja skal jeg
saa. (Afside.) Jeg maae fixere hendes Lidt. (Højt)
Det er denne hersens Løgtenant, Frøken! som den
naadige Frue slet ikke kan lide, fordi hun har saa
stor Affektation for Spektøren Mossis Spahier. Ja
er det saa.

Juliane.

Men hvorfor er dog den stakkels Erdman nu
blev

blevet hende saa meget forhadet? tilforn syntes hun dog ganske godt om ham.

Tør af.

Det skal jeg sige Krokenen. Det er, fordi han er ung. Ja er det saa. Naar han var en gammel fornuftig Officeer, saa ville Deres naadige Mama erstimere ham; men endeel af disse unge Herrer, de bilde sig saameget ind, fordi de har en Vorkoppe i Kaarden; saa troe de, at alle andre Mennesker ere Nummer Nixer imod dem. Ja gjør de saa. Møder man dem paa Gaden, saa gaaer de ligefrem efter Næsen, og skal aldrig reftere til Siden, ikke engang for et honnet Fruentimmer; de lader dem heller gaae i Skarn op til Dreene. Ja gjør de saa. Dersom man inte først gjør sine Kompeer og Karosser for dem, saa latter de, min Sjæl! aldrig paa Hatten; for saa stor Emanation har de om sig selv, at alle skal hilse dem først. Kommer man i Kompenie med dem, saa skal alting gaae efter deres Kommandør; ja skal det saa. Saa praler de af alle de Batalioner, de har vundet; saa taler de om rechts og links, og Skadrioner, og Plutoner, og Diffusioner, og alt saadant s. bandet Kram, som de ikke engang selv forstaaer; og ingen Mennesker maae faae et Ord indført for dem; og vil man saa ikke synes, at denne Snak er lige saa smuk at høre paa, som naar Musikanterne spiller den smukkeste Zeibergs Skuespil. 1ste Deel. E Cym-

Sympathie; ja saa skal vi bare høre en Støi; saa skjelder de Folk ud for Rølor de Lur, og for saa meget andet. Og saa vil de kuskenerne alle Menneker. Ja vil de saa.

Juliane.

Men hvorfor skal man just skjere en heel Stand over een Kam, fordi der ere ganske nogle enkelte, der bare sig saaledes ad. Saa meget veed jeg vist, at Erdman ikke er af det Slags Folk. Og hvad har dette at gjøre med min Moders Høns og Duer?

Tor af.

Ja, see nu kommer jeg til vores apherpo. Ja gjør jeg saa. Deres Mama vil profos ikke at De maae faae Løjtenanten, for jeg skal sige dem, Frøken! . . .

Sextende Scene.

De Forrige. Hr. v. Borgen. Spahier.

Tor af.

(I det han seer dem komme.)

Nei, jeg hastlererer kun lidt; det er . . .

Hr. v. Borgen.

Juliane! her bringer jeg dig din Brudgom. Om otte Dage skal han kære din Mand.

Juliane.

For Guds Skyld! min beste Fader! . . .

Hr. v. Borgen.

For Guds Skyld, Juliane! . . . tie stille, og

lyd

lyd din Fader. Gjør, hvad jeg befaler, med det Gode, for ellers skal jeg nok tvinge Damsellen dertil.

Løraf.

Jeg controlerer Dem Frosen! ja gjør jeg saa. Det gjør mig ondt, men inden otte Dage kunde der kanskee komme et Kampemang i Sagerne.

Hr. v. Morgen.

(Til Spazier.)

Mein liebes zukommendes Schwiegersohn! ich gebe sie mein Tochter, so wie ich habe gelobt; in Abend sollen Sie haben Jawort; in Morgen nehmen wir aus und machen Visiten; und in acht Tage sollen Sie Heirath halten. —

Spazier.

Jah takker dem Herr Schvigerfater! — und Sie, min schene Frosen Prut! ich gratulerer Dem, thi det tør ich sige; de har godt gewählt; uten mig selv at rømme, so heirather De en ehrlich Mand, en Virtuos. Aber, min dyre Herr Schvigerfater! hvorom saa uilfærdig? Kunde vi ikke Hvitiden een Wiile opsette? Kuns en Par Monater? Ikke længere.

Hr. v. Morgen.

Nein, Sie müssen nicht länger bien. Sie sind so allerede ein Pfeffergesell. Das geht nicht an.

Juliane.

Min beste Fader! o ja! jeg beder ogsaa derom;

kuns et Par Maaneder, saa beqvemmer jeg mig ganske efter Deres Villie uden mindste Modsigelse.

Hr. v. Borgen.

Vil du dog det? — Ih du er stikkelig. Nej Børn! jeg er ikke roelig, førend jeg seer Jer vel giøt. Ich will sie, so bald möglich, vergiften haben. Und es ist besser in Tag, als in Morgen. Sein Person machen mich zu einen glücklichen Vater, und sein Vorstand zu einen kopfreichen Mann.

Syttende Scene.

De Forrige. Frue von Borgen.

Frue v. Borgen.

Han skal ikke have min Juliane! hun er for god til ham.

Juliane.

Min Moder!

Løraf.

Det er rasenligt. Ja er det saa.

Hr. v. Borgen.

Hvad fattes dig, Kone? er du fra din Forstand?

Spatzier.

Naadige Frue Schwiegermama!

Frue v. Borgen.

Jeg vil ikke have den til Svigersøn, der betager mig den største Glæde jeg har i Livet; der ødelægger

lægger mine Høns, g'ør Traktament med mine Duer,
og dræber mine smaae Fugle.

Spatzier.

Frue Swiegermama! det første var en Probe,
en Experiment.

Tør af.

Du skulde faae en Ulykke for dine Pergementer.
Ja skulde du saa.

Spatzier.

Die han still, Verwalter! — Det andre var
Nothwendigkeit; und det dritte . . .

Hr. v. Borgen.

Das weiss ich, das haben sie von Waserware
gemacht . . . Men, Kone! er det dog at tage af-
sted for nogle lumpne Høns og Duer? . . .

Frue v. Borgen.

Lumpne, siger du? O mine Høns! og mine go-
de Duer! Nok er det, han skal ikke have min Datter.

Hr. v. Borgen.

Hør Kone! Er du Moder, saa er jeg Fader,
og mig tilkommer det vel at raade. Jeg siger Jer
eengang for alle: han skal, min Sjæl! have min
Datter.

At=

Attende Scene.

De Forrige. Erdman.

Erdman.

Han skal ikke have Deres Datter, siger jeg.

Erdman.

Det siger jeg med. Ja gjør jeg saa.

Juliane.

Erdman! red din Juliane, om du kan.

Hr. v. Borgen.

Min Herr Lieutenant! Deres Nærværelse her vilde jeg gjerne frabede mig

Spatzier.

Herr Officeer! den lakker best, som lakker sidst; og da seer De en firekket Gul.

Erdman.

Karl! Viis du ingen Dæken. Du bliver den første, som kommer ud af den. Herr v. Borgen! lad mig bare tale ud, og vil De siden have denne Herre til Deres Svigersøn, saa vil jeg ikke gjøre den mindste Indvending. (Han tager et Brev op af Lommen og leverer v. Borgen.) Behag at læse dette Brev, som jeg i dette Øjeblik har faaet fra Forvalteren paa min Farbroders Godser, tilligemed det, som ligger inden i.

Hr.

Hr. v. Borgen.

(Læser Brevet og læser.)

"Høifstærede Promemoria!" — hvad er det?

Erdman.

Ja, bryd Dem ikke om hans Stil; hvad den mangler i Interesse, det vil Indholden rigelig erstatte.

Hr. v. Borgen.

Nu vel da! (Læser.) "Høifstærede Promemoria!

"Jeg kan herved have den Ære, at melde Deres Velbaarenhed, at hans Velbaarenhed, Deres velbaarne Herr Farbroder, meget pludselig er død af et Slagflod, og har ikke efterladt sig noget Testamente, saa at Deres Velbaarenhed ganske uventet bliver Hans Velbaarenheds eneste Arving, og det imod Hans Velbaarenheds velbaarne Villie." Jeg gratulerer Dem!

Spatzier.

Was? — Erdman gestorben! zum Henker!

Erdman.

Kunns videre, om jeg maae bede.

Hr. v. Borgen (Læser.)

"Indsluttede Brev, som jeg har fundet i Hans salige Velbaarenheds Komme, sender jeg Deres Velbaarenhed, for at oplyse den gode Herr von Borgen, om hvad for en Karl han er kommen i Maaflap med. Videre medfølger, til Deres Velbaarenhed, en Pakke med flere saadanne Breve til Hans Velbaarenhed."

Frue

Frue v. Borgen.

Jeg tager sandelig overmaade stor Deel i denne for Dem saa uventede Lykke.

Tora f.

Saa er da den salige Kjeltring død? Det er mig kjert; for han var, min Sjæl! paa hans Død at sige, ret en Halunk. Ja var han saa.

Erdman.

Han var min Farbroder, Herr Forvalter! og nu er han død; og var forvisset om, Herr v. Borgen! at dersom jeg havde kundet redde Dem og Deres Datter paa nogen anden Maade, saa skulde De aldrig have faaet disse Breve at see. Behag nu at læse det indlagte Brev.

Spazier.

Ej roas? Hvat gaaer os sine Breve an?

(Han vil stuppe det af Haanden paa v. Borgen, men forhindres af Erdman.)

Erdman.

Karl! understaaer du dig . . . (til Hr. v. Borgen.) Behag at læse, min Herre! dette Brev er til min Farbroder. —

Hr v. Borgen (læser.)

"Ich haaber, at den Plan, der imellem os er aftalt, har so lykkelig været Sin Bifald at finde. Herr von Borgen er en gammel Nar." — Hvad er det? jeg en Nar! det er meget.

Erdman.

Erdman.

Var kuns saa god at læse videre.

Hr. v. Borgen (læser)

"En gammel Nar, ret en Indsalbs-Pensel, som
 "man læt kan en Næse dreie. Ich har nu hans He-
 "ste dødslaget, und han troer, at det fornødtigt var.
 "I nogle Dage skal Hollenderiet den samme Vej van-
 "dre; so maae De os Penge lehne, und in korte Tid
 "skal jeg det sovidt bringe, at Herr von Borgen sin
 "Adelgaard forkjøbe maae; da kan De den for en
 "Dagatelle kiope, und so har De jo Sin Baronie
 "komplet, und sine Duffer befriediget. Herr von
 "Borgen denker, at jeg hans Greken Datter heirahte
 "vill, og derom er det mig lettere ham at betriege.
 "Aber ich vill en sodan Betlerinn ikke have, sondern,
 "wenn ich har opfildt min Versprechen, so haaber jeg
 "og at faae de mig forsagte ti tusende Rigsdaler, og
 "at De mig til den gamle rige Enke rekommenderer.
 "Ich har den Ere at være Sin underdanige Tjenere."

Spatzier.

Er det mueligt? — Der er hans egen Haand.

Erdman.

Hvad siger De nu? Er det ikke en værdig Svi-
 gerson?

Spatzier.

Det er ikke min Haandskrift. Det er en finger-
 ret Brev.

Læse

Tor af (seer paa det.)

Det er Ganden ikke fingereret; jeg har bragt det og mange andre hen til den salige Kjeltring; nu kjen-
der jeg det; ja gjør jeg saa.

Hr. v. Vorgen;

Er det ikke Deres egen Haand? Tor De nægte
det, som vi alle kan see?

Erdman.

O jeg har en heel Pakke af hans Breve i sam-
me Materie. Han skal ikke kunde fragaae det.

Spazier.

De maae ikke troe, gnådige Herr Schwiegerfa-
ter! at jeg . . .

Hr. v. Vorgen.

Gid Ganden vare din Svigersfader! i Rasphu-
set skal du finde din Svigersfader! du som paa saa
nedrig en Maade har villet bedrage mig.

Spazier.

Frue Schwiegermama!

Frue v. Vorgen.

Vort Afskum! Søg din Svigermoder i Spin-
dehuset! Du skal ikke ødelægge flere Høns eller Duer
for mig.

Spazier

Liebe Freken Prut! . . .

Juliane.

Deres Tjenerinde, Herr Spazier! det bliver
jeg

jeg nok ikke, denne Gang; mine Forældre tillader det ikke; Deres Brud finder De nok i Forbedringshuset; isald De ellers ikke er rekommenderet til den rige Enke.

Erasmus.

Ja! er han ikke det, saa er han, min Sjæl! inkommoderet til mit Pidskeskæft. Ja er han saa, Herr Spektor.

Spazier.

Hier habe ich nichts mehr zu thun, wie ich sehe. Adieu!

Hr. v. Morgen.

(Zager ham i Kraven.)

Nej bie, Karl! du skal ikke slippe saa læt; Loy og Ret skal først forbyde dig at bedrage flere godtroende Narre. —

Erdman.

O nej, lad ham gaa; at Sagen kan blive skilt, saa meget som mueligt er.

Frue v. Morgen.

O ja, min bedste Mand! lad ham løbe sin Vej.

Juliane.

Han bliver vel nødt til at spadserer et andet Sted hen i Verden, og, tidlig eller sildig, bliver han nok straffet.

Hr. v. Morgen. (Slipper ham.)

Saa gaa da, Spidseskæft! og tak Gud, du slap saa godt.

Spazier.

Spazier. Ha ha ha! die dumme Dänen! Wohlan! ich spaziere weiter in der Welt. Ich werde doch mein Glück machen, denn einen Mann, wie ich bin, braucht man überall. Ich bin ein Virtuos. Ha, ha, ha! die dumme Dänen! (Gaaer.)

Rittende Scene.

Herr og Frue v. Borgen. Juliane.

Erdman. Løraf.

Erdman.

Min Herre! naadige Frue! De seer nu, at jeg er ikke saa aldeles fattig; holder De mig nu værdig til at være Deres Svigersøn?

Hr. v. Borgen.

Den fordomte Inspecteur!

Løraf.

Naa! havde jeg ikke Ret? Jo jeg saae nok hans Apartigheder. Ja, gjorde jeg saa.

Frue v. Borgen.

Mit Samtykke har De, men det beroer paa min Mand. Beste Mand! gjør os nu alle glade og fornøjede.

Hr. v. Borgen.

Den fordomte Inspecteur! — Juliane!

Juliane.

(Nærmer sig frygtfrem.)

Hvad befaler min Fader?

Hr.

Hr. v. Borgen.

Erdman, Deres Haand! (Erdman giver ham Haanden.)
Der er hun, tag hende i Guds Navn. Gud velsigne Jer!

Erdman.

Juliane! endelig opfyldtes vores Ønske.

Juliane.

Gode dyrebare Fader! mit hele Liv skal være opofret til at skaffe Dem den Glæde paa Deres Alderdom, som De fortjener for Deres Kjerlighed imod mig.

Erdman.

Jeg skal kappes med dig, min Juliane!

Frue v. Borgen.

Lever lykkelig mine Børn! men hør, Erdman! og du Juliane! mine smaae Creature maae I lade mig have i Fred; forresten maae I raade over alt.

Hr. v. Borgen.

Du Mor med dine smaae Creature! Ja hør nu! Jeg har inviteret Fremmede herhid i Aften til Julianes Jaord. Vi har kun en anden Brudgom; forresten bliver Tingene den samme.

Er af.

Jeg gratulerer Dem begge. Ja gjør jeg saa. Men det skulde, min Sjel! dog gjøre mig ondt, om denne Spektor skulde gaae saa ganske usikkert herfra. Naadige Herre! maae jeg ikke componere hans Nysgildt med denne Pidsk. Han var dog saa betænkt paa

Com:

Composition, med en anden Brud. Ja var han
saa! Ich soll ham mit Prügelfleisch trakteren.

Hr. v. Morgen.

Naar han kunst ikke slaaer ham fordærvet, min
gode Forvalter, saa maae han gierne smøre hans
Ding lidt, saa at han kan huske det, til han igjen
vil agere Virtuøs.

(Forvalteren gaar, og Dallet falder.)

Gelim

Selim og Mirza.

Syngestykke i tre Acter.

Musiken af Syngemester Sink.

Første Gang opført paa den Kongelige danske Skues-
plads, den 1ste Februar 1790. I Anledning af
Kongens Fødselsfest.

(Dette hele Stykke er virkelig got og net udført, og Noen er ogsaa net.

Per-

Personerne:

Selim, Kjøbmand i Marokko.

Mirza, hans Kone.

Satme, hendes Veninde.

Samid, Keiser i Marokko.

Jomail, Kjøbmand sammesteds

En ung Marokkaner.

Delia, en Sangerinde i Harem.

Orcan, en Søemand.

Ali, en Sanger.

Osmim, Harpespiller, (stum Person.)

Ehor af Samids Følge.

Ehor af Søesolk.

Ehor af Seraillets Fruentimmer.

Ehor af det forsamlede Folk.

Handlingen begynder i Dagbrækningen, og ender sig
samme Dags Eftermiddag.

Første Akt. *)

(Sænepladsen forestiller en dejlig Lund, omringet med en Muur. Midt paa samme i Baggrunden er en Statuport, hvorigjennem man seer Seen noget borte, og saage Fjelde i Horizonten. Paa høire Side er et Telt, hvori staaer en Sofa. Paa venstre Side sees noget af Selims Huus. Naar Døkker gaaer op, bryder just Morgenens frem, saa hertig, som mueligt. Solen begynder at pippe frem, og kommer iimmer høiere.)

Første Scene.

Mirza (gaaer omkring i Lunden.) Fatme (ligger paa Sofaen i Teltet og sover.)

Mirza.

Helb dig, Lund! hvis tatte Grene
Ofte har beskygget mig!
Ei i Glædens Tid allene
Sandt jeg salig Fryd hos dig!

*) Komponisten har, efter Stykkets Anledning, forestillet sig, at en liden Sværefning imellem toende Selbe har foregaaet lidet før Stykkets Begyndelse, hvilken Trefning, tiligemed den derpaa fulgte Seierssang, han har stræbt at udtrykke i Ouverturen.

Hvor heilig er ikke denne Morgenstund! Kuns
min Selim var her. — O hvor frygter jeg ikke for
dit Liv! (han gaaer hen til Statupporten og seer ud paa
Soen.) Dog, Soen er roelig — Bindene — Hol-
gerne — alting er roeligt, uden mit Hjerte. — In-
tet Skib vides endnu, saa langt Horizonten rækker.
O Selim! Selim! skynd dig! kom til din længsel-
fulde Mirza. — Men, jeg maae vække Fatme. Hun
sover. Min stakkels Veninde! hun vil vaage med
mig, men hun har ikke de Betymringer, som jeg
har, der kan holde Sønnen fra Dinone. (gaaer hen til
Teltet, og vækker Fatme.) Fatme! Fatme! vaagn op!
og glæd Dig ved denne heilige Morgenstund!

Fatme. (Aaæer op.)
Jeg er vaagen, Veninde! hvilken herlig Mors-
gen! saa snart har Solen aldrig skinner før.

Mirza.
Du tager Feil, min Fatme! saa snart skinner
de Solen, hver Gang min Selim kom hjem. Jeg
er vis paa, han kommer i Dag! den er ikke for-
intet, denne herlige Morgen.

Fatme.

Lykkelige Mirza! din Kjerlighed gjør Dig svær-
mende. Jeg vil ikke berøve Dig den søde Tanke,
at Solen skinner for Selims Skyld. Jeg kjender
ingen af Prophetens Sønner, der er god og dydig
som Selim.

Mirza.

Og ingen af hans Døttre, der er lykkelig som Mirza. Tre Aars Egestab med ham fløi bort som een Dag, og aldrig greb Sorgen os, naar vi vaagnede, aldrig gif den til Sengs med os. Kun da jeg mistede mit Barn — dog! — lad mig glemme den Sorg! — og saa — hver Gang min Selim Kulde forlade mig.

Fatme.

Og aldrig berøvede han Dig den mindste Deel af sin Kjerlighed, for at skjenke en anden. Han blev en Forræder imod Prophetens Love.

Mirza.

O! men en Forræder, som jeg tusinde Gange mere maae elske for dette Forræderie. — Fatme! troe mig: Allah og Propheten vil selv elske ham derfor. Dette Serail, denne Sværm af Qvinder, der verelviis rane og plyndre Mandens Hjerte fra hverandre, hu! den var mig uudsaaelig.

Salig Fryd min Barm opfylder,

Selim mig en Himmel er.

Fatme.

Anden Skjønhed han ei hylder;

Hvo er ham, som Mirza, hjer?

Mirza.

Gødt forsvinde mine Dage,

Stedse Finner Solen klar.

Fat.

Fatme.

Zusind' Søstre see, og Klage:

Gid min Løb, som Mirzas, var!

Begge.

Zusind' Søstre see, og Klage:

Gid min Løb, som Mirzas, var!

Fatme.

Elfskovs lattede Blomstertjæder

Bædes aldrig af Din Graab.

Mirza.

Kjerlighed ei Plads tilstøder

For Mistankens hvasse Braab.

Fatme.

Daglig Kummer, daglig Smerte

Kærer mange Skjønnes Bryst.

Mirza.

Men min Selims ædle Hjerter

Rundt omkring sig spreder Lyst.

Begge.

Helb den Stund, som Selim bringer

Giem til { mine } Favnetag!

Skjenk ham — Elfskov! — Skjenk ham Dinger!

Spild ei denne Fjonne Dag!

Mirza.

Beste Fatme! mit Hjerter siger mig, at jeg snart
skal see ham. Du veed den Høitidelighed, hvormed
jeg har i Sinde at imodtage ham. Gaae ind, min
Veninde! og see til, at Anstalterne kan svare til
mit Hjertes Ønsker.

Fat:

Fatme.

Jeg skal sørge for, at alle Ting skal svare til Din Forventning. Men hør, hvad Din Fatme raader Dig: I to Nætter kom ingen Søvn i Dine Dine. Denne Karvaagenhed vil jage Roserne af Dine Kinder, og ødelægge Din Helbred. Hvilt Dig paa denne Sofa. En Times Søvn vil giye Dig et muntrere Udseende, og gjøre Dig skjønnere i Selims Dine.

Mirza.

Behøver da Mirza dette Konstgreb, for at være skjøn i sin Wands Dine? Beste Fatme! hvor kan Du sige slikt? Og, om Selim kom, medens jeg sov, hvad vilde han tænke? — Er jeg da bleven Mirza saa ligegyldig, siden hun modtager mig sovende? Nei, Fatme! nei, han kommer i Dag; snart har jeg ham, det siger mit Hjerte mig; og jeg vil være den første, der byder ham være velkommen. Gaae, min Veninde! og opfyld Dit Løfte, men send mig Osmin hid med sin Harpe, og Sangeren Ali. De skal opmuntre mig, og holde Sønnen fra mine Dine.

(Hun gaar atter hen til Statistporten, og seer ud paa Soen.)

Fatme.

(i det hun gaar.)

Hun maae sove; det skee ved Løst eller med hendes egen gode Villie! Jeg fortjente ikke at være Selims

lins Veninde, naar jeg ikke sørgede for hans Mir-
 zas Helbred. (Hun gaar.)

Anden Scene.

Mirza (alene.)

O Fugle! som svinge

Den dunede Vinge

Mod Himmels Blaar!

Som sværme allene

Paa Trærnes Grene

Blandt quibrende Smær,

Der løkke og lede,

At bringe tilstede

Den flygtige Fader til elskede Rebe;

O laan mig den lokkende Røst!

At kalde tilbage

Min ventede Mage,

Min Selim tilbage,

Min Selim til bævende Bryst!

Han kommer! O Glæde!

Jeg seer ham! O Lyst! —

(Efter en Pause)

— Bort sværmende Tanke!

Rei Hjertet vit bante;

O Himmel! tilgiv!

Jeg vover at klage,

Din

Din Wiisdom anklages; — — (behyndret.)

Et Bret skal forsvare hans Liv!

(efter en Pause igjentager hun den første Deel af Versen.)
(Hun gaar hen til Statsporten, og seer atter ud til Søen.)

Endnu ingen Trøst! intet Seil at see! Men —
Gud! det kommer mig for, som Søen oprøres; —
Himmel! hvilke Bølger! (efter nogen Taushed.) Dog
Du sværmer, daarlige Mirza! Søen er jo stille og
glat som et Speil. Kun en liden Vind kruser Bøl-
gen, og det en Vind, som kan bringe Selim hjem.
— Men, hvorledes er det fat? mine Dine vil luk-
kes imod min Villie. Jeg maa se at holde dem
aaabne. Hvor kan Osmin og Ali blive af? (hun vil
gaar hen til Teltet, og i det samme kommer Fatme med Os-
min og Ali.) See! der ere de jo!

Fredie Scene.

Mirza. Fatme (med en Kop Kaffe.) Ali.

Osmin (med en Harpe.)

Fatme

(til Ali og Osmin.)

Denne Drif skal befordre hendes Søvn, og I
gaar bort, mine Venner! saasnart I seer hun
sover.

Mirza.

Kom hid mine Venner. Selim og jeg har in-
gen Slaver, det veed I. Spil mig noget for, Os-
min,

min, som kan opmuntre mig. Syng Ali! Du fortryder dog vel ikke paa, at Din Sang kan fornøie mig?

Ali.

Jeg har aldrig været stolt af min Sang, førend da jeg mærkede, at den behagede Mirza.

Mirza.

Smigrer! — Sid ned der!

(Mirza sætter sig paa Sofaen, lægger Hænderne op paa den, og læner Hovedet paa Haanden. De andre sætte sig paa en Bænk uden for Teltet.)

Fatme.

Læg imod denne Drik af Din Venindes Haand. Paa denne Tid pleier jeg altid at bringe Dig den.

Mirza.

Giv hid, min Fatme!

(hun drikker.)

Fatme.

Om mit Hjerter ikke spaaer feil, skal en kjerere Haand næste Morgen række Dig den.

(Hun gaar.)

Fjerde Scene.

Mirza. Ali. Dsmin.

Ali

(Synger, og Dsmin akkompagnerer med Harpen.)

Blandt Heltene var Omar kjet,

Skøn Belis værd;

Hans Navn Marokkos Fjenders Skat,

Dg

Dg Farvt hans Sværd.

Stjøn Zelis var deilig, som Stjernen.

De Helte hende Kroner bød,

Hun svarte: Nei;

Saa mangen Veiler Landsfer brød,

Hun saae det ei.

Stjøn Zelis var deilig, som Stjernen.

Men Sultan Achmet soer en Gæd,

Den skulde staae:

"Kuns den, som flaaer min Hjende ned,

"Skal Zelis faae."

Stjøn Zelis var deilig, som Stjernen.

I Kampen Omar drager ud,

Dg Zelis græd;

Hun bad til Allah, Himlens Gud,

Hun bad og græd.

Stjøn Zelis var deilig, som Stjernen.

Den Bøn hos Allah Naade fandt,

Han hørte den;

Dg Omar gik, og slog, og vandt,

Dg kom igjen.

Stjøn Zelis var deilig, som Stjernen.

"Kom kjække Omar! Bli min Søn!"

Lod Sultans Ord.

Glad Zelis gav ham Seirens Løn;

Den Lyd var stor.

Sligen Zelis var heilig, som Stjernen.

Under Sangen falder Mirza adskillige Gange tilbage, men reiser sig op igjen. Imod Slueningen synker hun ganske overvældet af Svøm ned paa Sofaen. Dsmin spiller en Solo paa Harpen, hvorved hun falder i en meget dyb Svøm.)

Al.

Hun sover. Lad os gaae! det var Fatmes Begiering.
(De gaaer.)

Femte Scene.

Mirza (sovende.) Ismail.

I s m a i l

(Krydser over Muren, og springer ned i Kunderen. Han er klædt i meget simple Klæder.)

Her er jeg da; her skal jeg da nyde den Gødhed, der er vel saa stor, som Kjerlighedens Gødhed — Hevnen. Mirza tør foragte Ismail? den rigeste Kjøbmand i Marokko? Mig, der kan forvandle Taget over hendes Hoved til Guld, og lægge Broe under hendes Fødder af Edelstene? Mig tør hun foragte? — mig? — Fordømte! endnu i Gaar vare hendes sidste Ord til mig: Jeg foragter din Rigdom; den kan ikke opveie min Dyds Fortiis. — Men hie lidt, og see om din Dyd kan forsvare dig eller din Selim imod Ismails Hevn.

Stjelver for Ismails rasende Brede,
For min opbragte blødtørstige Kænde!

Den

Den gjennem Afgrunden selv skal berede
 Rei for min myrdende hævnende Haand.

Skal der da mere til Stoltthed at sælbe,
 End Elskov, og Riigdom, og Ismails Bølge?
 Helvede! Furier! sender mig Mob!
 Elskovs Foragt kun forsones med Blod.

(Han bliver Mirza var, som sover i Teltet.)

Hvad seer jeg? det er hende. O glade Syn!
 Dybdige Mirza! lad nu din Dyb beskjærme dig mod
 denne Dolk. (Han trækker sin Dolk, og løber rasende imod
 hende, for at dræbe hende, men i det samme høres en tyrtist
 Musik noget borte.) Hvad er det? (han betanker sig, og
 stikker derpaa Dolken ind.) Lev til tidobbelte Smerter!
 Den Tid skal komme, da du skal forbande din
 Gruesomhed imod mig. (Musikken nærmer sig.) Kei-
 seren gaaer ud — han kommer her forbi. — Nye-
 lig blev hans kjære Zeide røvet fra ham. — Han
 er inderlig bedrøvet. — Dog! en Keiser glemmer
 snart en saadan Sorg. — Den dybdige Mirza, der
 ikke vilde opofre sig for Ismail, skal blive en Maa-
 neds Fornægtelse for Hamid; og siden (han
 bliver et Ruippe Nøgler vaer ved hendes Side, som han saa
 sagte lister fra hende.) Ha! velkommen! nu er Ismail
 hevet.

(Han prøberer Nøglerne, aabner Statistporten, og
 lader den staa aaben.)

Sjette Scene.

Ismail. Keiser Hamid (med Folge.)

Chor

(af Keiserens Folge, først noget horte, men efterhaanden nærmende sig.)

Knæler! Jordens Konger! knæler

For vor Hamids Throne ned!

Han, hvis milde Blik besjeler

Alt med himmelsk Salighed!

Han, hvis Brebes grumme Torden

Ryster Jorden!

Han, som hele Verden lyder!

Han, som Fædres Throne pryder!

Hvo er stor, som han?

(Under Choret passere nogle af Hamids Folge forbi Porten. Naar Hamid selv kommer, standser han noget ved Indgangen, og gaaer endelig ind. De som følge efter, give de første et Tegn, hvorpaa de komme tils bage, gaae ind i Lunden, og stille sig i Baggrunden. Ismail har skjult sig bag et Træ.)

Hamid

(efter at have seet sig lidt om.)

Hvilket herligt Sted! hvor melankolsk høitideligt! — Just skabt for mig. Overeensstemmende med min Sindes Forfatning. — Her kunde jeg i Eensomhed gaae og klage over Zeides Tab. — Stiden hun blev røvet bort fra hendes landlige Boelig, har Glæden aldeles forladt mig; og skulle mine udsendte Skibe ikke bringe hende tilbage, da — o da har Marokkos Krone ingen Glands mere, der kan

blans

blonde Hamids Dine. — Men — (han sner Mirza i Teltet.) Hvad seer jeg? — Zeide! — (han løber hen til Teltet, men vender bedrøvet tilbage.) O nei! — det er ikke hende! — et Blendeværk! — du er ikke uslykkelig nok, Hamid! med at have mistet Zeide; men Skjebnen vil endog spille Gjel med dig, ved at vise dig hendes Bignelse.

For Zeide slog mit Hjerte;

Ak! men ak! hun borte er!

Kronens Glæde mig meer ei blinder;

Naar jeg ei Zeide finder,

Vinder jeg kun Sorg og Smerte;

Og i dette piinte Hjerte

Ewig, ewig Dval jeg bær.

For Zeide slog mit Hjerte;

Ak! men ak! hun borte er!

Intet kan min Kummer mæle;

Og at hendes Tab betale

Ingen Skjønhed mægtig er.

O Zeides Elskov lærte

Dette Hjerte:

Man kuns een kan have Hjer.

For Zeide slog mit Hjerte;

Ak! men ak! hun borte er!

(Han vil gaae, men sner Ismail, som er kommen frem,
og kaster sig paa Knæ for ham.)

Hamid.

Staae op! (Ismail reiser sig.) — Hvem tilhører
det heilige Gruentimmer i Teltet? 34

Ismaïl.

Dig, mægtige Keiser! om Du med et naadigt Velbehag vil smile paa Din Slave.

Hamid.

Mig? — Hun er søn som Solen, men har ikke Yndigheder til at fortrylle Hamid med.

Ismaïl.
(som holder sig bestandig i en temmelig Afstand.)

Hvad eier Din Slave, som ikke tilhører dig? — og hvormed kan jeg have forsyndet mig, at Du ikke vil værdiges at bruge Dine Nættighed?

Hamid.

Belan! hun er min. Men Hamid modtager ingen Gaver! (han slænger en stor Pung med Guld til ham. Ismaïl tager den op med en tydelig Villoie.) See der! er det ikke nok, saa tael! (assides.) Tusinde Glatte foruden hende skal belønne den Lykkelige, der bringer mig min Zeide. Slaver! bærer hende varsomt op i mit Harem. Man bevogte hende, som min kostbareste Juvel.

(Slaverne bære hende bort paa Sofacen, hvorpaa Choret isjæntages, og Keiseren med sit Folge gaaer bort.)

Syvende Scene.

Ismaïl (alene.)

Ha, ha, ha! Nu Selim! nu maae du komme naar du behager, og flyve i din kjære Mirzas Favn! Men, dette Guld — hu! hvor smertede det mig ikke,

ikke, at jeg maatte imodtage det, da det paa saa foragtelig en Maade blev slængt til mig! — Havde en anden end Keiseren budet mig det, min Dolk skulde have hævnnet den Foragt. — Beholde det kan jeg ikke. — Velan! jeg maae krone min Hevn! (han tager et Stykke Papiir af Kommen, og skriver med en Blye antypen nogle Ord.) "Skadesløs Betaling for Mirza." (han søber Pengene i Papiret og lægger det i Teltet.) Men! hvorfor hævne mig paa Selim, fordi jeg hader Mirza? — o! jeg hader Selim og al Verden, naar jeg ikke faaer mine Lyster tilfredsstillede. Men hævnnet er jeg. Triumph!

Triumph! Triumph! jeg hævnnet blev!

Den overmodig stolte Skjønne,

Som med Foragt mig torde lønne,

Jeg af Rivalens Arme reb!

Triumph! Triumph! jeg hævnnet blev!

Gornøiet gaaer jeg nu min Vej.

Lad Anger hendes Bryst fortære!

Og Verden skal af hende lære!

Ustraffet man mig trodser ej.

(Gaaer.)

Anden Act.

Første Scene.

(Skuepladsen forestiller en smuk Forgaard foran Selims Hus.)

Fatme

(allene, meget bedrøvet; hun har Guldbørsen og Sedlen i Haanden.)

Forgjæves jeg søger, forgjæves jeg leder,
Omsonst er mit Raab.

Jeg ængstelig sukker, og græder, og beder,
Men vinder ei Haab.

Du svandt, som et Glimt, fra din elskte Veninde;
Dit Spoor er, som Vindens, — umueligt at finde;
Hør, elskede Mirza! mit Skrig!
Besvar det, og siig:
Hvor skjuler du dig?

Fortabt er, o Selim! din elskede Mage;
O gruesomme Stød!
O hold ham, I Vinde! hold Skibet tilbage!
Den Dag, som ham bringer, ei hører hans Klage,
Men seer kun hans Død.

Ulykkelige Fatme! hvor skal du finde hende?
— Lever du Mirza! — er du død? — O nei! dette
Guld og denne Seddel siger mig, at du er værre
end død! — Gud! hvad skal der blive af dig? —
Og hvad skal jeg svare Selim, naar han savner den
Zeibergs Skuespil. 1ste Deel.

største Skat, han eier? — Men, hvad hører jeg?
(der høres et Fryderaaß uden for.) Hvad kan det være?

Anden Scene.

Fatme. Orcan.

Orcan.

Selim kommer. Vindene har søiet hans Ønsker.

Fatme.

Gud! hvad skal jeg gjøre? — Ulykkelige Fatme! — Ulykkelige Selim!

Orcan.

Selim ulykkelig! Nei Fatme! glød Dig! hverken Du eller han er ulykkelig. Han bringer mere Rikedom hjem med sig, end Du nogensinde har seet.

Fatme.

Hvad hjælper al den Rikedom, naar han har mistet mere hjemme?

Orcan.

Mere, siger Du? Fatme! — O! det er umueligt. Al hans forrige Rikedom er ikke tiende Delen imod, hvad han nu bringer med sig.

(Fatme sætter sig meget bedrøvet paa Bænken, men reiser sig snart op igjen, og gaaer meget urolig ind og ud af Theatret, under det følgende Chor.)

Fre=

Tredie Scene.

De Forrige. Nogle Søefolk.

(De bære endeel Paffer, som de lægge fra sig.)

Chor,

(og Dands af Søefolk).

Eufende Storme vi Søemænd betvinge,
Rullende Bølger maae lystre vort Roer.
Rigdom fra fremmede Kyfter vi bringe,
Lumles saa glade fra Syd og til Nord.
Aldrig for Farenne Søemanden gruer;
Kugler, Drakar og Klipper han fluer,
Roelig, urokket, som Børnens Leeg.
Rast, som i Dandsen, paa Bølgen han triner,
Og naar en Modvind i Takterne hviner,
Spotter den Feige, som Faren gjør bleg.

(Saa snart de seer, at Selim kommer, ophører Dandsen og Sungen, og de gaaer ud med Pafferne.)

Fjerde Scene.

Fatme. Selim.

Selim.

Glad seer jeg da altsaa dette mit Huis igjen,
og Dig Fatme!

Fatme.

Velkommen hjem, kjere Selim! Vindene have
føiet Dine brændende Ønsker.

Selim.

Allah og Propheten har givet mig Lykke — mere

Lykke, end jeg var værd. De gav mig den for Mirzas Skyld; og aldrig mere behøver jeg at forlade hende for at samle Rigdomme. — Men — hvor er hun, jeg er ikke kommet hjem endnu, førend jeg har omfavnet hende. Jeg iler — tilgiv mig, Fatme.
(Han vil ind i Huset, men Fatme holder ham tilbage.)

Fatme.

Bie Selim! — endnu ikke; bie lidt . . .

Selim.

Hvorfor? — sig mig Fatme! hvorfor bie? — Vil Mirza kanskee, efter Sadvane, overraske mig paa een eller anden Maade? Men — Du vender Hovedet bort; — Du tvinger de frembrydende Taarer tilbage — Fatme! — hvad er det? — For Prophetens Skyld! dølge det ikke længere. — Er Mirza syg?
(han vil ind.)

Fatme (holder ham tilbage.)

Nei, men bie Selim! — bie dog! gaae ikke ind,

Selim.

Ha, jeg forstaaer det! Mirza er død. — Himlen selv var misundelig . . .

Fatme.

Hold inde, Selim! med sli formastelig Tale. Din Mirza lever.

Selim.

Tael da, gruesomme Fatme! Din Taushed er grummere end Din Tale. Jeg venter mig altsaa
det

det værste. En lykkelig Medbeiler har da vel faaet Mirza til at glemme tre Aars Egetskab med Selim? Slig ja, og Du skal see Selim ligge død for Dine Fødder.

(Han trækker sin Døsk.)

Fatme.

Uretfærdige Selim! — nei Mirza lever kuns for Dig, tanker kuns paa Dig. — Men — hun er — borte.

Selim.

Borte?

Fatme.

Ja borte. — Udentviisl røvet bort fra Lunden, hvor hun i to Nætter vaagende har ventet Din Hjemkomst. Jeg forlod hende et Dieblis, jeg kom tilbage, og fandt hende ikke. Porten stod aaben, og dette Guld og dene Seddel, var alt, hvad jeg fandt.

(Hun viser Selim Guldet og Seddelen.)

Selim.

Gud! hvad maae jeg lide! — Forbandede Guld! (han slænger det paa Jorden.) Affkyelige Nøvere! Men, jeg maae løbe at opsigge hende. — Dog hvor? — hvorhen?

Fatme.

Jeg har sendt Folk ud paa alle Kanter, og var vis paa deres Fliid; thi de elskede Dig og Mirza som Sødsfænde.

See

Selim

(Nænger sig paa Bænken.)

Og denne Sorg skalde Selim opleve! — Gaae
Fatme! Lad mig være allene.

(Hun gaar, men holder sig dog i Nærheden, saa at man
af og til seer hende.)

Femte Scene.

Selim (allene.)

Saa spartes mit Hjerte

Til nagende Smerte!

Saa tabte jeg alt!

Langt mere end alt.

Saa kurrer den sørgende Due,

Der eensom paa Reben maae flue,

Hvor Magen for Jægeren falbt;

Saa tabte jeg alt.

Hvi var I saa roelige? Vinde!

Og hvorfor saa stille? du Hav!

Hvi lod du mig, Himmel! de Rigdomme finde?

Du tog jo langt meer, end du gav!

Sjette Scene.

Selim. Ismail

(i en riig og kostbar Dragt.)

Ismail.

Velkommen Selim! det fornøier mig, at see
Dig her tilbage. Lykken har fulgt Dig, og, som
jeg hører, saa har Rigdomme strømmet ind til Dig,
som Bakkene flyde til Havet.

Se-

Selim.

Destoværre! den Rigdom, som jeg foragter, er
Himmelen vdsel nok med, men karrig derimod, yder-
lig karrig med den sande Rigdom.

Ismail.

Jeg forstaaer dig ikke. Du er riig, Selim, næ-
sten saa riig som Ismail, ja kanske du overgaaer
ham, og dog klager du. — Uforknielige! Men —
hvad Bahre bringer du med dig? — Er der nogen,
som ere tjenlige for min Handel? — Viin, Se-
lim! — Vinen, haaber jeg dog i det mindste, at du
ikke har glemt. — Det er en aabenbare falsk For-
tølsning af Prophetens Love, naar man stræber at
indbilde os, at de forbyde os Viin. Du har dog
vel en Forraad af de udsøgteste Vine med dig, og
du nægter vel ikke din Ven en Deel deraf? Med det
rene Guld betaler jeg alting. Du selv bestemmer
Prisen.

Selim.

Sag alt, hvad jeg eier — alle mine Rigdomme —
intet undtagen! — men skaf mig det igjen, som jeg
har mistet!

Ismail.

Hvad har du mistet, af saa stor Værdie?

Selim.

Min Mirza.

Ismail.

Din Mirza?

Se

Selim.

Min Mirza. Hun er borte. Kævet fra mig. —
For evig borte. O Ismail! har du Hjerte til at
føle med, saa føl, hvor stor min Sorg maae være!
Endnu engang: Tag alle mine Rigdomme, men skaf
mig min Mirza igjen!

Ismail.

Selim! er det en Mand værdigt, — er det
dig værdigt, at klage saaledes for en Kvinde? Hvi
kjøber du ikke tusende? Du er umaadelig riig, og
Skjønhed er tilfals paa vore Torve.

Selim.

Men ingen Mirza. Vellysten kan man tilfor-
handle sig; Overdaadighed og Lysternes Tilfreds-
stillelse er tilfals; men sand Kjerlighed kan ikke kjøbes.

Sort Solen herester for Selim oprinder,
Og Skjønhed ej mere mit Die forblinder.

Ismail.

Søg Kjerlighed, Selim! jeg vædder, du finder;
Nyd Glæden! til Glæde blev Menneſket ſkabt.

Selim.

Ne! Mirza er tabt!

Ismail.

En Daare er den, som for Kvinderne græder.

Selim.

Men Mirza er tabt!

Ismail.

For dig har end Jorden ufallige Glæder.

Selim.

Nej! Mirza er tabt.

Ismail.

Hun eene for Selim af Kjerlighed brændte.

Selim.

Men røvedes mig.

Ismail.

For dig var hvert Suk, hun til Himmelen sendte.

Selim.

Hun røvedes mig.

Ismail.

Med Mildhed, som Solen, hun alting bestraalte.

Selim.

Eg Solen hun svandt.

Ismail.

Dg aldrig af Lidende Synet hun taalte.

Selim.

Men fra mig hun svandt.

Selim.

Alar Solen ej mere for Selim oprinder;

Ej Skjønhed herester mit Nie forblinder;

Til Glæden, til Glæden er Selim ej flabt,

Thi Mirza er tabt.

Ismail.

Alar Solen skal endnu for Selim oprinde,

Fortryllende Skjønhed dit Nie forblinde;

Til Glæden, til Glæden er Selim jo flabt,

Skjønbt Mirza er tabt.

Ismail.

Lad Sorgen dog ikke saae saameget Overhaand

hos

hos dig, Selim! hvem veed, om du ikke endnu kunde finde din Mirza?

Selim.

Jeg finde Mirza? o nei! Himlen er ikke for-
nøiet med mindre, end at gjøre mig bestandig ulykkelig.

Ismail.

Hvem veed, hvad der kan hende sig? (betænkende sig.)
Selim! kan du taale at bære en Hemmelighed, om
den endog var ubehagelig?

Selim.

Jeg taaler endnu Mirzas Tab — hvad skulde jeg
da ikke taale?

Ismail.

Du er en Mand — en Helt — og den er kun
en Helt, der kan taale at bære de Ulykker, som han
ikke kan afværge. Om du saa hende i en andens
Arme, uden Muelighed at rive hende ud deraf,
vilde du da ikke bære din Skjebne med Taalmodighed?

Selim (hæftig.)

Mirza i en andens Arme! — og det skulde Selim
kunne see paa med Taalmodighed? — Det skulde
være ham en Umuelighed at rive hende derudaf?

Ismail.

Det kunde hende sig. — Sæt, at hun var i Rei-
serens Harem!

Selim.

Ismail! du gjennemborer mig. Tael! videre!
Snart!

Ismail.

Var Mirza i Lunden i Dag?

Selim.

Saa sagde Fatme. Videre, videre.

Ismail.

Nu vel da. Man siger, at et sovende Fruentimmer er baaret derfra i Morges op paa Keiserens Lystslot.

Selim.

Glæde! forgiftede Glæde! (han gaar til Udgangen og raaber.) Høla! Venner!

Ismail.

(Som vil holde ham tilbage.)

Betænk dig! hvad vil du gjøre? Selim!

Syvende Scene.

De Forrige. Orcan. Endeel Søefolk
og Soldater.

Selim.

Vil I hævne min Spot?

Orcan.

Som vores egen.

Selim.

Velan da! Keiseren har røvet min Mirza; hans Lystslot ligger kunns fort herfra. Bagten er ikke stærk. Vi vil med Magt trænge os ind i

Slotet.

Slottet, befrie Mirza, og flygte bort med mine
 Skibe. Vil I følge mig? (han drager sin Sabel.)

Alle.

I Døden.

(De drage Sablerne og ilse efter Selim, som gaaer rasende ud.)

Attende Scene.

Ismail. Fatme

(Som kommer ind, men standser i Baggrunden, uden at sees
 af Ismail.)

Ismail.

Ha, ha, ha! Nu har jeg faaet Sagerne i den
 Orden, som jeg vil have dem. Du render din egen
 Ulykke imøde, Selim! det vil koste dit Liv, men
 saaledes vilde jeg just have det. Er du ikke nu lyk-
 kelig med din Dyd? Mirza! (han gaaer.)

Niende Scene.

Fatme.

(Som horer Ismails Ord.)

Hvad hørte jeg? Skulde Ismail have forraadet
 min arme Veninde? Det er troeligt. Den nedrige
 Skurk er i Stand til alt. (Hun tager Pungen og Sedv
 belen op, som Selim stængte fra sig.) Jeg maae gjemme
 dette, og vente paa Udfaldet. Hvem veed, om dette
 endnu ikke kunde gjøre Tjeneste? (Gaaer.)

Tiende Scene.

(Stuepladsen forandres til Kæiserens Harem, med en Dør i Baggrunden. Hamid kommer meget bedrøvet ind. Delia og alle Harems Fruentimmere knæle for ham. Saa snart Choret begynder, bæres en Sofa frem paa Theatret af fire sorte Slaver.)

Chor og Dands.

Valdigste Keiser, som Jorden end saae!

Vi for Din Almagt i Støvet os bøie;

Bente os Liv fra Dit straalende Nie.

Ewig, urokket, Din Throne skal staae!

Delia.

Valde og Vre af Himlen Du sit;

Alt Du oplived med muntrende Blik;

Men, denne Glands, hoi fordunkles den saa?

Chor.

Valdigste Keiser! som Jorden end saae!

Tre Stemmer.

Berobner Din Mildhed, Din Raade, paakalde;

Lad den, som Duggen paa Blomsterne, falde!

Altbrig skal Mindet om Hamid forgaae.

Chor.

Ewig, urokket, Din Throne skal staae.

Tre Stemmer.

Bliv her, hvor Elskov og Gratier boe!

Under Dit Fodspor skal Roserne groe;

Bellyst fremspire, hvorhen Du vil gaae.

Chor.

Chor.

Bældigste Keiser! som Jorden end faae!

Vi for Din Almagt i Støvet os bøie;

Vente os Liv fra Dit straalende Dø.

Ewig, urokket, Din Throne skal staae!

(der danses.)

Hamid (reiser sig.)

Nei! det er forgjeves for mig at søge Udsprede-
ser. — Her i dette Harem, hvor jeg i to hele Aar
ikke har sat min Fod, tænkte jeg at faae mine Be-
kymringer lindrede. — Men forgjeves! — her er
ingen Zeide! — Disse herskesuge slagrende Skjøn-
heder, der ere i Stand til at sælge hele Livets Lyk-
salighed for en Uges Herredømme, — der vel kan
gjøre Erobringer, men veed ikke Konsten at beholde,
hvad de have erobret, — hvem kan de fortrylle?
Sikkerlig ikke Hamid! — O nei! den, der har
kjendt Zeide, været elsket af hende, kan de ikke ind-
tage. —

Delia

(nærmer sig og knæler.)

Hamid.

Hvad har du at sige?

Delia.

Du er bedrøvet, store Keiser! — med rette be-
drøvet, — Dit Tab er stort, — men — Sang
opmuntrer. Tillad Din Slavinde at synge en
Sang! — den tørde i det mindste for et Dieblis
adspre-

adsprede den Taage, som fordunkler Dine Dines
Glands.

Hamid.

Staae op og syng.

(Hamid sætter sig igjen paa Sofaen.)

Delia.

Saa viis som Propheten, Kong Amurath var,
Dg næsten, som Allah, saa stoer;
Han brændende Elskov til Zulima bar;
Saa lod hendes Ord:

"Men om jeg nu elskede Dig,

"Snart glemte Du mig!"

Nei! nei! nei!

Min Zulima glemmer jeg ei.

Snart knyttedes da det fortryllende Baand,

Dg Amurath lykkelig blev;

Ehi Zulima, da hun ham skjenkte sin Haand,

Mistankefordrev.

Hans Kjerlighed skal ei forgaae,

Det soer han jo paa.

Nei! nei! nei!

Sin Zulima glemmer han ei.

Saa talte hun: "O paa Dit Hjerte, min Ven!

"Jeg sætter uendelig Priis;

"Dg intet i Verden mig troster igjen

"Mod sammes Forliis.

"Men snart det en anden tilhør,

"Naar Zulima døer." —

Nei! nei! nei!

Min Zulima glemmer jeg ei.

Dg derpaa kom Døden med hvasseste Lee,
 Den Deilige blegned' og faldt.
 For Graad man ei Amuraths Dine kan see,
 Han misted sit Alt.
 Dog Kali han Kjønnere fandt,
 Dg Sorgen forsvandt.

Nei! nei! nei!

Sin Zulima glemte han ei.

Hamid.

Nei aldrig i Evighed skal jeg glemme Zeide,
 eller finde nogen Kjon efter hende.

(Han gaar hastig bort igjennem Døren i Baggrunden,
 og i det han aabner Døren, seer man Mirza lig-
 gende paa Sofaen. Dørene blive staaende aabne.)

Ellevte Scene.

De Forrige, undtagen Hamid. Mirza.

Mirza (vaagner.)

Selim! min Selim! (hun reiser sig op.) — hvor
 er jeg? — (hun gaar hen i Døren.) — hvad er det-
 te? — er det en Drøm, eller noget virkeligt? Er
 dette Lunden, hvori Sønnen overvælde mig imod
 min Villie? Hvor er Harpespilleren Osmin og
 Sangeren Ali, hvis Stemmer dyssede mig i denne
 dybe Søvn? — Jeg kjender ikke dette Sted — ikke
 disse Ansigter. — Denne Pragt, som omgiver mig,
 tilhører ikke Selim. — Gud! hvor er jeg? (hun
 gaar meget beangstet hen til Fruentimmerne) Veninder!

figer

siger mig: hvor er jeg? — kjender I Selim? — Er dette hans Huus? Daarlige Spørgsmaal! hvis Huus er det da? — hvem tilhører al denne Pragt? — O hvor er jeg? — siger den ullykkelige Mirza, hvor hun er? — om hun er hos sin Selim? — I tier? gruesomme! —

Yndige Skjønne! som see mig at græbe!

Svarer! o svarer! besvarer mit Raab!

Tankerne rave i Mørket, og svimle,

Flagre saa vidt mellem Afgrund og Himle.

Søstre! I viser mig Sorg eller Glæde!

Siger mig: hvad er mit Haab?

Yndige Skjønne! som see mig at græbe!

Svarer! o svarer! besvarer mit Raab!

Redder Uskyldighed! styrker den Svage!

Bring det forvildede Lam dog tilbage!

Føer det til Moderens ventende Bryst!

Hører min jamrende Røst!

Yndige Skjønne! som see mig at græbe!

Svarer! o svarer! besvarer mit Raab!

Hvor er jeg? — Veninder! o følg det ikke længere for mig! for Himlens Skyld . . . hvor er jeg?

Delia.

I den mægtige Keiser Hamids Serail.

(Mirza synker med et Skrig til Jorden. Fruentimmerne samle sig i en Kreds omkring hende.)

Tolvte Scene.

Der høres en Alarm uden for. Dørrene aabnes med Vælt. Selim og hans Folge stætte ind med dragene Sabler. Alle Fruentimmerne løbe forstrækkede ud, undtagen Mirza, som ligger paa Gulvet og er besvimer.)

Selim.

(Løber hen og tager Mirza i sine Arme.)

Jeg har dig, min Mirza! jeg reddede dig!

Mirza.

(Aabner Øinene.)

Selim! — Gud! min Selim!

Selim.

Kom Mirza! lad os flye! Faren er overhængende. Skynd dig, og du skal endnu være min.

(Hun støtter sig ved hans Arm, og gaaer imod Døren.)

Trettende Scene.

De Forrige. Hamid med Folge

(bevæbnede.)

Hamid.

Griber den Forræder, som tør vove at betræde mit Harem!

Orcan.

Skral! det er Keiseren!

(Han og de øvrige tabe Modet, og lade Sablerne falde.)

Hamid.

Slutter dem i Lænker! den fjendigste Død skal forsones deres Forbrydelse.

Selim forsvares sig, men overvældes snart af Mængden, og føres bort tilligemed Mirza. Hamid gaaer ud af den anden Side.)

Fjor-

Tjortende Scene.

Chor.

(Af nogle af Hamids Følge.)

Som Jordnen Hamids Brede flaaer,
 Og hvo er vel den frække,
 Hvis overmodig stolte Aand
 De kyniskestraaler ei kan frække,
 Som Hamid synger med sin stærke Haand?
 Hans Magt til Jordens Grændse naaer;
 Som Jordnen Hamids Brede flaaer.

Tredie Akt.

Første Scene.

(En stor Plads ved Søen. Paa den ene Side sees noget af Reiserens Enslor, fra hvis Spidsse vater et blodrødt Flag. Paa den anden Side er en høj Klippe, som vender ud imod Havet.)

Ismail (alene.)

Elfv! bort fra dette Hjerte!

Medynt! Sjælens Svagheb! væk!

And den Lyft at volde Smerte,

Du af Mirza det jo lærte;

Vær urokket, grum og fjel!

Medynt! Elfv! Svagheb! væk!

Luk for Smertens Skrig dit Dre!

Lad ei Kummeres Syn dig røre!

Mon jeg Livets Sødheb smager,

Om man Hevnen mig betager?

Medynt! Elfv! Svagheb! væk!

Men en Gysen paa mig falder;

Omheds blide Stemme falder,

Elfv græder, Skjonheb sukker,

Og min Bildehed næsten bukker; . . .

Skam dig, Ismail! vær fjel!

Spred omkring dig Hevn og Skrak!

Medynt! Elfv! Svagheb! væk!

Her er da Stedet, hvor jeg skal hævnes! — Fra denne Klippe skal den overmodige Mirza og hendes fjere

fjere Selim nedstyrtet! — Og hvorfor? — Fordi Mirza har været dydig og imodstaaet Forsførelse. — Ismail! vover du saaledes at forfølge Dyden? — Ha, ha, ha! Dyden! — O! dersom Allah og Propheten elskede Dyden saameget, saa forsvarede de den nok.

Anden Scene.

Ismail. Fatme.

Fatme.

(Com løber over Skuepladsen hen imod Slottet.)

De forsvare den nok.

Tredie Scene.

Ismail (alene.)

(Vender sig om, men seer ingen.)

Hvad var det for en Stemme? — De forsvare den nok! Gud! hvilken Skræk! — Skulde jeg være røbet? — Dog hvilken Snak! feige Daare! — Er det ikke nok, at du er en Misgjernings-Mand? du skal ogsaa være en Rujon? — Det er jo umueligt, at du kan være røbet. Ingen saae dig gaae ind i Lunden, og ingen, da du gik ud derfra. Reiseren kjender ingen uden sine Slaver. — Han vovedes ikke at see paa nogen anden Mand, end ikke paa en Ismail; og din fattige Drage i Morges har skjult dig for Slaverne. Grift Mod! Ismail! — Men der kommer nogen

Fjer-

Fjerde Scene.

Ismail. Hamid. Folket.

(Under en Marsch ankommer Hamid efterfulgt af en Hæd Solbater. Folket stiler til fra alle Kanter, og kaster sig paa Jorden for ham.)

Hamid.

(Til een af sine Officerer.)

Du seer Blodslaget vaje. Saa snart som det tager ind, skal du fuldføre min Dom, og Misdeberne nedstyrtet fra Klippen. — Hør det, og lyd! Bekjendtgjør Forbrydelsen for Folket, at andre af deres Exempel kan lære at vogte sig, og ikke forgriske sig imod deres Behersker.

(Marschen spilles igjen, og Hamid gaaer bort. Folket reiser sig, og Mængden forages efterhaanden paa Theatret.)

Femte Scene.

Ismail. Det forsamlede Folk.

Chor af Folket.

O Hamid! naar din Brede staaer,
Hvo er den Vældige, som staaer?

Nogle Mænd.

I! som ei for Lasten grue!
Skjelver! gyser! naar I flue
Dette rædselsfulde Steb!

Nogle Fruentimmer.

Kommer! deler andres Smerte!

Føler! om I har et Hjerte;

Græder! I, som aldrig græd!

Alle

Alle.

O Hamid! naar din Brede staaer,
Hvo er den Vælbige, som staaer?

Nogle Fruentimmer.

At! Er Elskov da en Brøde?

Skal man strax, som Offer, bløde,

For di Hjertet er for svagt?

Nogle Mand.

Hævnens haarde Straffe-Domme

Tungt ned over dem skal komme,

Som tør trodse Hamids Magt.

O Hamid! naar din Brede staaer,

Hvo er den Vælbige, som staaer?

Nogle Fruentimmer

I som lyde Elskovs Lue!

Nogle Mand.

I som ei for Lasten grue!

Alle.

Skjelver! gyser, naar I seer

Dette rædselsfulde Sted!

Siet=

Sjette Scene.

De Forrige. Selim og Mirza.

(De ledes ind paa Skuepladsen i Panten. Folket stemmer til
sieden under Klippen. Jemal holder sig bag ved Fols
Samængden, saa langt fra dem, som han kan.)

Selim.

Saa skal da denne Dag krone vores Kjerlighed? — Ulykkelige Selim! Det er ikke nok, at du selv skal døe, men din Ubefindighed skal ogsaa drage din Mirza med dig i Døden — i den fædligste, græseligste Død!

Mirza.

Selim! hvorfor saa mismodig? denne Mismodighed anstaaer ikke en Mand. — At døe for Dyden og Kjerlighed, o! det er ingen Ting; men at ofres paa Bøllens og Forsængeligheds Alter, o! det er langt værre end Døden. Tak min Selim! evig Tak! fordi du kom tids nok til at redde mig fra den Afgrund, som jeg stod paa Pyndten af, og var nær ved at falde i. Vi døe, men vi stilles dog ikke ad.

Selim.

Troffelige Tanke! nei Mirza! Mirza! er det en Trost at døe, da, naar man tænker, at man først skal begynde at leve? Nu da jeg aldrig meer vilde forlade dig?

Syvende Scene.

De Forrige. En ung Marokkaner.

(Sigerter ilende ind.)

Marokkaneren

Hvor er han? hvor skal jeg finde ham? Selim?
Selim!

Selim.

Her er jeg, min Ven! du seer mig i Dødens
Favn: Farvel!

Marokkaneren.

Du dør? — nei aldrig. Du skal see, om jeg
ikke formaaer at gjengjelde en Velgjerning? Jeg iler
til Reiseren; jeg flyver derhen, og snart . . .

Selim.

Spar din Gang! den nytter ikke . . .

Marokkaneren.

Jo, Selim! troe mig, jeg veed Midler til at
bevæge Hamid saaledes, at han ikke skal kunde nægte
mig dit Liv, og . . .

Mirza.

Umuligt! Ven! seer du det Flag, som hisset
vajer? Snart tages det ind, og saa er din Selim
ikke mere til.

Marokkaneren.

Gud! hvad hører jeg? (til Bagten.) Vagt! det
vil koste Eders Liv, om I lyder en Befaling, som

Ha

Hamid snart skal angre. Bier et Diebst! hvis ikke,
 saa skjælv! (Han løber bort.)

Islam.

(I det Maroffkaneren løber.)

Unge bydende Dreng! tillad dog, at Hamids
 Befalinger lydes før dine!

Attende Scene.

De Forrige, undtagen Maroffkaneren.

Selim.

Din Nidkerhed er forgjeves, ædelmodige unge
 Mand! Mahomet selv kan ikke frelse min Mirza.
 Hun maa dø!

Snart døer du. O Harme!

Snart er du ei meer.

Mirza.

Men i dine Arme

Ad Døden jeg leer.

Selim.

Hvad var dog min Brobe?

Mirza.

Du elskede mig.

Selim.

Hvorfor skal min Elste da dø?

Mirza.

Hun elskede dig.

Selim.

Skal da den uskyldige lide,

For det en Forvoven forbrød?

Mirza

Mirza.

Jeg rives ei meer fra din Side,

Din er jeg i Liv og i Død.

Selim.

Mig Døden ei bittert kan smage,

Naar ene dens Offer jeg blev.

Mirza.

Men naar man dig bort fra mig rev,

Hvad har jeg for Glæde tilbage?

Mig Livet ei meer kan behage.

Begge.

Saa knus os da, brændende Slag!

Os Elskov med Mod skal bevæbne.

Vi døe jo for Kjerlighedens Sag.

(Vagten giver dem et Tegn, og de gaae op paa Klippen.)

Chor.

Gruesomme Skjæbne!

Sorteste Dag!

N i e n d e S c e n e.

(Skuepladsen forandres til en prægtig Sal paa Keiser Has mids Slot, hvori Tronen Raarer.)

Hamid.

(Til en af sine Slaver.)

Bring hende ind. (Slaven gaaer.) Jeg maae dog høre, hvad dette Kruentimmer, der saa rasende tør vove at trænge sig ind paa Slottet, kan have at forebringe.

Tiende Scene.

Hamid. Fatme. Slaver.

Fatme.

(Kaster sig paa Knæ.)

Mægtige Keiser! Naade for Selim! Naade for Mirza! de ere uskyldige.

Hamid.

Hvad? Uskyldige! den kan være uskyldig, der tør vove at vanhellige mit Harem?

Fatme.

Hør mig Keiser! Ismail — den forræderiske Ismail . . .

Hamid.

Ismail, siger du? nei intet — jeg hører intet. Ingen Ting kan redde dem (Til Bagten.) Man give Ordre til at tage Flaget ind, at min Dom kan fuldbyrdes.

(Een af Bagten gaaer.)

Fatme.

Gud! — min stakkels Veninde! — Medlidende Keiser! — Oh! grummere end Tigeren er du!

Ellevte Scene.

De Forrige. Den unge Marokkaner

(Styrer ind.)

Marokkaneren.

Efter du din Zeide, Keiser! saa Naade for Forbryderne!

Hamid.

Hvad? min Zeide siger du?

Marokkaneren.

(Trækker en Doff.)

Ja — og Naade! siger jeg igjen; eller din Zeide skal ikke leve et Øjeblik mere.

Hamid (til Bagten.)

Hurtig! løber! lad Flaget staae. — Man bringe Forbryderne og Ismail hid. — Hurtig! det gælder Eders Liv.

(Endeel af Slaverne løbe, og Fatme efter dem.)

Folte Scene.

Hamid. Marokkaneren.

Hamid.

Min Zeide, siger du? tael videre!

Marokkaneren.

Ja, her er hun. Kjend i mig igjen din Zeide.
(Hun tager Turbanen og Knebelbærterne af, og Haaret falder ned i Lokker over hendes Skuldre.)

Hamid.

Er det mueligt? — Zeide! — Du min Zeide? — hvorledes? og det i denne Dragt!

Zeide.

Kjender Hamid mig nu igjen? — Jeg røvedes fra dig af nogle Korsarer, som gjorde Landgang ved mit Husehuus. Vi havde ikke været længe i Søen, førend vi bleve angrebne af et fiendeligt Skib. Man
luk-

lukkede mig ned i Kahytten. Uvis om, i hvis Hænder jeg maatte falde, og frygtssom for min Skjebne, som et Fruentimmer, ombyttede jeg min Dragt med denne Mandsdragt, som jeg forefandt, og derefter erfarede jeg, at Seiervinderen just var den ædelmodige Selim, som din Brede har fordømt til Døden. Er din Zeide vel værd, at du for hendes Skyld skjenker hendes Befrier Livet?

Hamid.

Gud! hvilken uventet Lykke! Han leve! i hvor grov endog hans Forbrydelse er.

Zeide.

Mig bragte Almagts Finger

Til Hamid igjen;

Paa Elskovs lette Binger

Jeg fløi til min Ven.

Da Stormen sig reiste,

Og trued' mig med Død,

Da modige Røver kneiste,

Og spottet med min Rød,

Strax hørtes Elskov tale,

Og Himlen at befale,

Og Røveren bukked', og Stormen adløb.

Mit Liv paa ny begynner,

Da jeg min Elsker flue kan.

Propheten Elskov vnder,

Og Hamid elsker han.

Han saae du længtes efter

Zeides Barm!

Du lagde Lovens Kræfter
 I min Befriers Arm.
 Mig bragte Almagts Finger
 Til Hamid igjen;
 Paa Elfsøvs lette Vinger
 Jeg fløi til min Ven.

Hamid.

Fortryllende Zeide! denne lykkelige Dag havde
 jeg ikke ventet mig at opleve.

Trettende Scene.

De Forrige. Selim. Mirza. Fatme.

Dagten og Ismail

(imellem Mængden i Baggrunden.)

Zeide.

Selim! min Befrier! kom og modtag den Bes-
 lønning, som den erkjendtlige Hamid har tiltænkt
 dig, fordi du reddede mig, hans Zeide.

Selim.

Hans Zeide? — jeg reddet hans Zeide? —
 hvorledes? du Zeide?

Hamid.

Ja hun er min Zeide, som er skjult i denne
 Dragt. Men, Selim! kjender du din Forbrydelse?

Selim.

Jeg kjender den, mægtige Keiser! jeg har for-
 grebet mig paa din Hellighed, trængt mig ind med

Vold

Bold i dit Harem, en Helligdom, hvorhen ingen vanhellig Mandes fod tør vove sig, uden at fortjene Døden. Jeg veed det. Din Majestæt er fornærmet. Forbrydelsen fordrer Hevn, og jeg undslaaer mig ikke for Døden; kun lad ikke den uskyldige Mirza lide for en andens Forbrydelse.

Mirza.

Selim! — Keiser! jeg er Forbryderen. — Viid, jeg elsker ham til Trods for din Dødsdom. Lad mig lide! Jeg dør med Glæde.

Hamid.

Nei Selim! nei Mirza! I skal ikke døe. I har forseet Eder; men er det ikke mig, der er fornærmet? — Har jeg ikke Rettighed til at tilgive? — Og har du ikke skjænket mig mere, end jeg havde tabt, om du end havde røvet mit hele foragtelige og unyttige Harem fra mig. Lev, og tag Mirza af min Zeides Haand! hun var bestemt til en Belønning for Zeides Befrier; og Rigdom skal flyde til dit Huus fra mig, som Gløderne fra Vjerget.

Zeide.

(Tager Mirza ved Haanden.)

See her, min Befrier! tag imod denne Gave, som er en Keiser værdig.

(Hun fører Mirza hen til ham, de omfavne hverandre.)

Selim og Mirza.

Himlen røstes ved min Smerte;

Elfvod tørred' Graaden af.

Gaa.

Saaet lægtes i mit Hjerte;

Man mig Liv for Døden gav,

Da jeg saae den visse Grav.

Mirza.

Glædens Soel forsvandt i Skyer!

Selim.

Fivets gyldne Glæds blev fort;

Mirza.

Men uventet Taagen flyer;

Selim.

Nat og Mølm blev jaget fort.

Mirza.

Himmel! du som saae mig græde,

See min Fryd!

Selim.

D see min Glæde!

Himmel! du som saae mig græde.

Begge.

Elfte {Mirza
Selim} kun for dig,

Allahs Milderhed staaente mig!

Samid. Seide. Selim. Mirza.

Himlen røstes ved vor Smerte;

Ellev torred Graaden af.

Saaet lægtes i vort Hjerte;

Man os Liv for Døden gav,

Da vi saae den visse Grav.

Dig, o Allah! stor og viis,

Ewig Tak og evig Priis!

Selim.

Mægtige Keiser! du har givet mig den største Gave, som Jorden eier; men viid: hun var min, førend hun blev din. Hun tilhørte mig, førend du gav mig hende.

Hamid.

Hvad? Mirza tilhørte dig?

Fatme.

Tillad din Slavinde at tale. Kjender du denne Pung og derte Guld?

Hamid.

Ja vist. Det er det Guld, hvormed jeg endnu i Dag betalte Mirza.

Fatme.

Saa viid da, at den, der solgte dig denne Skat, var en Forræder, den nedrigste Forræder, at han solgte dig en anden Mand's Eiendom, Selims Eiendom. Og denne Forræder er den rige Ismail.

Selim.

Ismail! Gud! er det mueligt?

Hamid.

Hvad hører jeg, hvor er han? bringer mig ham hid, det Uhyre!

Mirza.

Jeg torde neppe mistænke ham, i hvor stor Aarsag jeg end havde dertil.

(Ismail trænger sig frem igjennem Bagten, som staar i Baggrunden.)

Fat-

Fat me.

De forsvare den nok.

Is mail.

(Studser og seer paa hende.)

Jeg kjender denne Stemme, men jeg foragter den.

Hamid.

Forræder! hvor har du voyet at sælge en andens Eiendom?

Is mail.

Jkke solgt den. Du seer, at dit Guld er ikke i mine Hænder. Jeg foragter dit Guld, og behøver det ligesaa lidet som din Naade. Men jeg vilde hævne mig. Jeg elskede Mirza, hun foragtede min Kjerlighed, og jeg vilde glad udstaae de største Pinser, naar jeg kunde see Jer alle ulykkelige.

Seide.

Uffkyeltige Uhyre!

Hamid.

Nederdrægtige! din Tid er kommen. Længe nok har du været en Skjendsel for Jorden. Vagt! styrter denne Usling ned af Klippen, som var bestemt for Selim og Mirza! Strar!

Is mail.

Spar dine Befalinger, mægtige Keiser! Is mail tager ingen flere af dig. Jeg styrter mig selv.

(Han vil gaae.)

Selim. Mirza. Zeide, og Fatme

(alle vaa engang.)

Naade! Naade!

Zeide.

Lad ham leve til Straf for sig selv.

Hamid.

Vel! Lad ham leve!

Ismail.

(Vender sig om.)

Naade! ha, ha, ha! Jeg foragter Naade. Havn eller Død; intet andet. Jeg gaaer; og i det jeg styrter mig ned, skal jeg forbande Jer allesammen.

(Han gaaer rasende ud.)

Tjortende Scene.

De Forrige, undtagen Ismail.

Hamid.

Hans Huus og hans Rigdomme tilhøre dig, Selim!

Selim.

Nei, mægtige Keiser! din Naade og min Mirzas Kjerlighed er alt, hvad jeg trænger til.

Hamid.

Velan! saa uddeles det iblandt de Trængende! Og nu celebrere man min Zeides Hjemkomst med alle Høitideligheder! Man opslukke Indgangen til Slotet for alle mine Undersaatter, og for evig være mit

Har

Harems Dørre aabne! (Dørrene aabnes og Folket ſamler ſig; der høres en Harpe bag ved.) Hvad er denne for en Lyd? Er det en Glædes Lyd, ſaa vær velkommen!

(Hamid og Zeide ſætter ſig paa Thronen. Mængden af Hofſets Dandſere og Dandſerinder, ſom imidlertid er gaaet til, deſer ſig i to Rader, og man ſeer bageft Osmin med Harpen og Ali.)

Mirza.

Kom hid, Ali! kom Osmin! glæder Eder med Eders lykkelige Beninde; den mægtige Hamid tillader det.

Ali.

(Synger og Osmin ſpiller.)

En Ridder drog engang i Krig,
Hans ſtolte Fod ſaa ſeierrig
Gik frem paa Wrens Bane;
Og hvor man ſaae hans Fane.
De Fiender ſkjulte ſig.

Nu Krigen var tilende ſnart,
Og meget fiendtlig Blod blev ſpart;
Den Ridder drog tilbage,
Og til ſin elſkte Mage
Han flyer med Vindens Fart.

Han drog, og med en haſtig Fod
Snart inden Slottets Porte ſtod;
Men ſandt ſit Huus ſaa øde,
Og Gulv og Mure robe
Af ſlagne Benneres Blod.

Af Harm han ſig i Læben beeb,
Han vandrer om fra Sted til Sted,

Men

Men da han ei kan finde

Sin fiere Gæsterinde,

Han blev forlagt og græd.

Hvo giver nu vor Ridder Trost?

Thi borte er hans Fryd og Lust;

Han søger øde Steder;

Dg best, han gaaer og græder,

Han hører hendes Røst.

"O du! hvis Navn jeg præget har

"I Hjertet, som din Rigdom var!

"O kom og frels din Mage

"Fra meer end Helveds Plage!"

"Jeg kommer" var hans Svar.

Af Taarnet ud en Kjempe brød

Med Sværd i Haand, og brølte Død.

Den Ridder Bergen trækker,

Til Marken Kjempen strækker;

I Blod uhyret flød.

Snart Fangstets Dør vidaaben staaer,

Dg Gæstov vinker inden for;

Den Skjønne Helten falder,

Hun i hans Arme falder,

Dg Sorgen reent forgaaer.

(Ulmindelig Høitids-Dands.)

S a n g

(og Dands af Marrokkansk Ungdom.)

Blid, o Hamid! fra din Throne,

Hør vor svage Jubeltone:

Him-

Himlens Gaver strømme ned

Over trofast Kjerlighed!

Han, som hører Spædes Bønner,

Allah, han, som Dyden lønner,

Gyde sine Gaver ned

Over trofast Kjerlighed!

Munter nu vor Stemme lyder;

Os din Smil til Festen byder.

Himlens Gaver strømme ned

Over trofast Kjerlighed!

(Dands.)

Mirza.

Keiser! Mit Hjerte flyder over af Glæde over
den Lykke, som jeg i Dag har imodtaget af din Haand.

Hamid.

Vær min Zeides Veninde, som Selim skal være
min Ven; og ansee fra denne Dag mit Slot som
dit eget Huus. Lad Sang, Munterhed, og uskyldig
dig Fornøielse være Vidne om din Lykke; og lad Glæ-
den kun have sit frie Løb.

Mirza.

O Fryd! saa kom du dog tilbage

Livsfuldigste blant alle Dage!

Farvel, o dunkle Nat! du svandt,

Da jeg min elskte Selim fandt.

Fra denne Dag vil Solen smile,

Saa blid, som naar den før frembrød;

Og mindre hastigt vil den ise

Hist ned i Havets vaade Skjød.

Dens

Dens Ild skal rundt omkring mig danse,
 Og Maanens blege Straaler standse
 I stille Nat sin tause Gang,
 Og høre paa min glade Sang.

Slutnings-Chor.

Rundt omkring Afrikas sandige Zoner

Svingre vor festlige, jublende Lyd!

Danner, I Løver! de rædsomme Toner,

Danner dem til Melodier af Fryd!

Seer den Belønning, som Trofasthed sandt:

Elkov blev kronet, og Kjerlighed vandt.

